

Deecke, Wilhelm (ed.)
Auswahl aus den Iliasscholien
zur Einführung in die antike
Homerphilologie

PA
4035
A2 2
1912

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

III

AUSWAHL
AUS DEN ILIASSCHOLIEN

ZUR EINFÜHRUNG
IN DIE ANTIKE HOMERPHILOLOGIE

AUSGEWÄHLT UND GEORDNET

VON

WILHELM DEECKE

PREIS 2.40 M.

BONN

A. MARCUS UND E. WEBER'S VERLAG

1912

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

- 1 *Das Muratorische Fragment* und die monarchianischen prologe zu den evangelien, hrsg. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0,30 M.
- 2 *Die drei ältesten Martyrologien*, hrsg. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 18 S. 0,40 M.
- 3 *Apocrypha I: Reste des Petrus-evangeliums, der Petrusapokalypse und des Kerygma Petri*, hrsg. v. Prof. Lic. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 16 S. 0,30 M.
- 4 *Ausgewählte Predigten I: Origenes homilie X über den propheten Jeremias*, hrsg. v. Prof. Lic. Dr. Erich Klostermann. 16 S. 0,30 M.
- 5 *Liturgische Texte I: Zur geschichte der oriental. taufe und messe im 2. und 4. jahrh.*, ausgew. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0,30 M.
- 6 *Die Didache*, mit kritischem apparat hersg. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0,30 M.
- 7 *Babylonisch-assyrische Texte*, übersetzt von Prof. Dr. Carl Bezold. I. Schöpfung und Sintflut. 2. Aufl. 24 S. 0,40 M.
- 8 *Apocrypha II: Evangelien*, hrsg. v. Prof. Lic. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 21 S. 0,40 M.
- 9 *Ptolemaeus Brief an die Flora*, hrsg. v. Prof. D. Adolf Harnack. 10 S. 2. Aufl. 0,30 M.
- 10 *Die Himmelfahrt des Mose*, hrsg. v. Prof. Lic. Dr. Carl Clemen. 16 S. 0,30 M.
- 11 *Apocrypha III: Agrapha, slavische Josephusstücke, Oxyrhynchusfr.* 1911 hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 26 S. 0,50 M.
- 12 *Apocrypha IV: Die apokryphen briefe des Paulus an die Laodiceer und Korinther*, hrsg. v. A. Harnack. 2. Aufl. 0,60 M.
- 13 *Ausgewählte Predigten II: Fünf festpredigten Augustins in gereimter prosa*, hrsg. v. H. Lietzmann. 16 S. 0,30 M.
- 14 *Griechische Papyri*, ausgewählt und erklärt v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0,50 M.
- 15/16 *Der Prophet Amos*, Hebräisch und Griechisch, hrsg. v. J. Meinhold und H. Lietzmann. 32 S. 1,00 M.
- 17/18 *Symbole der alten Kirche*, ausgew. v. H. Lietzmann. 32 S. 0,80 M.
- 19 *Liturgische Texte II: Ordo missae secundum missale romanum*, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0,40 M.
- 20 *Antike Fuchtafeln*, ausgew. u. erklärt v. R. Wünsch. 2. Aufl. 31 S. 0,70 M.
- 21 *Die Wittenberger u. Leisniger Kastenordnung 1522, 1523*, hrsg. v. H. Lietzmann. 24 S. 0,60 M.
- 22/23 *Jüdisch-aramäische Papyri aus Elephantine* sprachlich und sachlich erklärt v. W. Staerk. 2. Aufl. 38 S. 1,30 M.
- 24/25 *Martin Luthers geistliche Lieder*, hrsg. v. A. Leitzmann. 31 S. 0,60 M.
- 26/28 *Lateinische christliche Inschriften* mit einem anhang jüdischer inschriften, ausgewählt u. erklärt v. E. Diehl. 48 S. 1,20 M.
- 29/30 *Res gestae divi Augusti*, hrsg. u. ekl. v. E. Diehl. 2. Aufl. 40 S. 1,20 M.
- 31 *Zwei neue Evangelienfragmente* hrsg. u. ekl. v. H. B. Swete. 15 S. 0,40 M.
- 32 *Aramäische Urkunden z. gesch. d. Judentums im VI u. V jahrh. vor Chr.* sprachl. u. sachl. ekl. v. W. Staerk. 16 S. 0,60 M.
- 33/34 *Supplementum Lyricum*, neue bruchstücke von Archilochus Alcaeus Sappho Corinna Pindar ausgewählt u. erklärt v. E. Diehl. 2. Aufl. 44 S. 1,20 M.
- 35 *Liturgische Texte III: Die konstantinopolitanische messliturgie vor dem IX jahrhundert v. A. Baumstark*. 16 S. 0,40 M.
- 36 *Liturgische Texte IV: Martin Luthers Von ordnung gottesdiensts, Taufbüchlein, Formula missae et communionis 1523* hrsg. v. Prof. D. Hans Lietzmann. 24 S. 0,60 M.
- 37 *Liturgische Texte V: Martin Luthers Deutsche Messe 1526* hrsg. v. Prof. D. H. Lietzmann. 16 S. 0,40 M.
- 38/40 *Allateinische Inschriften* von Prof. Dr. Ernst Diehl. 2. Aufl. 92 S. 2,40 M., gbd. 2,80 M.
- 41/43 *Fasti Consulares Imperii Romani* von 30 v. Chr. bis 565 n. Chr. mit Kaiserliste und anhang bearbeitet von W. Liebenam. 128 S. 3 M., gbd. 3,40 M.

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

III

AUSWAHL AUS DEN ILIASSCHOLIEN

ZUR EINFÜHRUNG
IN DIE ANTIKE HOMERPHILOGIE

AUSGEWÄHLT UND GEORDNET

VON

WILHELM DEECKE

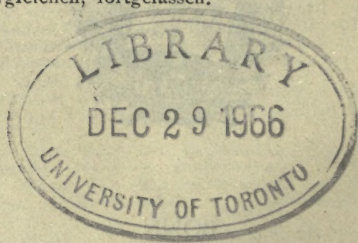
BONN

A. MARCUS UND E. WEBER'S VERLAG

1912

Da mir für die auswahl aus den Iliasscholien nur ein ziemlich kleiner raum zur verfügung stand, konnte von einer solchen, die man bei der Homerlektüre hätte zu hilfe nehmen können, nicht die rede sein. Auch so machte der in aussicht genommene umfang es unmöglich, irgend einen abschnitt erschöpfend zu behandeln. Die absicht konnte nur sein, durch die auswahl dem leser wenn möglich ein bild von der persönlichkeit und wirksamkeit der einzelnen gelehrten bezw. der art und dem werte der scholiengattungen zu geben. Mitunter, z. b. bei aufnahme der stellen, wo von einer μετάθεσις Aristarchs die rede ist, oder derer, wo es sich um fragen der interpungierung handelt, ohne daß Nikanor vorliegt, habe ich geglaubt, über diesen gesichtspunkt hinausgehen zu dürfen, da derartige zusammenstellungen doch wohl immer wünschenswert sind.

Für die D-scholien ist die Barnesiana benutzt; im übrigen verweise ich auf die anmerkungen. Das lemma habe ich oft dem inhalt des scholions entsprechend abgeändert, ohne dies zu notieren, mitunter auch keins gesetzt, wenn es zu umfangreich hätte werden müssen. Für die gestaltung des textes unwesentliche korruptelen und varianten, wie z. b. itacistische schreibungen oder setzung oder fortlassung des artikels vor eigennamen in einer handschrift, habe ich teilweise, wo wir nicht etwa ein interesse daran haben, die überlieferung verschiedener handschriften zu vergleichen, fortgelassen.

PA
4035
A2
1912

1156672

A. Die textkritik der Alexandriner.

I. Quellenmaterial der Alexandriner.

Γ 308. Αἱ διὰ τῶν πόλεων «λίπωνται» εἶχον ἀντὶ τοῦ γένωνται. A.

Ω 82. κῆρα φέρουσα] ἔναι τῶν κατὰ πόλεις «ἐπ' ἰχθυόσι 5 πῆμα φέρουσα». ἄτοπον γὰρ ἐπ' ἰχθυῶν κῆρα λέγειν. A.

Ψ 88. ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθεῖς] αἱ πλείους τῶν κατὰ ἄνδρα «ἀμφ' ἀστραγάλησιν ἐρίσσας». καὶ ἔστιν Ἰωνικώτερον. «ἀστραγάλοι δ' Ἐρωτός εἰσιν μανίαι τε καὶ κυδομοί». Ἄνα- κρέων. A. 10

A 298. μαχήσομαι] οὕτως διὰ τοῦ ἦ, οὐ διὰ τοῦ ἔσ, καὶ ἡ Μασσαλιωτικὴ καὶ ἡ Ἀργολικὴ καὶ ἡ Σινωπικὴ καὶ ἡ Ἄντιμάχου καὶ ἡ Ἀριστοφάνους. A.

A 381. ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν] Σέλευκός φησιν ἐν τῇ Κυπρία καὶ Κρητικῇ <φέρεσθαι> «ἐπεὶ βὰ νύ φίλος ἦεν». καὶ 15 Θεαγένης δὲ οὕτως προφέρεται. ἀπίθανον γὰρ τὸ ὁ δὲ νυ λῖαν φίλος ἦεν. A.

Ω 71/3. τὸ δὲ «εἰάσομεν» νῦν ἀντὶ τοῦ παρῶμεν, οἷον μηδὲ λέγωμεν ὅπερ ἀγνοήσαντες οἱ περὶ Ἄντιμάχον ἐποίησαν «κλέψαι μὲν ἀμήχανον». A. 20

Ψ 604. νεοίη] οἱ περὶ Ἄντιμάχον «νόημα» γράφουσιν. *A.

A 258. οἱ περὶ μὲν βουλή] διὰ τοῦ ῥ «βουλήν», οὐ διὰ τοῦ τ. οὕτως Ἀρίσταρχος καὶ ἐν τῇ πολυστίχῳ. *A.

Γ 331. καὶ μιν φωνήσας] παρὰ Ζηνοδότῳ «καὶ μιν νεικείων», παρὰ Ῥιανῶ «τὸν καὶ νεικείων». *A. 25

A 1. ἡ δὲ δοκοῦσα ἀρχαία Ἰλιάς, ἡ λεγομένη Ἀπελ- λικῶντος, προοίμιον ἔχει τοῦτο «Μούσας ἀεῖδω καὶ Ἀπόλλωνα

8 ἐρίσσας T, ἐρύσας A. 19 suppl. Ludwich. Did. pg. 192.
25 Üb. Rhianos u. Aristophanes s. u. Aristoph.

13 ἡ Ἄντιμάχου] vgl. auch A 424 (Aristarch 1).

κλυτότοξον», ὡς καὶ Νικάνωρ μέμνηται καὶ Κράτης ἐν τοῖς Διορθωτικοῖς. Ἀριστόξενος δὲ ἐν ἁ Πραξίδαμαντείων φησὶ κατὰ τινὰς ἔχειν· «Ἔσπετε νῦν μοι, μουσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι, ὅπως δὴ μῆνίς τε χόλος θ' ἔλε Πηλείωνα Λητοῦς
5 <τ'> ἀγλαδὸν υἱόν. ὁ γὰρ βασιλῆι χολωθείς . . .» Romanus.

II. Zenodots rezenion im gegensatz zu der Aristarchs.

i. Sprache und dialekt.

- A 530. ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «κρητός». οὐκ ἔστι
10 δὲ Ἰακόν· «ἄψ Ὀδυσσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος» (θ 92). A.
A 198. ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ὀρήτο». τοῦτο δὲ Δώριον. *A.
A 271. κατ' ἐμ' αὐτόν] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «κατ' ἐμωυτόν». τὸ δὲ πλήρες ἐμὲ αὐτόν. *A.
15 K 1. ἄλλοι μὲν] παραιτητέον τοὺς γράφοντας, ὧν ἔστι καὶ Ζηνόδοτος, «ἄλλοι μὲν», ἣ καὶ τοὺς ὀπωσοῦν βουλομένους δασύνειν. ἔστι γὰρ ὁ ποιητῆς παραλειπτικὸς τῶν ἄρθρων. A.
A 80. κρείσσων] ὅτι Ζηνόδοτος χωρὶς τοῦ ν̄
20 γράφει. τὰ δὲ τοιαῦτα συγκριτικὰ ἔχει ἐπὶ τῆς εὐθείας τὸ ν̄. *A.
A 249. ὅτι Ζηνόδοτος χωρὶς τοῦ ν̄ «γλυκίω», τὰ δὲ τοιαῦτα συγκριτικὰ ἔχει τὸ ν̄. *A.
M 231. Πουλυδάμα] αἰ Ἀριστάρχου χωρὶς τοῦ ν̄, παρὰ τὴν ἀναλογίαν· Ζηνόδοτος δὲ καὶ Χαμαιλέων σὺν τῷ ν̄,
25 Πουλυδάμαν. A.
Θ 378. προφανείσα] διῆκως· Ἀριστάρχου δὲ «προφανέντε» ὡς «πληγέντε κεραυνῷ» (455). ὁ δὲ Ζηνόδοτος «γηθήσει προφανεῖσας ἰδὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων» συστέλλων

10 Daß diese «widerlegungen» der ansichten Zenodots auf Aristarch selbst zurückgehen, beweisen die scholl. zu Ξ 499 u. B 144 (s. 5). Daher sind scholl. Ariston. zu A 80 u. 249 (s. u.) völlig gleichlautend. 25 Mit recht nehmen Bekker (Ed. II) und Nauck Πουλυδάμαν in den text auf (man vgl. Aῖαν); Πουλυδάμαν ist an allen vier stellen (Ξ 470, -αγ καί; Ν 571; Σ 285) herzustellen.

20 εὐσύγκριτα A, corr. Dind. ex schol. A 249.

τὸ σὰς ὡς Δωρικώτερον, ὡς τὸ «λαγέτας . . . υἱός» (Pind. Ol. 1, 145) καὶ «τροπὰς ἡελίοιο» (Hes. Opp. 564). T.

E 638. ἀλλ' οἶόν τινα φασι βίην Ἡρακλεῖην] ὅτι τὸ οἶον ἐπὶ θαυμασμοῦ. τινὲς δὲ ἀλλοῖον, παρὰ τοὺς νῦν. Ζηνόδοτος δὲ καὶ ἀμέτρως γράφει Ἡρακλεῖην. A. 5

Θ 470. ἦρῶς δῆ] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἄας δῆ καὶ μάλλον» ἀντὶ τοῦ ἑσαύριον. ἔστι δὲ ἡ λέξις οὐχ Ὀμηρικῆ. A.

M 365. αὐτίκ' Ὀϊλιάδην] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «αὐτίκ' ἄρ' Ἰλιάδην» κτέ. A.

N 712. οὐδ' ἄρ' Ὀϊλιάδῃ] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἀλλ' οὐκ Ἰλιάδῃ κτέ. A. 10

Ξ 499. ὁ δὲ φῆ κώδειαν ἀνασχών] ὁ μὲν Ζηνόδοτος καὶ τὸν «δέ» καὶ τὸν «φῆ» ἐγκλίνει, ἵνα τὸ «φῆ» ταυτὸν ὑπάρχη τῷ ὡς καὶ τὸ μεταλαμβάνομενον τοιοῦτον ἦ. ὁ δὲ ὡς κώδειαν ἀνασχών πέφραδέ τε Τρώεσσι. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἐκδεξάμενος τὸ ἔφη ῥημα ὁμοίως τῷ ἔβη, δοκεῖ ἀθετεῖν τὸν δεύτερον στίχον. ὅπερ οὐκ ἀναγκαῖον. [ποιητικὸν γὰρ ἔθος τὸ πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεσθαι.] πρὸς δὲ τὸν Ζηνόδοτον ὑγιῶς ἀποφαίνεται ἐκεῖνο, ὅτι ὁ ποιητῆς οὐδέποτε οἶδε τὸ φῆ ἀντὶ τοῦ ὡς, οἱ δὲ μετ' αὐτὸν, ὡσπερ Ἀντίμαχος καὶ οἱ περὶ Καλλιμάχον. A. 15 20

B 144. ὡς κύματα] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «φῆ κύματα». οὐδέποτε δὲ Ὀμηρος τὸ φῆ ἀντὶ τοῦ ὡς τέταχεν. A.

Σ 247. τρόμος] Ζηνόδοτος «φόβος», κακῶς, ἀγνοῶν, ὅτι φόβος ἐστὶ καθ' Ὀμηρον ἢ μετὰ δέους φυγῆ. διὸ ἡ διπλῆ. A. 25

T 14. ἔλε τρόμος] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἔλεν φόβος». καθ' Ὀμηρον δὲ ἐστὶ φόβος ἢ φυγῆ. A.

Λ 528. κεῖσ' ἵππους — ἰθύνομεν] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «κεῖθ' ἵππους» κτέ. A. 30

2 B schreibt προφανείσα dem Aristarch, προφανείσας dem Herodian zu. A wendet sich folgendermaßen gegen Zenodot: ἐστὶ δὲ ἄκρατον Δώριον. σπάνιον δὲ τὸ τοιοῦτο παρὰ τῷ ποιητῇ. 4 τινές] Daß Zenodot einer von ihnen war, folgt aus καὶ ἀμέτρως. 5 d. i. Ἡρακλεῖην. 9 Die aristarchäische entgegnung habe ich, wo sie wertlos ist, öfter fortgelassen. 20 u. 23 οὐδέποτε: Zenodot würde seinen gegnern eben diese zwei stellen als gegenbeweis angeführt haben.

18 A Didymo abiudicavi et uncis inclusi Ludwichium secutus (Did. pg. 382).

M 348. εἰ δέ σφιν καὶ κείθι πόνος . . . ὄρωρεν] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «εἰ δέ σφιν καὶ κείθισε» κτέ. A.

M 368. αὐτὰρ ἐγὼ κείθ' εἴμι] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «κείθι» κτέ. A.

Ψ 461. αἱ κείσέ γε φέρτεραι ἦσαν] Ζηνόδοτος καὶ 5 Ἀριστοφάνης «κείθι»· καὶ ἔστιν ἀναλογώτερον.

B 36. ἄ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλεν] ἡ Ζηνοδότειος γραφή διὰ τοῦ ε̄· οἱ δὲ διὰ τοῦ ο̄. T.

ἡ διπλῆ πρὸς τὸ σχῆμα, ὅτι «ἔμελλον»· ἡμεῖς δὲ ἐροῦμεν «ἔμελλεν» ἐνικῶς. A.

10 Θ 503. πεινώμεθα . . . δόρυα τ' ἐφοπλισόμεσθα] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἐφοπλίζεσθον» κτέ. *A.

Z 112. ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἀνέρες ἔστε θεοὶ καὶ ἀμύνετον ἄστει λώβην» κτέ. A.

A 83. φράσαι, εἰ] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «φρά- 15 σον». μᾶλλον δὲ τὸ «φράσαι» ἀρμόζει. *A.

N 449. ὄφρα ἴδης, οἴος] οὕτω Ζηνόδοτος· Ἀρίσταρχος δὲ «ἴδη» διὰ τοῦ ἰ. T.

A 24. Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ] ὅτι Ζηνό- 20 δοτος γράφει «ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος» κτέ. *A.

E 146. τὸν δ' ἕτερον . . . κληῖδα . . . 25 πληῖζ'] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «τοῦ δ' ἑτέρου». ὁ δὲ ποιητὴς οὕτως λέγει «ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλείωνα» (A 197). *A.

Ξ 208. κείνω . . . παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ] κεί- 30 νων σὺν τῷ ν Ἀριστοφάνης καὶ Ζηνόδοτος. Ἀρίσταρχος δὲ ὁμηρικώτερον φησὶν εἶναι, εἰ κείνους παραπέισασα τὴν ψυχὴν· ἐγγωρεῖν δὲ καὶ μετὰ τοῦ ν, εἰ κείνων τὸ κῆρ πέισασα. οὐ δεῖ δὲ ξενίζεσθαι ἐπὶ ταῖς τῶν πτώσεων ἐναλλα- 30 γαῖς. A.

1 Vgl. M 359. 9 Aristarch setzt im gegensatz zu Zenodot oft das verbum in den plural, wenn das subjekt ein neutr. plur. ist (s. auch unt. Aristarch). 10 Wahrscheinlich ist es kein zufall, daß durch aufnahme des duals Θ 503, Z 112, des aktivums A 83, N 449 ein hiat beseitigt wird. Ebenso urteilt Robert (Stud. z. II. 499) über die duale Θ 186 und 191. Für Aristarchs stellung zum hiat vgl. auch schol. A zu H 452 (Aristarch I). 16 Vgl. A 203.

8 ἡ διπλῆ scholio prae fixa. 19 Ἀγαμέμνονος add. Dind.

2. Beseitigung von widersprüchen und anstößigen ausdrücken durch aufnahme von — voralexandrinischen — konjekturen.

Δ 339. κερδαλέοφρον] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ» κτέ. *A.

Λ 123. Ἀντιμάχοιο δαίφρονος] Ζηνόδοτος γράφει «κα- 5 κόφρονος», εὐτελῶς. *A.

Ν 246. θεράπων εὐς (scil. Μηριόνης)] Ζηνόδοτος καὶ Ἀριστοφάνης «δουρίκλυτος». *A.

Α 299. ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἐπεὶ ῥ ἐθέλεις ἀφελέσθαι» κτέ. Α. 10

Β 484. Ὀλυμπία δώματ' ἔχουσαι] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «Ὀλυμπιάδες βαθύκολποι». οὐδέποτε δὲ τὰς Ἑλληνίδας γυναῖκας βαθυκόλπους εἶρηκεν, ὥστε οὐδὲ τὰς Μούσας. Α.

Β 507. Ἄρνην] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «Ἄσκηρην ἔχον». οὐ δύναται δὲ πολυστάφελος ἢ Ἄσκηρ λέγεσθαι κτέ. Α. 15

Λ 222. ἐν Θρήκῃ . . . μητέρι μήλων] Ζηνόδοτος «μη- 15 τέρι θηρῶν» κτέ. Α.

Α 400. Παλλὰς Ἀθήνη] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «Φοῖ- 20 βος Ἀπόλλων». ἀφαιρεῖται δὲ τὸ πιθανόν' ἐπίτηδες γὰρ τοὺς τοῖς Ἑλλησι βοηθοῦντας θεοὺς ἠχθρευκένας Δίῃ φησιν, 20 ἵνα μᾶλλον ἀκούοιτο Θέτις. Α.

Β 502. Θίσιβην] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «Μέσσην». ἔστι δὲ ἡ Μέσση τῆς Λακωνικῆς, ἣν ἐν ἄλλοις Μεσσήνην καλεῖ. Α.

3. Ausgedehntere abweichungen der zenodoteischen und der aristarcheischen überlieferung. 25

Π 432. ὅτι Ζηνόδοτος καθόλου περιγράφει τὴν ὁμιλίαν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας (432/68), οὐκ αἰσθηόμενος, ὅτι πολλὰ

18 Bei A 400 u. B 502 halte ich Zenodots lesart für die ursprüngliche. Üb. A 400 vgl. Bresl. Magd. Gymn. Progr. 1910, S. 5f. Vgl. schol. A zu Φ 144. Ähnlich liegt die sache bei B 502. Zenodots lesart war anstößig und wurde daher geändert. Vgl. Strab. IX 405 üb. Νῆσα (B 508): Οἴονται δὲ τινες δεῖν γράφειν «Ἴσον». τινὲς δὲ γράφουσιν «Κρεῦσαν». ἄλλοι δὲ Φάρας τε ζαθέας. 26 In den folgenden fällen beschränkt sich die abweichung nicht auf eine stelle, sondern sie hat eine oder mehrere andere im gefolge.

20 θεοὺς — Θέτις om. A, add. Bekker et Dind. ex nescio quo codice (L?).

κατὰ συμπέρασμα λέγει ὁ ποιητὴς σιωπωμένως γεγονότα. καὶ οὐ δέον ἐπιζητεῖν, πῶς ἢ μικρὸν ἔμπροσθεν (O 79) ἐπὶ τὸν Ὀλυμπον παρακεχωρηκυῖα νῦν ἐπὶ τῆς Ἰδης ἐστίν. A.

Π 666. ὅτι Ζηνόδοτος καὶ ἐνταῦθα διασκευάκε γράφων·
5 «καὶ τότε ἄρ' ἐξ Ἰδης προσέφη Ζεὺς ὃν φίλον υἱόν», ἢ ἐκ τῆς Ἰδης προσφωνῆ τὸν ἐν τῷ πεδίῳ Ἀπόλλωνα. γελοῖον δὲ τὸ κραυγάζειν ἀπὸ τῆς Ἰδης τὸν Δία. οὐ νενόηκεν οὖν, ὅτι τὰ τοιαῦτα κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐνεργούμενα δεῖ παραδέγεσθαι, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἐπάνω περὶ τῆς Ἡρας. A.

10 Π 668. μήποτε δὲ Ζηνόδοτος ὀρθῶς ἠθέτηκε τούτους. παράλογον γὰρ τὸν ἀπενθῆ τοιαῦτα διακονεῖσθαι. A.

P 456. ἐνέπνευσε μένος ἡῦ (scil. Ζεὺς) οὕτως Ἀριστάρχος· Ζηνόδοτος δὲ «μένος πολυθαρσές ἐνήκεν» καὶ προστίθεισιν «αὐτὸς δ' Ὀλυμπόνδε μετ' ἀθανάτους ἐβεβήκει. T.

15 P 595. τὴν (Ἰδην) δ' ἐτίναξε] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «γῆν δ' ἐτίναξε». ταύτην γὰρ ἐπισείων ἀνέμους ποιεῖ. διὸ λέγει· «αὐτὸς ἐπισείησιν ἐρέμνην αἰγίδα πᾶσιν» (Δ 167). A.

B 55. ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο, τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη κραιῶν
20 Ἀγαμέμνων». ἀπίθανον δὲ ἐν ἑπτὰ ὀρθὸν δημηγορεῖν. A.

B 76. ἀπὸ τούτου ἕως τοῦ «ἀλλ' ἄγετ', αἰ κέν πως» (83) ἀθετοῦνται (scil. ὑπ' Ἀριστάρχου) στίχοι ὀκτώ, ὅτι οὐκ ὀρθοῦ εἰρηκότος τοῦ Ἀγαμέμνονος λέγει «ἦτοι ὃ γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο» κτέ. A.

25 B 53. βουλήν] αἰ πλείους καὶ χαριέσταται δίχα τοῦ ν «βουλή». καὶ ἡ Ἀριστοφάνους. ἐν δὲ ταῖς κοιναῖς ἐγγραπτο καὶ τῆ Ζηνοδοτεῖω «βουλήν». ἀστειότερα δὲ ἡ χωρὶς τοῦ ν καὶ Ἀριστάρχειος. A.

P 153. κύνας ἔτλης] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «κύον ἔτ-
30 λης». ἄλογον δέ. *A (Ariston.).

13 μέν. πολ. ἐν.] Eine so gleichgiltige änderung willkürlich vorgenommen zu haben wird wohl niemand Zenodot zutrauen. Es handelt sich eben um eine voralexandrinische variante. 18 Entsprechend ihrer fassung des verses 55 urteilen Zenodot und Aristarch über 76—83 ebenfalls verschieden. Die athetese von 76/83 darf also nicht von der lesart im verse 55 getrennt werden. Das schol. zu 53 ist wegen der quellenangabe interessant (Progr. Bresl. Magd. G. 1910, S. 9ff.; s. dort auch üb. Γ 396/418 und 423/6).

14 sic La Roche pro ἀθανάτοισι βεβήκει. 16 post ἐτίναξε add. Lehrs. <ὄκ εῖδ> 22 ὅτι καὶ A, καὶ del. Pluygers.

P 171. ὃ πόποι] παρὰ Ζηνοδότῳ «ὦ πέπον», οὐ κακῶς. *A (Did.).

4. Ζηνόδοτος περιγράφει, συντέμνει, ἤρκε.

Π 93. ὅτι Ζηνόδοτος κατὰ τὸ ἐξῆς τέσσαρας ἀπὸ τούτου ἤρκε, γράφει δὲ ἀντὶ αὐτῶν τοῦτον· «μή σ' ἀπο- 5
γυμνωθέντα λάβη κορυθαίολος Ἐκτωρ. ἔστι δὲ εὐτελής καὶ
τῇ συνδέσει καὶ τῇ διανοίᾳ. A.

Π 93/6. τοὺς δ' ἀθετεῖ Ζηνόδοτος καὶ ἀντ' αὐτῶν
γράφει «μή σ' ἀπομουνωθέντα λάβη κορυθαίολος Ἐκτωρ»,
ὃν παρωδεῖ Διονύσιος ὁ Θραῶξ, ἀντὶ τοῦ «λάβη» δάκῃ' λέ- 10
γων. T.

B 156/69. Ζηνόδοτος οὕτως ἐπισυντέτμηκεν «εἰ
μὴ Ἀθηναίη λαοσσός ἦλθ' ἀπ' Ὀλύμπου. εὔρεν ἔπειτ' Ὀδυ-
σσηᾶ» καθόλου τὸν τῆς Ἡρας λόγον περιγράφας Ὀμηρικῶς
ἔχοντα κτέ. A. 15

5. τινές etc. = Zenodot.

E 293. ἐξέστυ] «ἐξελεύθη» Ἀρίσταρχος· Ζηνόδοτος δὲ
«ἐξέσύθη». T.

οὕτως Ἀρίσταρχος «ἐξελεύθη». ἄλλοι δὲ «ἐξέσύθη». *A.

H 451. οὕτως Ἀρίσταρχος «ἔσσην τ' ἐπικίδναται» θη- 20
λυκῶς, Ζηνοδότειος δὲ ἡ «ἔσσην τ' ἐπικίδναται». A.

Ἀρίσταρχος «ἔσσην», ἄλλοι δὲ «ἔσσην». *A.

Π 688. ὅτι τινές χωρὶς τοῦ ᾧ γράφουσι «κρείσσω»
κτέ. A.

1 cf. O 467. ὃ πόποι] ἐν ἄλλῳ «ὦ πέπον.» 3 Über Zeno-
dots athetesen s. Aristarch; hier folgen nur ein paar stellen, an denen
sich nur mit beziehung auf Zenodot gebrauchte termini finden. 5 ἤρκε]
vgl. schol. A zu Π 89 u. H 482. 14 περιγράφειν findet sich außer-
dem schol. A 794/5 u. Π 432 (s. s. 7). Nach schol. B 161 (Ἀργεῖην
Ἑλένην] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «Ἀργεῖην δ' Ἑλένην» σὺν τῷ συνδέσμῳ
κτέ. A.) ist περιγράφειν, so nahe diese annahme liegt, nicht gleich-
bedeutend mit οὐδὲ γράφειν, falls sich nicht etwa dies scholion auf
177 = 161 bezieht. 15 Schol. I 14 (περιήρηκε) s. u. 'Athetesen'.
24 So schreibt Zen. stets. Vgl. schol. A 80 (s. 4).

5 τοῦτο A, τοῦτον Bekker. 7 δ' A, γ' T. 8 αὐτῶν A, αὐτοῦ T.

III. Aristophanes von Byzanz.

ε 247/8. Ἀριστοφάνης τὸ αὐτὸ ἔτετο περιέχειν ἄμφω. διὸ τῷ μὲν σίγμα, τῷ δὲ ἀντίσιγμα ἐπιτίθησιν. ΒΡQ Vind.

γ 71. τοὺς μετ' αὐτὸν τρεῖς στίχους ὁ μὲν Ἀριστοφάνης ἐνθάδε σημειοῦται τοῖς ἀστερίσκοις, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος λέγονται, καὶ ὀβελίσκους τοῖς ἀστερίσκοις παρατίθησιν, ὡς ἐντεῦθεν μετενηνεγμένων τῶν στίχων. πόθεν γὰρ τῷ Κύκλωπι ληστῶν ἔννοια ἢ στωμυλλομένῳ φάναι «οἱ τ' ἀλόωνται ψυχὰς παρθέμενοι κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες»; ὁ δὲ Ἀρίσταρχος οἰκειότερον αὐτοὺς τετάχθαι ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Κύκλωπος φησιν' οὐδὲ γὰρ νῦν οἱ περὶ Τηλέμαχον ληστρικὸν τι ἐμφαίνουσι. δοτέον δέ, φησί, τῷ ποιητῇ τὰ τοιαῦτα. καὶ γὰρ ναῦν αὐτὸν παράγει εἰδότα, «ἀλλά μοι εἶψ', ὅπη ἔσχεσ ἰὼν εὐεργέα νῆα» (ι 279), καὶ
 10
 15 συνήσιν Ἑλληνίδα φωνήν. καθάπτεται δὲ καὶ Θουκυδίδου Ἀρίσταρχος κτέ. H. M. Q. R.

σ 282. παρέλιετο] ἀντὶ τοῦ ἐφέλιετο. εὐτελὲς τοῦτο, διὸ καὶ κεραῦνιον παρέθηκεν Ἀριστοφάνης. H.

A 567. ἀάπτους] . . . ἐν δὲ ταῖς Ἀριστοφάνους
 20 γλώσσαις διὰ τοῦ εἰ ἐγγέγραπτο «ἀέπτους». . . . A.

Eust. E 738, pg. 603, 28. ὁ δὲ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης ἰδίῳν τι σύγγραμμα περὶ αἰγίδος προενεγκὼν ἄλλα τέ τινα λέγει οὐ πάνυ γλαφυρά, καὶ ὅτι Ὅμηρος τοῖς πάθεσι καὶ τοῖς δι' αὐτῶν ἀποτελουμένοις πράγμασιν ὁμωνύμους τινὰς ἐφιστᾷ δαίμονας εἰδωλοποιουμένους μυθικῶς, ἐφ'
 25 ὧν καὶ τὸ ἀποτελοῦν ἤγουν παρασκευαστικὸν νοεῖται καὶ τὸ ἀποτελούμενον κακὸν ἐναργῶς. ἔρωσ γοῦν καὶ πλοῦτος καὶ ἔρις καὶ ὕβρις καὶ δεῖμος καὶ φόβος καὶ κυδομὸς καὶ βροντὴ καὶ ἀστραπή καὶ ἄλλα μύρια ὁμωνύμως δηλοῦσι τὰ εἰδωλοποιᾶ τε δαμονιῶδη καὶ τὸ ἐκεῖθεν σύμπτωμα. ἐν δὲ τοῖς
 30 τοιοῦτοις λέγει ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι τὸ συνεστραμμένον πνεῦμα καὶ καταράσσον ἄνεμον κατάρη λέγουσιν ὁ Ἀλκαῖος κκι ἢ Σαφῶ διὰ τὸ κατωφερῆ ὁρμὴν ἔχειν.

1 Bei der dürftigkeit unserer überlieferung über Aristophanes sind ein paar Odysseescholien nicht zu entbehren.

13 ναῦν Cobet., νῦν codd. 29 sic Schrad. Porph. p. 42 adn., editor. τὸ εἰδωλοποιᾶν.

Λ 4. ὅτι «πολέμοιο τέρας» τὸν εἰδωλοποιούμενον πόλεμον κτέ. οἱ δὲ ἀστραπὴν φασὶ τὴν Ἐριδα φέρειν, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης. φησὶ γὰρ· «ὡς δ' ἔταν ἀστράπτῃ . . . τεύχων ἢ πολὺν . . . ἡέ ποθι πολέμοιο» (Κ 5/7). Ἀπολλώνιος δὲ κτέ. Α.

Φ 130. Ἀρίσταρχος διὰ τῶν ὑπομνημάτων Ἀριστοφάνη 5 φησὶ στίχους ἐξ ἠθετηκέναι ὡς παρεμβληθέντας ὑπὸ τῶν ἀποροῦντων, διὰ τί ὁ ποταμὸς ὀργίζεται, καίτοι σαφῶς αὐτοῦ λέγοντος τὴν αἰτίαν. «Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαίικταμένων ἀΐζῃων, οὗς Ἀχιλεὺς ἐδάϊζε κατὰ ῥόον οὐδ' ἐλείπειν» (146)· καὶ τὸ «δηθά» ὡς οὐχ Ὀμηρικῶς κείμενον αἰτιῶνται. μήποτε 10 μέντοι καὶ ὁ Ἀρίσταρχος συγκατέθετο τῇ ἀθετήσει μηδὲν ἀντειπὼν τῷ Ἀριστοφάνει. Α.

Σ 10/1. ἐν τῇ Ριανοῦ καὶ Ἀριστοφάνους οὐκ ἐφέροντο οἱ δύο κτέ. Τ.

Τ 41. ἥρωας] παρ' Ἀριστοφάνει καὶ Ριανῷ 15 «ἐρήρας». *Α.

Γ 188. βοῶν ἄπο] ἢ Ριανοῦ καὶ Ἀριστοφάνους «βοῶν ἔπι», οὐκ ἀχαρίτως. *Α.

ἐν τῇ Χία δὲ «βοῶν ἔπι». Α.

Ψ 81. εὐηγενέων] ἐν τῇ Ριανοῦ καὶ Ἀριστοφάνους 20 «εὐηφενέων» διὰ τοῦ φ, εἶ τῷ ἀφένῳ χρωμένων, ὡς Κλέαρχος ἐν ταῖς γλώτταις. Α.

Η 443. καθόλου δὲ τὴν τῶν θεῶν ἀγορὰν ἠθέτουσιν οἱ περὶ Ζηνοδότου καὶ Ἀριστοφάνη καὶ αὐτὸς Ἀρίσταρχος. Α.

τὴν ἀγορὰν τῶν θεῶν ἠθέτουσιν οἱ περὶ Ζηνοδότου καὶ 25 αὐτὸς Ἀρίσταρχος. Τ.

Ο 33. οὔτε παρὰ Ζηνοδότῳ οὔτε παρ' Ἀριστοφάνει ἦν. καὶ μήποτε περιττός ἐστιν. *Α.

οὐδὲ παρὰ τοῖς περὶ Ζηνοδότου ἦν· καὶ μήποτε περισσός 30 ἐστιν. *Τ.

Β 53. Schol. Α s. s. 8.

αἱ πλείους καὶ χαριέστεραι δίχα τοῦ ν ὡς καὶ ἡ Ἀριστάρχειος· ἢ δὲ σὺν τῷ ν Ζηνοδότειος. Τ.

19 Τ 86. παρ' Ἀριστοφάνει καὶ τῇ Χία «γυειείουσιν». *Α. 27 Die scholl. Η 443, Ο 33, Β 53 mögen zeigen, wie man den lesarten des Aristophanes geringeres interesse entgegenbrachte als denen der beiden anderen grammatiker.

5 ὑπομν. Bredow. ap. Wolff. Prol. p. 221, ποιημάτων Α. 13 καὶ Ἀριστοφάνους om. Α. 24 In Α falso ad Η 452. 29 οὔτε Τ, οὐδέ Wilamowitz. 32 ὡς Wilam., εἰς Τ.

- Λ 103. ἄμφω . . . ἐόντας] Ἀριστοφάνης «ἐόντε». *A.
 Λ 135. νῶϊ ζωούς] Ἀριστοφάνης «ζωώ». *A.
 Ν 358. τοὶ δ' ἔριδος . . . ἐτάνουσαν] Ἀρίσταρχος τὸ
 δ' ἔριδος». Ἀριστοφάνης «τοί». *Γ.
 5 Ζ 148. ἕαρος δ' ἐπιγίγνεται ὄρη] Ἀριστοφάνης . . .
 τὸ «ὄρη» μετὰ τοῦ ἰ γράφει κατὰ δοτικὴν. Α.
 Ν 29 s. u. Herodian, Ν 246 u. Zenodot, s. 7).
 Ω 30. (Ἀλέξανδρος νείκεσσε τὰς ἄλλας θεάς,) τὴν δ'
 ἦνῃσ', ἣ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν] παρ' Ἀριστοφάνει καὶ
 10 τισι τῶν πολιτικῶν «ἣ οἱ κεχαρισμένα δῶρ' ὀνόμηνε». καὶ
 τάχα μᾶλλον οὕτως ἂν ἔχοι. ἀθετεῖ γὰρ Ἀρίσταρχος διὰ
 τὴν μαχλοσύνην τὸν στίχον. Α.

IV. Aristarch.

1. Aristarchs ἐκδόσεις; schriften über Homer.

- 15 Σ 182. τίς γὰρ σε] ἡ ἑτέρα τῶν Ἀριστάρχου διὰ τοῦ
 τ «τίς τάρ σε». μήποτε δὲ ἀμείνων ἢ προτέρα, παρόσον
 σύνηθες Ὀμήρῳ ἀπὸ τοῦ «γάρ» ἄρχεσθαι. Α.
 Β 579. οὕτως ἡ ἑτέρα τῶν Ἀρισταρχείων, καὶ ἔστι
 χαριστέρα «ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκὸν κυδιῶν»
 20 πᾶσιν δὲ μετέπρεπεν ἠρώεσσιν, οὐνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ
 πλείστους ἄγε λαούς». ἡ γὰρ αἰτία τοῦ διαπρέπειν διὰ τοῦ
 ἐξῆς ἀποδίδεται «οὐνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε
 λαούς». ὁμοίως δὲ καὶ Ζηνόδοτος γράφει. Α.
 Ι 657. σπείσαντες] ἐν τῇ ἑτέρα τῶν Ἀριστάρχου «λεί-
 25 ψαντες» καὶ ἐν πολλαῖς τῶν ἀρχαίων. *Α.
 Ε 132. τὴν γ' οὐτάμεν] Ζηνόδοτος «τὴν οὐτάσαι».
 διχῶς Ἀρίσταρχος, καὶ οὕτως, «τὴν γ' οὐτάμεν», καὶ
 χωρὶς τοῦ «γέ» «τὴν οὐτάμεν». *Α.
 Η 452. τό τ' ἐγώ] χωρὶς τοῦ «τέ» ἐν ταῖς Ἀριστάρχου,
 30 «τὸ ἐγὼ καὶ Φοῖβος». κατ' ἕνια δὲ τῶν ὑπομνημα-
 τῶν «τὸ δ' ἐγώ». Α.
 Ξ 397. ὄρετο] ἔν τισι τῶν ὑπομνημάτων «ὄρορε», καὶ
 ἔστιν ὁμοίον τῷ «ὄρορ' ἐπαίξας» (Β 146). *Α.

19 Vgl. schol. δ 727: ἡ χαριστέρα τῶν Ἀριστάρχου. 31 Wegen des hiats vgl. s. 6 anm.

B 133. ἐν τοῖς κατ' Ἀριστοφάνην ὑπομνήμασιν Ἀριστάρχου «Ἰλιον» ἐγγέγραπτο, οὐκ «Ἰλίου» καὶ μήποτε ἄμεινον ἔχει. A.

K 53. ὅτι ἐκ τούτων καὶ τῶν τοιούτων τὰ περὶ τοῦ ναυστάθμου ὁ Ἀρίσταρχος ἐπραγματεύσατο. ῥητῶς γὰρ 5 λέγεται πλησίον τοῦ Αἴαντος ὁ Ἰδομενεὺς νενεωλκηνῆναι. A.

Λ 166. ἡ διπλῆ πρὸς τὸ περὶ τοῦ ναυστάθμου διάγραμμα· τὸ γὰρ Ἰλου σῆμα κατὰ μέσον εἶναι φησιν ἐν τῷ πεδίῳ. A.

M 435. οὕτως μετὰ τοῦ ᾧ «ἀνεικέα», ἔξω νείκους, τὸ 10 ἴσον αὐτοῖς ἀπονέμουςα. ἄμεινον δέ, φησίν, «ἀεικέα», τὸν εὐτελεῖ. ἐν δὲ τῷ πρὸς τὸ Ξένωνος παράδοξον προφέρεται «ἄμεμφέα μισθόν». A.

A 97. Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει] λέξεις ἐκ τῶν πρὸς Κωμανόν· τὸ μὲν «ἀεικέα λοιγόν» ὄλιγον 15 ἀπεικίοντα λέγει· τοῦτο δὲ ἐστὶν ἀπεχθῆ. «ἀπριάτην» (99) δὲ σαφές ὡς ἄνευ τοῦ πρίασθαι καὶ ταῦτόν τῷ νῦν λεγομένῳ δωρεάν. καὶ ἡ Μασσαλιωτικὴ δὲ καὶ ἡ Ῥιανοῦ τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. ἔοικεν οὖν ἡ ἑτέρα Ζηνοδότου εἶναι, ἢ «οὐδ' ὅ γε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφῆξει». A. 20

B 125. Τρῶες μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσοι ἔασιν] Ἀριστάρχου λέξεις ἐκ τῶν ὑπομνημάτων· ἐὰν καὶ τὰ παιδία καὶ τοὺς πρεσβύτας ἀριθμήσωσιν, οὐ μὴ γίνωνται, ὅσοι ἡμεῖς. τοῦτο δὲ ἐστὶν <ἐφέστιοι> κατοικίδιοι καὶ ἑναυλοὶ. καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα (ζ 265)· «πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν 25 ἐστὶν ἐκάστω» ὡσεὶ κατάλυμα παρὰ τῆς νῆος. A.

B 435. μηκέτι νῦν δῆθ' αὖθι λεγόμεθα] <Ἀριστάρχου> λέξεις ἐκ τοῦ <εἰς τὴν> B τῆς Ἰλιάδος· «δηθ' αὖθι» πολὺν χρόνον, «αὖθι» αὐτοῦ, «λεγόμεθα» συναθροίζόμεθα. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτος· μηκέτι νῦν ἐπὶ πολὺν χρόνον αὐτοῦ συνηθροισμένοι 30 μένωμεν. Ζηνοδότος δὲ ποιεῖ «μηκέτι νῦν <δῆ> ταῦτα λεγόμεθα». Καλλίστρατος δὲ ἐν τῷ α' περὶ Ἰλιάδος οὕτως προφέρεται· «μηκέτι δῆ νῦν αὖθι λεγόμεθα». καὶ ἐστὶν εὐφραδῆς μᾶλλον, ἀλλ' οὐκ Ἀριστάρχειος. ταῦτα ὁ Δίδυμος. A.

16 λέγει Ludwich., λέγειν A. 18 καὶ — τρόπον Aristarcho tribui Ludwichium (Did. pg. 195 sq.) secutus. 24 ἐφέστιοι add. Lehrs. κατοικ. Lehrs., κατοικητίδιοι A. 27 οὕτως αἰ Ἀριστάρχου λέξεις κτέ. A, cf. Ludw. pg. 218, qui verba οὕτ. αἰ Ἀρ. ab iis q. s. sciunxit. εἰς τὴν inserui, cf. infr. A 424.

A 424. λέξεις Ἀριστάρχου ἐκ τοῦ (εἰς τὴν) Α τῆς Ἰλιάδος ὑπομνήματος· τὸ μὲν «μετ' ἀμύμονας» ἐπ' ἀμύμονας, ὃ ἐστι πρὸς ἀμώμους, ἀγαθούς, τὸ δὲ «κατὰ δαίτα» ἀντὶ τοῦ ἐπὶ δαίτα· οὕτως γὰρ νῦν Ὅμηρος τέθεικεν. ἔνιοι δὲ ποιῶσι «μετὰ 5 δαίτα», ὅπως ἢ αὐτοῖς αἰθίς τὸ «μετὰ» ἐπί. χρῶνται δὲ καὶ πλείονες ἄλλοι τῶν ποιητῶν τῇ «κατὰ» ἀντὶ τῆς ἐπί. Σοφοκλῆς «ἐγὼ κατ' αὐτόν, ὡς ὄραξ, ἐξέρχομαι» (Frg. 812 Nauck) οὕτως δὲ εὗρομεν καὶ ἐν τῇ Μασσαλιωτικῇ καὶ Σινωπικῇ καὶ Κυπρία καὶ Ἀντιμαχείῳ καὶ Ἀριστοφανεῖῳ. Καλλίστρατος 10 δὲ ἐν τῷ πρὸς τὰς ἀθετήσεις ὁμοίως καὶ ὁ Σιδώνιος καὶ ὁ Ἰζίδιον ἐν τῷ ε' πρὸς τὰς ἐξηγήσεις. καὶ τὸ «θεοὶ δ[ε]» <ἄμα> πάντες ἔπονται» διὰ τῆς αι. Α.

2. Urteile über die art der textkritik; widersprüche in der späteren überlieferung betreffs der ansichten Aristarchs.

15 I 222. ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο] φαίνονται καὶ παρ' Ἀγαμέμνονι, πρὶν ἐπὶ τὴν πρεσβείαν στείλασθαι, δειπνοῦντες· φησὶ γοῦν «αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ', ἔσον ἠθελε θυμός, ὠρμῶντ' ἐκ κλισίης» (177). ἄμεινον οὖν εἶχεν ἄν, φησὶν ὁ Ἀριστάρχος, εἰ ἐγέγραπτο «ἀψ' ἐπάσαντο», ἵν' ὅσον χαρίσασθαι 20 τῷ Ἀχιλλεῖ γεύσασθαι μόνον καὶ μὴ εἰς κόρον ἐσθίειν καὶ πίνειν λέγωνται. ἀλλ' ὅμως ὑπὸ περιττῆς εὐλαβείας οὐδὲν μετέθηκεν, ἐν πολλαῖς οὕτως εὐρῶν φερομένην τὴν γραφήν. Α.

B 665. βῆ φεύγων] τὸ μὲν Ὀμηρικὸν ἔθος βῆ φεύγειν 25 προφέρεται. ἀλλ' ὃ γε Ἀριστάρχος οὐ μετέθηκεν, ἀλλ' οὕτως γράφει «βῆ φεύγων». Α.

Π 467. δεύτερον ὀρμηθεῖς, ὃ δὲ Πήδασον οὐτάσεν [ἵππον] δοκεῖ διὰ τούτων συγγεῖσθαι ἢ διαφορὰ τοῦ βαλεῖν καὶ οὐτάσαι· βέβληται γὰρ ὁ Πήδασος. καὶ μήποτε γραφή τις ἐφέ- 30 ρετο, δι' ἧς τὸ τῆς λέξεως σύνηθος ἐφύλασσεν Ὅμηρος. . . . οὐ γὰρ ἂν αὐτὸ ἀπαραμύθητον ὁ Ἀριστάρχος ἀφῆκεν. ἐν τοίνυν τῇ Φιλήμονος οὕτως ἐφέρετο «ὃ δὲ Πήδασον ἤλασεν ἵππον». ἔστι γὰρ ὅτε ἐπὶ τῆς <πόρρωθεν>

1 λέξις Α, corr. Ludwich. εἰς τὴν ins. Cobet. α' Α (ut supra β'). 5 αἰθίς Bergk., αὐτόθεν Α. 12 τῆς T, τοῦ Α. 30 lacunam statuit Roemerus, Mus. Rh. 1911, pg. 295 adn. et inseruit <ἔπερ ψευδές>. 33 πόρρωθεν add. Lehrs.

πληγῆς τὸ ἤλασεν κεῖται, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἀρήτου (P 517), «καὶ βάλεν Ἀρήτοι», εἶτα «νειαίρη δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστήρος ἔλασεν». διὰ μέντοι τοῦ ῥ γραπτέον τὸ «δεύτερον ὄρμη-θεῖς». A.

δοκεῖ συγκεχύσθαι ἐνθάδε τὸ βαλεῖν καὶ <τὸ> οὐτάσαι· 5
καὶ ὁ μὲν Ἀρίσταρχος οὕτως ἀφῆκε τὸ ἄπορον, ὁ δὲ Φιλί-
μων «ἤλασεν» γράφει· καὶ ἐπὶ τοῦ βαλεῖν γὰρ κεῖται τὸ
ἐλάσαι, ὡς ἐκεῖ· «καὶ βάλεν Ἀρήτοι κατ' ἀσπίδα . . . ἢ δ'
οὐκ ἔγχος ἔρουτο . . . νειαίρη δ' ἐνὶ γαστρὶ διὰ ζωστήρος
ἔλασ(σ)εν». T. 10

B 111. Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε | σχολι-
κὸν ἀγνόημα τὸ δοκεῖν Ζηνοδότειον εἶναι τὴν μετὰ τοῦ σ
γραφῆν, καὶ δόξειεν ἂν ὑπὸ Διονυσίου τοῦ Θρακῆος ταῦτα δεδόσθαι·
ἐν γὰρ τῷ περὶ ποσοτήτων καθάπτεται Ζηνοδότου ὡς ἠγνοη-
κότος, ὅτι τῷ «μέγα» ἀντὶ τοῦ μεγάλως Ὅμηρος ἀποχρηταί· 15
παρ' ὃ δὴ καὶ κατὰ τινὰ τῶν ὑπομνημάτων μετελήφθη τὸ
«μέγα» ἀντὶ τοῦ μεγάλως. τὸ δὲ οὐκ ἔχει τὰκριβὲς οὕτως.
εἰ γὰρ τὰ συγγράμματα τῶν ὑπομνημάτων προ-
τάττοιμεν, ἕνεκα γοῦν τὰκριβοῦς γράφομεν κατὰ Ἀρί-
σταρχον «Ζεὺς με μέγας». ἐν γοῦν τῷ πρὸς Φιλητᾶν συγ- 20
γράμματι τῇ γραφῇ κέχρηται, δύο λέγων τὸ «μέγας» ση-
μαίνειν, τοτὲ μὲν τὸ καθ' αὐτό, καθάπερ νῦν «Ζεὺς με μέγας
Κρονίδης» καὶ «κεῖτο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυ-
νάων» (II 776), τοτὲ δὲ αὖ τὸ πρὸς τὴν κατὰ τὸν Αἴαντα
τὸν ἕτερον διάκρισιν «Αἴας δ' ὁ μέγας» (II 358). καὶ ταῖς 25
Λιταῖς ἐξηγούμενος «αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας» (I 169)
ἐν τινὶ τῶν ἠκριβωμένων ὑπομνημάτων γράφει
ταῦτα κατὰ λέξιν· οὐ κατ' ἐπίθετον λέγει «μέγας», ἀλλὰ
πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐτέρου Αἴαντος. ὅταν δὲ λέγη
«Ζεὺς με μέγας Κρονίδης», οὐκέτι ὅτι καὶ ἕτερος μικρὸς 30
ἔστιν· καὶ τοὺς ἀπ' αὐτοῦ δὲ χρωμένους ἔστιν εὐρεῖν τῇ
γραφῇ, Διονυσόδωρον τὸν Ἀλεξανδρέα καὶ Ἀμμώνιον· ἐπι-
λέγουσι δὲ οὐδέν· διὸ καὶ τὰς μαρτυρίας αὐτῶν οὐκ ἐγρά-
ψαμεν. καὶ Καλλίστρατος δὲ ἐν τῷ περὶ Ἰλιάδος οὕτως

3 nicht δεύτερος. 12 d. i. μέγας.

8 ἐλάσαι ex A Maab., οὐτάσαι T. ὡς ἐκεῖ ἔβαλεν T, corr.
Maab. 9 ἔρουτο T. τὸ Bekk., τῷ A. 19 γράφομεν corr.
Lehrs. 22 μέγα A. 24 αὐτό A, corr. Lehrs. 27 ποιημάτων A,
corr. Lehrs.

προφέρεται, ὥστε ὁμοιον εἶναι τῷ «ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεὺς» (Σ 292). οὐδὲ ὁ Ἐπιθέτης δὲ Πτολεμαῖος τὰς Ζηνοδότου γραφὰς ἐκτιθέμενος ταύτην ὠμολόγει Ζηνοδότου εἶναι. ταῦτα ὁ Δίδυμος.

5 K 124. μάλ' ἐπέγρετο] ὁ Ἰξίων «μέγ' ἐπέγρετο»· καὶ μήποτε ἢ Ἀρίσταρχεος οὕτως εἶχεν.

N 2. παρὰ τῆσι] Ζηνοδότος καὶ Ἀριστοφάνης «περὶ τῆσι». μήποτ' οὖν διχῶς. *A.

10 N 824. Ζηνοδότος «βουγῆιε» διὰ τοῦ ἦ· ὁ δὲ Ἀρίσταρχος διὰ τοῦ ᾠ, τάχα ἐπεὶ γαίων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ ποιητὴς λέγει. A.

N 191. χροός] Ἀλεξίων φησὶν, ὅτι Ἀρίσταρχος ὡς σοφὸς προηέγκατο, Τυραννίων δὲ ὡς πόλος, καὶ ἔχει λόγον ἑκατέρᾳ ἢ ἀνάγνωσις κτέ. A.

15 K 53. Αἴαντα] ὁ μὲν Δίδυμος τὴν Ἀρισταρχείαν γραφὴν λέγει «Αἴαντε» δυϊκῶς, ὁ δὲ Τήλεφος λέγει κακῶς εἰρηκέναι τὸν Δίδυμον· οὐ γὰρ ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς Αἴαντας ὁ Μενέλαος πέμπεται. A.

20 K 397/9. ἦ ἤδη χεῖρεςσιν] καὶ γραπτέον οὕτως καὶ ἀθετητέον τοὺς τρεῖς στίχους, εἰ τι χρὴ πιστεῦειν Ἀμμωνίῳ τῷ διαδεξαμένῳ τὴν σχολὴν ἐν τῷ περὶ τοῦ μὴ γεγονέναι πλείονας ἐκδόσεις τῆς Ἀρισταρχείου διορθώσεως τοῦτο φάσκοντι. καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει δὲ ἠθετοῦντο. ἐν δὲ ταῖς Ἀριστάρχου ἐγγράφῳ «εἰ ἤδη». ταῦτα ὁ Δίδυμος
25 περὶ τῶν στίχων τούτων. A.

398. ὅτι οὕτως γραπτέον «βουλευούσι» καὶ «θέλουσι»· τὸ γὰρ «σφίσιν» ἐν τῷ περὶ τινῶν ἐστὶ λόγῳ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ, ᾧ ἀκόλουθα δεῖ εἶναι τὰ ῥήματα. ταῦτα ὁ Ἀριστόνικος

4 Die verschiedenheit der angaben über lesarten erklärt sich, wie bekannt, erstens daraus, daß die originalausgaben und schriften Zenodots und Aristarchs nicht mehr vorhanden waren, zweitens bei Aristarch offenbar auch dadurch, daß er öfter in seiner zweiten ἔκδοσις eine andere überlieferung vorzog, mitunter auch in den weniger sorgfältig ausgearbeiteten ὑπομνήματα (s. d. vor. schol.) eine von ihm mißbilligte lesart niederschrieb.

18 Mit anderen worten: Aristarch kann nicht Αἴαντε geschrieben haben, weil er dann geirrt hätte, und das ist unmöglich nach meinung des Telephos (Didymos und Herodian dachten in dieser beziehung anders). Auf diese weise ließ sich manche lesart für aristarchisch erklären oder ihm absprechen!

23 ἐν δὲ — ἤδη male excerpta, cf. Ludw. pg. 319.

περὶ τῆς γραφῆς ταύτης φησὶ διπλῆν <προσ>βάλλων τῷ
 στίχῳ. ἐν μέντοι τῇ τετραλογίᾳ Νεμεσιῶνος
 οὕτως εὗρον περὶ τῶν στίχων τούτων ἑτῶν παρακειμένων
 ὀβελῶν οὐκ ἔστιν αἰτίαν εὑρεῖν διὰ τῶν Ἀρισταρχείων ὑπο-
 μνημάτων. Ἀμμώνιος δὲ ὁ Ἀριστάρχειος πρῶτον μὲν 5
 στιγμαῖς φησὶ τὸν Ἀρίσταρχον παρασημειώ-
 σασθαι αὐτούς, εἶτα δὲ καὶ τελέως ἐξελεῖν, τάχα
 διὰ τὸ ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ «σφίσι», τετάχθαι καὶ ἀνω-
 θεν (310 ff.) μετενηχῆθαι. A.

Τ 365/8. ἀθετοῦνται στίχοι τέσσαρες ἑλοῖον γὰρ τὸ 10
 βρυχᾶσθαι τὸν Ἀχιλλέα, ἣ τε συνέπεια οὐδὲν ζητεῖ διαγρα-
 φέντων αὐτῶν. ὁ δὲ Σιδώνιος ἠθετηκέναι μὲν τὸ
 πρῶτόν φησιν αὐτούς τὸν Ἀρίσταρχον, ὕστερον
 δὲ περιελεῖν τοὺς ὀβελούς ποιητικὸν νομίσαντα τὸ
 τοιοῦτο. ὁ μὲντοι Ἀμμώνιος ἐν τῷ περὶ τῆς ἐπεκδο- 15
 θείσης διορθώσεως οὐδὲν τοιοῦτο λέγει, διπλῆν δὲ προ-
 σθετόν τῷ «δὺν ἄχος ἄτλητον, ὁ δ' ἄρα Τρωσὶ μενεαίνων»,
 ὅτι τὸ «μενεαίνων» νῦν θυμούμενος σημαίνει. A.

Σ 207. ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἴκηται] 20
 οἱ περὶ Διονύσιον τὸν Θρακῆ φασιν Ἀρίσταρχον
 πρῶτον ταύτῃ χρώμενον τῇ γραφῇ μεταθῆσθαι
 καὶ γράψαι «ὡς δ' ὅτε πῦρ ἐπὶ πόντον ἀριπρεπὲς αἰθέρ' ἴκη-
 ται». ἐμφατικῶς τὸ ἐν πολέμῳ πῦρ ἐπιτεθὲν τῷ Ἀχιλλεῖ
 παρέβαλε τῷ ἐν πολεμουμένῃ ἀπτομένῳ. A.

Ι 464. Διονύσιος ὁ Θραξ ἐν τῷ πρὸς Κράτητα 25
 διὰ τῆς ἵπποδρομίας (Ψ 643) φησὶ γεγραμμένου «ἀντιό-
 ωντες» μεταθεῖναι τὸν Ἀρίσταρχον «ἀμφὶς ἐόν-
 τες». A.

Τ 386. τῷ δ' εὔτε πτερὰ γίνετ'] a) οὕτως «εὔτε» 30
 Ἀρίσταρχος συνέσταλται δὲ τὸ ἦυτε καὶ διὰ τοῦ ε̄ εἴρηται.
 παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει «τῷ δ' ὥστε», ἐν δὲ ταῖς ἀπὸ τῶν
 πόλεων «τῷ δ' αὐτε». A.

b) οὕτως γραπτέον «τῷ δ' εὔτε», ἵνα ἦ ὡσεὶ πτερὰ διὰ
 τὴν κουφότητα. A.

8 ἐπὶ δευτ. προσ.] Nemesion nimmt als Aristarchs lesart βουλεύ-
 οῖτε u. ἐθέλοῖτε an. Vgl. Friedländer Ariston. und Ludw. Did. s. 319.

7 τέλειον A, τελέως Ludw. 18 αὐτ. τὸν Ἀρ. Lehrs., αὐτῶν τοὺς
 ἀριθμούς A. 21 πρῶτον Ludwich., πρώτη A.

c) ἔξωθεν [δὲ] τὸ ὤς. πρότερον δὲ γράφων ὁ Ἀρίσταρχος «τῷ δ' εὔτε» καὶ κατὰ συστολὴν δεχόμενος ἀντὶ τοῦ ἤϋτε, ὡς ἐπὶ τοῦ «εὔτ' ὄρεος κορυφῆσι» (Γ' 10) ματέγραψεν ὕστερον «τῷ δ' αὔτε» ἐμφατικώτερον νομίσας εἶναι ὑπακουσ-
 5 μένου τοῦ ὤς, ὡς κακῆ' «καιροσέων δ' ὀυονέων ἀπολαίβεται».
 (η 107.) A.

d) συστολὴ ἀπὸ τοῦ ἤϋτε. T.

e) γράφεται «αὔτε», ἵνα λείπη τὸ ὤς. T.

Π 467. Schol. A u. Schol. T b) s. s. 14 f.

10 a) οὐτάσαι τὸ ἐκ χειρὸς τρῶσαι. ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ τοῦ βαλεῖν τῷ ῥήματι κέχρηται. λέγει γὰρ «Σαρπηδῶν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτεν» (466), ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀφιέντων τάσσεται διὸ καὶ γράφει Ἀρίσταρχος «ὁ δὲ Πήδασον ἀγλαὸν ἵππον, τὸν βᾶ ποτ' Ἡετίωνος ἐλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς, <ὄς> καὶ
 15 θνητὸς ἐὼν ἔπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι, τὸν βάλε δεξιὸν ὤμον». T.

I b) u. c) bilden in A ein Scholion. Daß es zwei sind und die worte ἔξωθεν τὸ ὤς die lesart αὔτε erklären, hat Lehrs gesehen (s. Ludw. Did. z. St.). Roemer Rh. M. 1911 s. 281 klammert ἔξ. δὲ τὸ ὤς ein und verbindet πρότερον κτέ. mit a). Ich glaube aber, daß der scholiast, wenn er gegen Aristarch opponierte, den gegensatz stärker betonen würde: ὁ δὲ Ἀρ. πρότερον μὲν γράφων κτέ.; er glaubt offenbar, derselben ansicht zu sein wie Aristarch und erwähnt nur, daß dieser früher anderer meinung war; d. h. die worte πρότερον κτέ. gehören dem scholiasten, der wie seiner meinung nach auch Aristarch αὔτε liest. Also ist dies, wie Lehrs annimmt, nichtdidymische überlieferung, die wohl auch keinem anderen der «vier männer» gehört und infolge merkwürdiger korrumpion mit didymischen (b) verbunden worden ist. In T ist der viermännerkommentar öfter ebenso stark entstellt (s. u.). Wenn Roemer s. 282 darauf hinweist, daß der vergleich mit Γ 10 ein beweis aristarchischer herkunft sei, so wird man fragen: warum dann nicht auch der zweite mit η 107? 15 Daß die angaben der beiden anderen scholien mehr glauben verdienen, ist klar. Der autor dieser erdichtung ist auf eine stufe mit Telephos zu stellen (schol. K 53, s. 16); er hielt es offenbar für unmöglich, daß Aristarch οὐτάζειν in diesem sinne habe durchgehen lassen. Dagegen darf man m. e. die angaben über eine meinungsänderung Aristarchs nicht ohne weiteres als wertlos ignorieren, da wir von dem vorhandensein zweier ausgaben wissen. Ich wage z. b. nicht, zu behaupten, daß die angabe des schol. c) zu T 386 falsch sei, und führe für die möglichkeit ihrer richtigkeit E 499 an, aus dem Römer (s. 282) die gegenteilige folgerung zieht. Ich stimme auch hier Lehrs bei: Nicht immer gilt für Aristarch das gesetz der analogie, wie Π 467 beweist. Aristarch mußte entweder das un-homerische φή aufnehmen oder ὤς ergänzen. Er zog das letztere vor.

8 e) ei q. praec. adhaeret; removit Maaß.

Schol. Did. zu Ξ 499 s. s. 5.

Ξ 500. ὅτι ἀναγνόντες τινὲς «φή κώδειαν» ὑφ' ἑν, ἢ ἢ ὡς κώδειαν, προσεπέταξαν τὸν ἠθετημένον. οὐδέποτε δὲ Ὅμηρος τὸ «φή» ἀντὶ τοῦ ὡς τέταχεν. ἴσως δὲ καὶ Ἀντίμαχος ἐντεῦθεν ἐπλανήθη «φή γεράνοισιν» εἰπών. δεῖ δὲ ἐξῶθεν προσλαμβάνειν τὸ ὡς καὶ ἀθετεῖν τὸν στίχον. A.

Ξ 499. Ἀρίσταρχος [δὲ] τὸ «φή» ῥήμα ἐκδέχεται καὶ ἀθετεῖ τὸν ἐξῆς. δύναται δὲ καὶ δισσολογία εἶναι, ὡς τὸ «τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἦρωϊς Ἐγένηος (λ 342), ὃ σφιν ἐδὲ φρονέων ἀγορήσατο» (η 158) <καὶ> «ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν». ἢ τὸ «πέφραδε» (500) διεσήμαιεν. [πρὸς δὲ Ζηνοδότον φαμεν, ὡς οὐδέποτε τὸ «φή» παρὰ τῷ ποιητῇ ἀντὶ τοῦ ὡς παραλαμβάνεται]. AT.

3. Aristarchs σημεῖα.

15

K 240. ἀθετεῖται, ὅτι περισσὸς ὁ στίχος καὶ παρέλκων καὶ μὴ ἐπιλεγόμενος ἀπαρτίζει τὴν διάνοιαν. ἢ δὲ διπλή, ὅτι ἐξῶθεν ἐκ τοῦ ἰδίου προσώπου ἀναφωνεῖ, ὡς καὶ τὸ «νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε, κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας» (M 113). οὐδὲ ἐν τῇ Ζηνοδότου δὲ ἦν. A.

20

B 160. ἀπὸ τούτου ἕως τοῦ «ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο» (162) ἀθετοῦνται στίχοι τρεῖς καὶ ἀστερίσκοι παράκεινται, ὅτι οἰκειότερον ἐν τῷ τῆς Ἀθηναῖς λόγῳ ἐξῆς εἰσι τεταγμένοι (176), νῦν δὲ κοινότερον λέγονται. A.

B 176/8. ὅτι ἐνταῦθα τάξιν ἐπέχουσιν. *A.

25

Θ 535/7. ὅτι ἢ τούτους δεῖ τοὺς τρεῖς στίχους μένειν, οἷς τὸ ἀντίσιγμα παράκειται, ἢ τοὺς ἐξῆς τρεῖς, οἷς αἱ στιγμαὶ παράκεινται· εἰς γὰρ τὴν αὐτὴν γεγραμμένοι εἰσι διάνοιαν. ἐγκρίνει δὲ μᾶλλον ὁ Ἀρίσταρχος τοὺς δευτέρους διὰ τὸ καυχηματικώτερος εἶναι τοὺς λόγους· ὁ δὲ Ζηνοδότος τοὺς πρώτους τρεῖς οὐδὲ ἔγραφεν. τὰ αὐτὰ δὲ λέγει περὶ τῶν στίχων τούτων ὁ Δίδυμος, ἃ καὶ ὁ Ἀριστόνικος· διὸ οὐκ ἐγράψαμεν τὰ Διδύμου. A.

30

B 192. (τὸ ἀντίσιγμα) ὅτι ὑπὸ τούτον ἔδει τετάχθαι τοὺς ἐξῆς παρεστιγμένους τρεῖς στίχους (203/5)· εἰσι

35

5 sic Bekker., γέρων ὄσιν A (alia conii. Schneider. Callim. II 668).
8 Quae in T solo extant, [. . .], quae in A solo, <. . .> uncis inclusi.
10 ὁψὲ δὲ δὴ μετέειπε, η 155. 12 πρὸς κτέ.] cf. schol. A prius ad Ξ 499.

γὰρ πρὸς βασιλεῖς ἀρμόζοντες, οὐ πρὸς δημότας· «οὐ μὲν πῶς πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί, οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη» καὶ τὰ ἐξῆς. A.

203. τούτῳ καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν δύο ἢ στιγμῇ παρά-
5 κειται. *A.

B 673/5. τρισὶ στίχοις παράκεινται διπλαῖ περιεστιγμένα, ὅτι ἐκ τῶν τριῶν τοὺς δύο ἠθέτηκε Ζηνόδοτος, τὸν δὲ μέσον οὐδὲ ἔγραφεν τοῦ Ὀμήρου φιλοτιμουμένου ἐν πᾶσι τὸν Ἀχιλλέα προτεροῦντα παραστήσαι. A.

10 4. Ansichten und beobachtungen über den sprachgebrauch.

H 433. ἀμφιλύκη νύξ] ἡ διπλῆ δέ, ὅτι ἅπαξ μόνον ἐνταῦθα τῇ λέξει κέχρηται. A.

A 147. ἔλμον] ἡ διπλῆ δέ, ὅτι ἅπαξ ἐνταῦθα κέ-
χρηται· καὶ ὅτι καὶ ἐν Ἰλιάδι εὐτελεσί κέχρηται λεξιδίοις,
15 οὐ μόνον ἐν Ὀδυσσεΐα, χοίνικος (τ 28) καὶ λύχνου (τ 34).
πρὸς τοὺς χωρίζοντας. A.

Π 807. σχεδόν βάλει] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει
«σχεδὸν οὐτ' ασε Δάρδανος ἀνὴρ». ἀγνοεῖ δέ, ὅτι ἐκ βολῆς
τέτρωται, ὡς διὰ τῶν ἐξῆς δείκνυται «ὡς τοι πρῶτος ἐφῆκε
20 βέλος». A.

Π 812. ὅτι βέβληται καὶ οὐκ οὐτασται, ὡς Ζηνόδοτος.
βέλος γοῦν κέκληκε διὰ τὸ βεβλήσθαι. καὶ πρὸς τὴν ἀπο-
στροφὴν, A.

Π 828. ὅτι οὗτος μὲν οὐτασεν, ὁ δὲ Εὐφορβος βέ-
25 βληκεν. *A.

O 495. ὅτι διαστέλλει τὸ βαλεῖν καὶ τὸ τύψαι. *A.

E 147. πρὸς τὴν διαφορὰν τοῦ πλῆξε καὶ ἔβαλεν. ὅτι
ἐκ χειρὸς ἐπάταξεν. *A.

A 439. γινῶ δ' Ὀδυσσεὺς, ὃ οἱ οὐ τι τέλος κατακαί-
30 ριον ἦλθεν] αἱ Ἀριστάρχου οὕτως «τέλος», καὶ σχεδὸν ἅπα-
σαι· ἔγνω, ὅτι οὐ κατὰ καιρὸν τέλος ἦλθεν ἢ πληγὴ, οὐκ
εἰς καιρὸν τόπον ἐτελεύτα. Ζηνόδοτος δὲ γράφει βέλος,
κακῶς· οὐ βέβληται δέ, ἀλλ' ἐκ χειρὸς πέπληγε· λέγει δὲ
τέλος τὸ τῆς ζωῆς. A.

35 A 44. Οὐλύμπιοι κάρηνων] ὅτι ὄρος ὁ Ὀλυμπος·
τὰ γὰρ κάρηνα ἐπὶ ὄρους. *A.

10 Vgl. auch, was sich aus dem abschnitt über Zenodot für Aristarchs auffassung ergibt.

Γ 364. οὐρανὸν εὐρύν] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «αἰπύν»· αἰπὺ δὲ ὄρος ἂν λέγοιτο, ὃ δὲ οὐρανὸς εὐρύς· παρήκει γὰρ τῆ γῆ. A.

Θ 19. ὅτι, εἰ μὴ ἐκδεξόμεθα Ὑόλυπον τὸ ἐπὶ Μακεδονίας ὄρος, οὐ συμφωνήσει τῆ διαθέσει ταύτῃ· ἐπὶ γὰρ τοῦ οὐρανοῦ στάς φησι τὸν Ὑόλυπον ἀνέλκειν τῆς σειραῆς ἐκ τοῦ βίου ἐκδεθείσης κτέ. A.

B 809. πᾶσαι δ' ὠῆγνυτο πύλαι] ὅτι ἔμφασιν ἔχει πολλῶν πυλῶν, μία δὲ ἐστὶ· καὶ ἐστὶ τὸ «πᾶσαι» ἀντὶ τοῦ δλα. A.

Ψ 135. ἡ διπλῆ δέ, ὅτι τὸ «πάντα» ἀντὶ τοῦ δλον, πρὸς τὸ «πᾶσαι δ' ὠῆγνυτο πύλαι (B 809, Θ 58). A.

Δ 46, Z 96, 277 etc. ὅτι θηλυκῶς τὴν Ὑλίον. *A.

Σ 174. Ὑλίον ἠνεμόεσσαν] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «Ὑλίον αἰπὺ θέλοντες» καὶ τοὺς ἐξῆς ἀπὸ τοῦ «ἐλκόμεναι μέμονεν» ἕως τοῦ «πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι» (176/7) ἀνω μετατέθεικεν. ὃ μὲν οὖν Ἐκτωρ οὐκέτι ταύτην ἔχει τὴν ὀρμὴν, ὡς προεῖρηται· ἡ δὲ Ἑῖρις ὡς πρὸς τὸ διεγεῖραι τὸν Ἀχιλλεῖα ταῦτα κελεύει, καὶ οὐδέποτε κατὰ τὸ οὐδέτερον λέγει Ὑλίον. A.

O 71. Ὑλίον αἰπὺ ἔλοιεν] ὅτι νῦν μόνως οὐδετέρως εἴρηται Ὑλίον. *A.

M 115. ὅτι θηλυκῶς τὴν Ὑλίον· ἡ δὲ ἀναφορὰ πρὸς τὸ «Ὑλίον αἰπὺ ἔλοιεν» (O 71), ὅτι οὐδετέρως· διὸ ἀθετεῖται. A.

14 Π 92 liest Zenodot Ἰλιον αἰπὺ δίσσδαι. Überall, wo Ἰλιον, die neutrale form, auftritt, ist αἰπὺ mit ihr verbunden. 16 ἀνω] Vgl. schol. Σ 155. 25 Schol. O 56: ἀπὸ τούτου ἕως τοῦ «λίσσομένη τιμῆσαι» (77) ἀθετοῦνται στίχοι κβ' κτέ. A. — Im widerspruch mit diesen angaben steht schol. *A zu O 71: Ἀρίσταρχος Ὑλίον ἐκπέρσωσιν». Es ist m. e. nicht nötig, mit Cobet und Ludwig ein verschreiben aus Ἀριστοφάνης anzunehmen. Es wird sich mit dieser behauptung ebenso verhalten wie mit der falschen angabe im schol. Ta) zu Π 467 (s. 18). Man traute Aristarch ein solches παράλογον nicht zu und bedachte nicht den wert der athetese. T hat statt Ἀρίσταρχος τινές, wie es öfter geschieht, wenn T eine andere lesart als A hat. Η 133. ὠκυρόφω κελάδοντι] ὅτι ἰδίως τὰ ἐπίθετα προτάξας τὸ κύριον ἐπήγαγεν Ἰαρδάνου ἀμφὶ βέεδρα». A. — ὠκυρόφω Κελάδοντι] τῆ νῦν Ἀκίδωνι. τινές δὲ ἀμφὶ ἐπίθετα τοῦ Ἰαρδάνου, καὶ τὴν φράσιν σημειοῦνται· προτάξας γὰρ δοτικὰς ἐπιφέρει γενικὴν Ἰαρδάνου». T. — Ε 118. ἐμοῖ] οὕτως Ἀρίσταρχος κτέ. A. — ἐμοῖ] οὕτω Ζηνόδοτος· τινές δὲ «ἐμοῖ» κτέ. T.

4 ἐκδεξόμεθα A, corr. Bekk.

Λ 754. δι' ἀσπίδες πεδίω] ὁ Ἀσκαλωνίτης «δι' ἀσπί-
 δέος», ἐπεὶ ἐπιφέρει «ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες», τοιοῦτό
 τι λέγων τοῦ πολλὰς ἔχοντος ἀσπίδας. ὁ δὲ Ἀλεξίων καὶ
 ἀμφότερα κρίνει, καὶ «ἀσπίδέος» καὶ «σπίδέος». ὁ τε Ἀρί-
 5 σταρχος ἐκεῖνο ἀποφαίνεται ὡς ὅτι τινὲς μὲν ἀπὸ τοῦ α ποι-
 οῦνται τὴν διαστολήν, ἴν' ἦ «ἀσπίδέος», ὡς εἰκαστικώτερον
 τοῦ ποιητοῦ ἀσπίδες τὸ πεδίον εἰρηκότος τῷ τὰ μακρὰ τῶν
 πεδίων καὶ εὐρέα περιφερῆ φαίνεσθαι μηδενὸς ἄλλου ὄρωμένου
 τέρματος, ἀλλὰ τοῦ ὀρίζοντος ἀέρος. ἄλλοι δὲ ἐκδέχονται
 10 «ἀσπίδέος» τοῦ ἔχοντος πολλὰς ἀσπίδας, καθότι ἐπιφέρει
 «ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες». οἱ δὲ φασιν ἐκ πλήρους
 «σπίδέος» καὶ ἀποδιδόσιν πολλοῦ καὶ μακροῦ· καὶ γὰρ Αἴ-
 σχυλος πολλὰκις τὴν λέξιν οὕτως ἔχουσαν τίθησιν, ὅταν λέγῃ
 «σπίδιον μῆκος ὁδοῦ» καὶ ὁ Ἀντίμαχος «οὐδὲ σπιδόθεν προ-
 15 νοῆσαι», τουτέστι μακρόθεν· καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀρίσταρχος.
 Κράτης δὲ προκρίνει τὴν διὰ τοῦ α γραφήν. καὶ Ζηνόδοτος
 δὲ συναίνει τῇ δίχα τοῦ α γραφῆ καὶ φησι «σπίδέος», τοῦ
 ἀπόρου καὶ τραχέος [καὶ μεγάλου]. καὶ Ἀμερίας δὲ λέγει
 «σπίδέος» τοῦ πολλοῦ καὶ εὐρέος καὶ μεγάλου. καὶ γὰρ
 20 συγκατατίθεμαι τοῖς ἀνδράσιν· ὁρῶ γὰρ πολλὴν τὴν τοιαύτην
 χρῆσιν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Α.

Α 93. οὐ ταρ ὁ γ' εὐχλωῆς] οὕτως ὄξειαν ἐπὶ τοῦ
 ου· ὁ γὰρ «τάρ» ἐστὶ σύνδεσμος ἐπιφερόμενος ἐγκλιτικῶς,
 ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ «εἴ ταρ ὁ γ' εὐχλωῆς» (65). οὐ γὰρ ἐστὶν
 25 ὁ «τέ» συμπλεκτικός· εἰ γὰρ ἦν, ἐπεφέρετο ἂν πάλιν ὁ «τέ»
 μετὰ ἀφοφάσεως, οὐδ' ἑκατόμβης. οὕτως γὰρ ἐστὶν εὐρέσθαι
 τὸν τέ σύνδεσμον μετὰ τῆς οὐ ἀποφάσεως. «ἐνθα μὲν οὔτε
 ἀνάξ ἐπιδευῆς οὔτε τι ποιμήν» (δ 87). Α.

Λ 553. ἀντίοι αἰσσοῦσι] Ἀρίσταρχος διὰ τοῦ ν
 30 «ἀντίον». *Α.

Μ 44. ἀντίοι ἴστανται] γράφεται «ἀντίον»· οὕτως γὰρ
 Ἀρίσταρχος. *Α.

Τ 70. ἀντίον ἐλθῶν] οὕτως Ἀρίσταρχος διὰ τοῦ ν
 «ἀντίον». *Α.

32 Dagegen setzt Aristarch das adjektivum, wenn dieses einen
 zustand oder ein alter bezeichnet: Ξ 135. οὐδ' ἀλαδὸς σκοπιῆν εἶχε]
 ὅτι Ζηνόδοτος «οὐδ' ἀλαδὸν σκοπιῆν». *Α; Ω 725. νέος ὄλεο] Ζηνόδοτος
 «νέον ὄλεο». *Α.

18 del. Lehrs. 22 ἐπὶ τὴν Α, ἐπὶ τοῦ Vill.

A 484. μετὰ στρατόν] Ἀρίσταρχος «κατά», οὐ
«μετά». καὶ «χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα» (A 424). *A.

A 424. μετὰ δαῖτα] Ἀρίσταρχος «κατὰ δαῖτα» *A
(Schol. A s. s. 14).

B 179. κατὰ λαόν] ἐνταῦθα καὶ τὸν λόγον ὑποτέθεικεν 5
Ἀρίσταρχος οὕτως ὥστε νοεῖσθαι «ἴδι κατὰ λαόν». *A.

A 374. λίσσετο] οὕτως Ἰακῶς τὸ «λίσσετο». *A.

A 464. σπλάγχν' ἐπάσαντο] Ἀρίσταρχος Ἰακῶς «πά-
σαντο». *A.

A 611. ἔνθα καθεῦδ' ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἐνθ' ἐκά- 10
θευδ' ἀναβάς» κτέ. A.

A 68. κατ' ἄρ' ἔζετο] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἐκαθέ-
ζετο» κτέ. A.

B 107. ὁ . . . Θυέστ'] . . . καὶ ὅτι κλητικὴ 15
ἀντὶ τῆς ὀρθῆς, «Θυέστα» ἀντὶ τοῦ Θυέστης. A.

N 563. κυανοχαῖτα] ὅτι ἀντὶ τοῦ κυανοχαίτης. *A.

B 397. τὸν . . . κύματαλείπει . . . , ὅτ' ἂν . . . γέ-
νωνται] οὕτως «γένωνται» αἱ Ἀριστάρχου. τούτῳ δὲ καὶ ὁ
ἐκ τῶν ὑπομνημάτων λόγος ὑπόκειται ἔχων τῆδε· ἐπὶ τῶν
κυμάτων λέγει τὸ «γένωνται». τῷ τοιοῦτῳ πλεονάσις κέρρη- 20
ται, ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν οὐδετέρων τὰ πληθυντικὰ
παραλαμβάνει. μεταποιοῦσι δέ τινες «γένηται», οὐκ
ὀρθῶς. ταῦτα ὁ Δίδυμος. A.

N 28. (τὰ κήτεια) οὐδ' ἠγνοίησεν ἀνακτα] ὅτι «ἠγνοί- 25
ησαν» γραπτέον· σύνηθες γὰρ Ὀμηρῷ οὕτως λέγειν «ἠγνοί-
ησαν» τὰ κήτη καὶ οὐκ «ἠγνοίησεν». A.

B 135. δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλονται] ὅτι
κατὰ τὸν αὐτὸν στίχον καὶ ἑαυτῶ καὶ ἡμῖν συνήθως ἐξενή-
νοχε τὸ «λέλονται» καὶ «σέσηπε». *A.

B 665. βῆ φεύγων] s. s. 14. 30

E 661/2. αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα ὀστέω
ἐγχριμφθεῖσα] ὅτι ἀκαταλλήλως· ἔδει γὰρ εἰπεῖν μαι-
μώωσα ὀστέω ἐγχριμφθῆναι. A.

13 Im gegensatz hierzu steht, soweit Zenodot in betracht kommt,
E 285: ὑπεσειέτο] Ἀρίσταρχος «ὑπέ», εἶτα «σειέτο», Ἰακῶς. οὕτως καὶ
Ζηνόδοτος καὶ Ἀριστοφάνης. *A.

5 κατά] in multis codd. μετά. 18 τούτῳ Cobet., τοῦτο A;
Ludwich. Did. pg. 216 multos locos collegit, ubi ο et ω in Ven. A
inter se confunduntur.

⊕ 65. ῥέε δ' αἵματι γαῖα] ὅτι ἀντὶ τοῦ ἐρρεῖτο ἢ γῆ, καὶ ὅτι πρὸς τὸ δεύτερον πρότερον ἀπήντηκεν. Α.

⊕ 62. ὅτι ταῦτόν ἐξ ἐπαναλήψεως εἶπεν· προειπὼν γὰρ «ῥινοῦς» ἐπενήνοχεν «ἀτὰρ ἀσπίδες ἑμυαλίεσσαι». 5 ἐξ ἀμφοτέρων ταῦτά σημαίνων. Α.

Wortzerreißung am versende:

Ω 331/2. Ζῆ—ν' ἐς πεδίον προφανέντε] οὕτως τὴν συναλοιφήν διεῖλεν Ἀρίσταρχος «Ζῆ—ν», ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου τὸ ν̄ θείς. Α.

10 ⊕ 206/7. Ζῆ—ν', αὐτοῦ κ' ἐνθ' ἀκάχοιτο] ἢ διὰ τὸν εἰ σύνδεσμον (205) ἀποτελουμένη ὑποστιγμὴ πίπτει μετὰ τὸ Ζῆν' ὄνομα. ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ πλήρους ἔκειτο, οὐδὲν ἂν ἐξῆτεῖτο· ἐπεὶ δὲ συνήλειπται καὶ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν μετενέ-
15 νεται τὸ ν̄ εἰς τὸν ἐξῆς στίχον, δύο παρηκολούθησεν ἄλογα, ἐν μὲν, ὅτι μεταξὺ μιᾶς συλλαβῆς τῆς ναυ ὑποστιγμὴ πέπτω-
20 κεν, καὶ αὕτη χρόνον ἔχουσα διάστημα, ᾧ παραπλήσια κἀκεῖνα· «ὡς ἔφαθ', αἰ δ' ἐπέμυξαν» (Δ 20)· «ὡς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησεν» (B 166)· ἕτερον δέ, ὅτι συμβήσεται κατ' ἀρχὰς τοῦ στίχου μετὰ τὸ ν̄ μόνον στοιχεῖον διάστημα εἶναι τῆς
20 ὑποστιγμῆς. Α.

Elision vor interpunktionen:

Α 441. ᾗ δειλ', ἢ μάλα] ἐπεὶ μετὰ τὰς προσαγορευ-
τικὰς ἀνάγκη στίζειν, ὡς καὶ ἡ συνήθεια μαρτυρεῖ στίζουσα
μετὰ τὴν δευτέραν λέξιν, οὐκ ἔστι δὲ πλήρης, ἀλλὰ συνή-
25 λειπται, οὕτως δὲ ἡμῶν ἀναγιγνωσκόντων πεπονδυῖαν τὴν
λέξιν βαρβαρισμὸς γίνεται, εἴτε ὀξύνοιμεν, εἴτε περισπάσοιμεν.
ἀναγκαίως ἐκ πλήρους γράφειν τὴν λέξιν «ᾗ δειλέ» δεῖ. ἵνα
καὶ ἡ στιγμὴ καὶ ὁ τόνος ἀναλόγως καὶ Ἑλληνικῶς ἔχη.
οὕτως δὲ καὶ Ἀρίσταρχος ἔγραφεν ἐκ πλήρους, ὡς Δίδυμος
30 μαρτυρεῖ· τὸ μὲν γὰρ μέτρον οὐκ ἂν δόξαι βλάπτεσθαι τοῦ
στοιχείου προστεθέντος, ἐπεὶ ὅταν δέη ὑγιᾶς αὐτὸ παριστάναι,
πάλιν ἀφαιρεθήσεται, ὡς «βουκόλε, ἐπεὶ οὔτε κακῶ» (υ 227),
«ἦ οὐ μέμνη, ὅτε τ' ἐκρέμω» (O 18). οὕτως δὲ καὶ ἐν
τοῖς ἐξῆς «ᾗ δειλέ, οὐ μὲν σοί γε» (452). Α.

35 Α 450. ᾧ Σωχ', Ἰππάσου υἱέ] ἐκ πλήρους Ἀρίσταρχος
«ᾧ Σῶκε». *Α.

5. Bemerkungen zum inhalt.

Γ 144. Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ] εἰ μὲν τὴν Θησέως λέγει μητέρα, ἀδετητέον. ἀπίθανον γὰρ ἔστιν Ἑλένης ἀμφίπολον <εἶναι> τὴν οὕτως ὑπεραρχαίαν, ἣν οὐκ ἐκποιεῖ ζῆν διὰ τὸ μῆκος τοῦ χρόνου. εἰ δὲ ὁμωνυμία ἐστὶ καθάπερ ἐπὶ πλειόνων, δύναται μένειν. καὶ γὰρ ἄλλοι εἰσὶν ὁμώνυμοί τινες κατὰ τὰ Ἰλιακά, Ἄδραστος, Τεύθρας, Οἰνόμαος. Α.

Η 9/10. ἡ διπλή, ὅτι οὗτος τοῦ Ἀρηϊθίου ὁμώνυμός ἐστι τοῦ ὑπὸ Νέστορος λεγομένου «τεύχε' ἔχων ὅμοισιν Ἀρηϊθίοιο ἀνακτος» (137) κτέ. Α.

Γ 230. ὅτι πλησίον ὁ Ἰδομενεὺς Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου ἐτάσσετο κατὰ τὴν ἐπιπώλησιν (Δ 251) συμφώνως. παραιτητέον ἄρα ἐκείνον τὸν στίχον τὸν ἐν τῷ καταλόγῳ (B 558) ὑπὸ τινων γραφόμενον «στῆσε δ' ἀγῶν', ἐν Ἀθηναίων ἴσταντο φάλαγγες». οὐ γὰρ ἦσαν πλησίον Αἴαντος Ἀθηναῖοι. Α.

Ζ 123. τὸν (scil. Γλαῦκον) πρότερος προσέειπε . . . Διομήδης· «τίς δὲ σὺ ἔσσι» κτέ.] ὅτι οὐ καθόλου τὴν ἀχλὺν ἀφηρέθη πρὸς τῆς Ἀθηναίης. Α.

Ν 681. Αἴαντός τε νέες] ὅτι τοῦ Λοκροῦ λέγει Αἴαντος· οὗτος γὰρ πλησίον ἐνεώλκει τοῦ Πρωτεσιλάου. πρὸς τὰ περὶ τοῦ ναυστάθμου. Α.

Ψ 365. νόσφι νεῶν] ἤρξαντο μὲν ἀπὸ Σιγείου, ἔνθα ἦν Ἀχιλλεύς, ἔτρεχον δὲ ἐπὶ Ροίτειον· νόσφιν οὖν νεῶν τῶν πρὸς τῷ αἰγιαλῷ νεωκληθεισῶν. κατὰ δὲ Ἀρίσταρχον ὁ δρόμος γέγονεν ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ τείχους ἄχρι τῆς θαλάσσης ἑσταδίων διαστήματι. Τ.

Β 48. πρὸς <τὸν> τῶν ἡμερῶν ἀριθμόν, ὅτι τρίτη καὶ εἰκοστή· δέκα μὲν μέχρι τῆς μῆνιδος, δώδεκα τῶν θεῶν ἐν Αἰθιοπία ὄντων. ἡ δὲ ἀνατολὴ αὕτη τρίτη καὶ εἰκοστή ἐστίν. καὶ ὅτι ὄρος ὁ Ὀλυμπος· διὸ καὶ μακρὸς. Α.

31 Aus dem Fragment, das uns von Zenodots tageszählung berichtet, sei zum vergleich folgendes angeführt (Lachmann Betr.³ s. 91, 26 ff.): καὶ κελεύοντος τὴν μητέρα ἀξιώσαι τὸν Δία, ὅπως τιμήσωσιν αὐτὸν οἱ Ἀχαιοί, ἐπιβάλλει ἡ Θέτις· «εἴμ' αὐτὴ κτέ. Ζεὺς (35) γὰρ ἐς Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας <Αἰθιοπίας> χθιζὸς ἔβη μετὰ δαίτα, θεοὶ δ' ἄμα

4 εἶναι add. Villoison. 14 ἄγων traditur, corr. Bothe. 26/7 διαστ. post τείχους, transp. Maaß. coll. Eusth. 28 τὸν add. Villoison.

B 744. Αἰθίοικεσσι] ἤδη εἰς βαρβάρους ἤκων ἐθνικῶς καὶ οὐκ ἀπὸ πόλεως αὐτοὺς ὀνομάζει. B.

B 816. δι' ἐθνῶν δέ, οὐ πόλεων, ὀνομάζει τοὺς βαρβάρους. B.

5 B 852. ἐξ Ἐνετῶν] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ἐξ Ἐνετῆς». *A.

Π 222. τὴν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα θῆκ' ἐπὶ νηὸς ἰόντι] ὅτι οὐ δωδεκαταῖον ἀπέλιπε τὸν Ἀχιλλέα γεννήσασα ἡ Θέτις, καθάπερ οἱ νεώτεροι ποιηταί, ἀλλὰ συνεβίου Πηλεΐ. ἐκπέμπει 10 γοῦν ἐπὶ τὸν πόλεμον Ἀχιλλέα καὶ φησιν (Σ 59) «τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτίς οἴκαδε νοστήσαντα δόμον Πηληϊόν εἴσω» ὡς ἂν ἐπὶ τοῦ οἴκου μένουσα. A.

A 396. πολλάκι γάρ σεο πατρός ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα εὐχομένης] Ἀρίσταρχος ἐγκλιτικὴν παρέλαβε τὴν ἀντωνυμίαν 15 λέγων τὸ δηλούμενον εἶναι τοιοῦτο· πολλάκις γάρ σου ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δόμοις ἤκουσα καυχωμένης. εἰάν γάρ, φησί, κατ' ὀρθὸν τόνον ἀναγνώμεν, ἔσται ἐν τοῖς τοῦ Νηρέως οἴκοις ὁ Ἀχιλλεύς αὐτῆς ἀκηκῶς· ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν οὐκ οἶδεν Ὅμηρος. τσαῦτα ὁ Ἀρίσταρχος καὶ οἱ ἀπ' αὐ- 20 τοῦ. A.

Λ 46. ὅτι νῦν ἐνικῶς τὴν Μυκλήνην <καὶ> ὅτι ἐν Μυκλήναις τὰ Ἀγαμέμνονος βασιλεία, οὐκ ἐν Ἀργεῖ, ὡς οἱ νεώτεροι. A.

B 862. Φρύγας] ὅτι οἱ νεώτεροι τὴν Τροίαν καὶ τὴν 25 Φρυγίαν τὴν αὐτὴν λέγουσιν, ὁ δὲ Ὅμηρος οὐχ οὕτως. Αἰ-

πάντες ἔποντο· δωδεκάτῃ δέ τοι αὐτίς ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε», ὥστε πορεύεσθαι αὐτὸν τῇ ἐνάτῃ. διελθουσῶν οὖν τῶν ἀνὰ μέσον ἡμερῶν ἐργεταὶ ὁ Ζεὺς τῇ προειρημένῃ δωδεκάτῃ, καὶ ἡ Θέτις κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ υἱοῦ ἀναβαίνει πρὸς τὸν Δία· κἀκείνου ὑποσχομένου ποιήσῃν, καθάπερ ἡξίου, ἀπαλλάσσειται ἡ Θέτις τὰ εἰρημένα τῷ υἱῷ ἀπαγγελοῦσα. ταύτης διελθούσης τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἡμερῶν ἀριθμὸν ἔχουσῶν εἴκοσι, ἐπιβάλλει μία καὶ εἰκοστή, ἐν ἣ ἔστιν Ἀχαιῶν ἀγορὰ, νεῶν κατάλογος κτέ. Die ungewöhnlich geschriebenen worte (z. b. ἀξίῳσαι, Οὐλυμπον) habe ich in der üblichen form wiedergegeben.

13 Vgl. schol. Ariston. Σ 57. 20 Es folgt die ansicht des Ptolemäus, der auch seo als Enklitikon betrachtet, aber Aristarchs beweisführung für falsch erklärt. Denn die form séo sei niemals pron. poss.; ἐγένετο οὖν ἐγκλιτικὴ ἢ ἀνάγνωσις, ἐπειδήπερ ἀπλῆ ἔστι καὶ οὐκ ἔχει ἀντιδιαστολήν.

7 ἰόντι Zen., Aristoph., Nauck; ἄγεσθαι Aristarch., codd. 21 καὶ om. A, add. Bekk. et Dind.

σχυλος δὲ συνέχευεν. οὗτοι δὲ τῆς μικρᾶς εἰσι Φρυγίας. ἡ δὲ μεγάλη παρὰ τῷ Σαγγαρίῳ κεῖται, ὅθεν καὶ Ἐπίστωρ, ὃς μήτρως ἦν Ἐκτορος ἱπποδάμοιο» (II 717). A.

E 892. ἡ διπλῆ, ὅτι σαφῶς Ἦρας ὁ Ἄρης, οὐκ Ἐνυόης, ὡς τινες. A. 5

E 905. ἡ διπλῆ, ὅτι παρθενικὸν τὸ λούειν. οὐκ οἶδεν ἄρα ὑφ' Ἡρακλέους αὐτὴν γεγαμημένην, ὡς ἐν τοῖς ἠθετημένοις ἐν Ὀδυσσεΐα (λ 600). A.

6. Athetesen und auslassungen bei den Alexandrinern.

a) Fälle, in welchen das fehlen der athetierten oder 10 fortgelassenen verse in voralexandrinischen exemplaren bezeugt ist.

P 134/6. παρὰ Ζηνοδότῳ καὶ ἐν τῇ Χία οὐκ ἦσαν οἱ γ' στίχοι κτέ. A.

Σ 39. ὁ τῶν Νηρεΐδων χόρος προηθέτηται καὶ παρὰ 15 Ζηνοδότῳ ὡς Ἡσιόδειον ἔχων χαρακτήρα. Ὅμηρος γὰρ κατὰ τὸ κοινὸν Μούσας λέγει καὶ Εἰλειθυΐας, ἀλλ' οὐκ ὀνόματα. γελοῖόν τε ἐξ ὀνόματος προθέμενον εἰπεῖν πάσας ὡσπερ ἀποκαμόντα εἰπεῖν· «ἄλλαι δ', αἱ κατὰ βένθος ἄλδος Νηρηΐδες ἦσαν». ὁ δὲ Καλλίστρατος οὐδὲ ἐν τῇ Ἀργολικῇ φησιν αὐ- 20 τοὺς φέρεσθαι. τό τε «ἐνθα» οὔτε χρόνον σημαίνει οὔτε τόπον, διακόπτεται τε ἡ λύπη τῷ καταλόγῳ. A.

Υ 269/72. οὗτοι καὶ προηθετοῦντο παρ' ἐνίοις τῶν σοφιστῶν, ἐν ἐνίοις δὲ οὐδὲ ἐφέροντο. T.

T 388. ἀθετοῦνται στίχοι τέσσαρες, ὅτι ἐκ τοῦ Πα- 25 τρόκλου ὀπλισμοῦ (II 141) μετάνεινται. ἡ δὲ περιστιγμένη διπλῆ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν αὐτοὺς Ζηνοδότος καταλέλοιπεν, ἐπὶ δὲ Πατρόκλου ἠθέτησεν. ἐκεῖ δὲ ἀναγκαιῶς λέγονται, ἵνα γνῶμεν, διὰ τί οὐκ ἔλαβε τὴν μελίαν. A.

οὐδὲ ἐν ταῖς ἄλλαις ἦσαν οἱ ἀθετοῦμενοι. *A. 30

30 Schol. Σ 10/1 s. s. II.

24 οὐδέ Vict., om. T, haud scio an voluntate editoris, cum adnotatio critica desit. 25 ε' Cobet., quia etiam v. 387 obelus adscribitur; sed cf. Ludwich. Did. pg. 449.

b) Varianten zwangen zur athetese bzw. auslassung.

- I. 14 ff. ἄν δ' Ἀγαμέμνων ἴστατο δάκρυ χέων ὡς τε κρήνη μελάνυδρος] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἔειπεν ὃ φίλοι Ἀργείων (17)». περιήρηκε δὲ πάντα τὰ κατὰ
 5 τὴν παραβολήν. ἀναγκαῖα δὲ ἐστὶν εἰς αὐξήσιν. A.
 B 60/70. ὅτι Ζηνόδοτος συντέτμηκεν οὕτως εἰπὼν ἠγνώγει σε πατὴρ ὑφίζυγος αἰθέρι ναίων Τρωσὶ μαχῆσασθαι προτὶ Ἴλιον. ὡς ὁ μὲν εἰπὼν ὄχετ' ἀποπτάμενος» κτέ. A.
 Δ 88/9. Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενή, εἴ που ἐφεύροι.
 10 εὔρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε] τούτῳ καὶ τῷ ἐξῆς παράκεινται διπλαῖ περιεστιγμέναι, ὅτι Ζηνόδοτος τούτου μὲν τὸ ἀκροτελεύτιον οὕτως γράφει «εὔρε δὲ τόνδε», τὸν δὲ δεύτερον οὐδὲ γράφει δοκῶν ἀνθρώπινον τὸ ζητεῖν εἶναι καταλέλοιπε δὲ τὸ διζήμενή. ἀγνωστὴ δὲ, ὅτι ὁμοιωθεῖσα Λαοδό-
 15 κῳ ἀνάγκην εἶχεν ἀνθρώπινα ἐπιτηδεύειν. A.
 B 226. πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «πλεῖαι δὲ γυναικῶν» καὶ τοὺς ἐξῆς ἠθέτηκεν, ἐν οἷς μάλιστα ὁ Θεοσίτης γελοιοποιῶς. A.
 20 A 404. ὁ γὰρ αὐτε βίη οὐ πατρὸς ἀμείνων] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ὁ γὰρ αὐτε βίη πολὺ φέρτατος *ἀπάντων, ἐπέσσ(σ)οι ναίους' ὑπὸ Τάρταρον εὐρώνετα» κτέ. A.
 A 159. ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «τιμὴν ἀρνύμενος» καὶ τὸν ἐξῆς ἠθέτηκεν κτέ. A.

I Ich nehme als sicher an, daß an keiner der folgenden stellen eine konjektur Zenodots oder Aristarchs vorliegt. Vgl. die anm. zu P 456 (s. 8) für Zenodot, schol. I 222 (s. 14) für Aristarch. 4 περιήρηκε = οὐδὲ ἔγραφε, wie das scholion beweist. 18 Hier muß man doch wohl annehmen, daß Zenodot 227/8 überhaupt nicht in den text aufnahm, daß also die angabe des Aristonikosscholions falsch ist. 20 Man darf nicht außer acht lassen, daß dieser fall den vorigen ganz gleich ist. Ein Zenodoteer würde schreiben: Ἀρίσταρχος γράφει «ὃ πατρ. ἀμ.» τὸν δὲ ἐξῆς οὐδὲ ἔγραφεν. Derartige stellen sind sehr zahlreich (vgl. schol. B 55, s. 8 u. P 456, s. 8). 23 ἀρνύμενος und 160 schließen einander aus. Ebenso liegt die sache an den folgenden stellen. So ist die athetese durch die lesart bedingt. ὑποτάσσει (Γ 334/5) u. προσέθηκε (B 318/9) könnten den Verdacht erwecken, als ob ἀθετεῖν wie B 226 ff. eine ungenaue bezeichnung für οὐ γράφειν sei. Doch lehrt schol. Γ 395 (am schlusse dies. abschn. b)), daß die athetierten verse als nicht existierend betrachtet werden (αἰρομένων κτέ.).

ὃ παραβολήν Cobet., παράθεσιν A. 21 ἀπάντων corruptum; e. g. legatur ἄλλων cum Duentzero.

Γ 334/5. ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ζίφος ἀργυρόηλον
 γάλκων, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε | Ζηνό-
 δοτος ἀμφοτέρους ἠθέτηκε καὶ μετὰ τὸν «οἷο κασιγνήτοιο»
 (333) ὑποτάσσει «κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυχτον ἐθη- 5
 κεν (336) ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευσεν (337)·
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος <ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει> (338)·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετ' ἀσπίδα τερμιόεσσαν» (338^a). A.

B 318/9. τὸν μὲν ἀΐζηλον θῆκεν θεός, ὅς περ ἔφηγε·
 [λαῶν γὰρ μιν ἔθηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω] | ὅτι Ζηνό-
 δοτος γράφει «ἀριδηλον» καὶ τὸν ἐχόμενον προσέθηκεν, <κακῶς>· 10
 τὸ γὰρ «ἀριδηλον» ἄγαν ἐμφανές, ὅπερ ἀπίθανον. δ<ν> γὰρ
 ἀναπλάση, τοῦτο<ν οὐκ> ἀναιρεῖ, λέγει μέντοι γε, ὅτι ὁ φήνας
 αὐτὸν θεός καὶ ἄδηλον ἐποίησεν. A.

319. ἀθετεῖται· προεῖρηται δὲ ἡ αἰτία. *A.

Γ 423. ἀπὸ τούτου ἕως τοῦ «ἐνθα κἀθιζ' Ἑλένη 15
 (426) στίχοις τέσσαρσι παράκεινται διπλαῖ περιστιγμέναι, ὅτι
 Ζηνόδοτος μετετίθει τὴν συνέπειαν οὕτως· «ἀμφίπολοι μὲν
 ἔπειτα θεῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο (423), αὐτῇ δ' ἀντίον ἔξεν
 Ἄλεξάνδροιο ἀνακτος (vgl. 425/6), ὅσσε πάλιν κλίνασα, πό-
 σιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ» (427). ἀπρεπὲς γὰρ αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ 20
 τῇ Ἑλένῃ τὴν Ἀφροδίτην δίφρον βαστάζειν. ἐπιλέλησται δέ,
 ὅτι γρατὶ εἰκασται καὶ ταύτῃ τῇ μορφῇ τὰ προσήκοντα ἐπιτη-
 δεύει. A.

Γ 395. ὅτι οὐ δεῖ ἀκούειν ἐκ τοῦ «θυμὸν ὄρινεν» ἐθύ-
 μωσεν, ἀλλὰ τὸ παρώρμησεν· δεξάμενος δέ τις τὸ πρότερον 25
 τοὺς ἐξῆς ἐνδιασκευάζει· διὸ ἀθετοῦνται ἀπὸ τοῦ «καὶ ῥ' ὡς
 οὖν ἐνόησε» (396) ἕως τοῦ «ὡς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' Ἑλένη»
 (418) στίχοι κγ'. πῶς γὰρ ἡ γραία παλαιγενεῖ εἰκασμένη,
 περικαλλέα δειρὴν εἶχε καὶ ὄμματα μαρμαίροντα καὶ στήθεα 30
 ἱμερόεντα; καὶ βλάβσφημα παρὰ τὸ πρόσωπόν ἐστι τὰ λεγό-
 μενα «ἦσο παρ' αὐτὸν ἰούσα, θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους, μηδ'
 ἔτι σοῖσι πόδεσσιν», καὶ εὐτελής κατὰ τὴν διάνοιαν «μή μ'
 ἔρεθε, σχετλίη». αἰρομένων δὲ αὐτῶν καὶ τῆς συνεπειᾶς γινο-
 μένης οὕτως· «ὡς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι

7 τερμιόεσσαν Robert. Stud. z. II. pg. 51, τερσανόεσσαν. A.
 8 ἀρίζηλον codd. 10 κακῶς inserui; ἔδει δὲ ἀΐζηλον add. Lehrs.
 11 post ἀπίθανον Lehrsius <μάχεται οὖν ὁ ἐχόμενος> inseruit. — δ<ν>
 κτέ.] sic Lehrs., δ γὰρ ἐὰν πλάση, τοῦτο ἂν. A. 23 ἐπιτηδεύειν A,
 corr. Villoison. 26 malim ἐνδιασκεύακεν.

ἄρινε· βῆ δὲ κατασχομένη ἐανῶ ἀργῆτι φαεινῶ σιγῆ, πάσας δὲ Τρωὰς λάθειν, ἤρχε δὲ δαίμων» <καλῶς ἔχει>. A.

c) Athetesen, zu deren begründung nur subjektive argumente vorgebracht werden.

- 5 Π 97/100. παντελῶς ἐκβλητέον τοὺς δ' στίχους· πρῶτον ὅτι παιδιώδης καὶ ἀδύνατος ἢ εὐχή, εἰδ' ὅτι φθονερά. εἶτα ἐρωτική. τί δὲ ἠδίκησαν οἱ Μυρμιδόνες; πῶς τε Φοῖβον ἐπικαλεῖται, ὃν ἤκουσεν ὑπὸ Θέτιδος φονέα ἑαυτοῦ ἔσεσθαι (Φ 277); τί δὲ θαυμαστόν, εἰ ἐρήμην πορθοῖεν πόλιν; καὶ
 10 τὸ λύειν τὰ <τείχη> οἰκοδόμων ἐστίν· πῶς δὲ τὸ «νῶιν» (99) εὐθεῖαν δηλώσει; καλῶς οὖν, φησὶν Ἀρίσταρχος, Ζηνόδοτον ὑπωπτευκέναι, ὡς εἶεν παρεντεθέντες οἱ στίχοι ὑπὸ τῶν ἀρσενικῶς ἐρωτας λεγόντων εἶναι παρ' Ὀμήρῳ καὶ ὑπονοούντων παιδικὰ εἶναι Ἀχιλλέα Πατρόκλου. T.
- 15 Schol. Ariston. zu Φ 130 s. s. 11.
 P 172. μεμείωκε τὴν ἔμφασιν, καὶ τὰ τοιαῦτα εἰ-
 ωθεν ἀθετεῖν ὁ Ἀρίσταρχος. A.
 A 29/31. ἀθετοῦνται, ὅτι ἀναλύουσι τὴν ἐπίτασιν τοῦ
 νοῦ καὶ τὴν ἀπειλήν. ἡσμένισε γὰρ καὶ ὁ Χρύσης εἰπούσης
 20 αὐτῆς τῷ βασιλεῖ. ἀπρεπὲς δὲ καὶ τὸ τὸν Ἀγαμέμνονα τοιαῦτα λέγειν. A.
 B 231. ὅτι Ζηνόδοτος τοὺς τέσσαρας ἠθέτηκεν, ἐν
 οἷς πάλιν ἐστὶ τὰ γελοιώτατα.
 B 143. ἀθετεῖται, ὅτι κενῶς ἐπεξηγεῖται· τὸ γὰρ νο-
 25 οῦμενον τὸ αὐτό. *A.

2 Mit anderen worten: Die verse 396/418 setzen die zenodoteische fassung der verse 423/6 voraus, während die aristarcheische lesung dieser verse die verse 396/418 nicht kennt. Es muß handschriften gegeben haben, in denen 396/418 fehlten und 423/6 so standen, wie in Aristarchs ausgaben und in unseren codices. Ebenso liegt die sache bei den von Aristarch athetierten versen B 76/85; Zenodot las v. 55 anders als Aristarch (s. s. 8). 4 Mit der möglichkeit, daß die athetierten verse in handschriften, die den Alexandrinern vorlagen, fehlten, muß natürlich gerechnet werden. Dafür, ob man einer solchen quelle folgte, waren aber, wie selbstverständlich ist, subjektive erwägungen bestimmend. 23 Vgl. B 226 (s. 28). 25 Der vers ist bekanntlich eingeschoben, damit auf die βουλή γερόντων rücksicht genommen wird. Ähnlich liegt die sache z. b. bei den von Zenodot athetierten versen

2 καλῶς ἔχει add. Lehrs. 7 ἐρωτικά T, corr. Bekker. 10 suppl. Maaß. coll. Eust. 11 εὐθεῖαν Bekker., οὐ εἰσάν T. 19 εἰπούσης corruptum; ὑπηρετούσης Lehrs., συνούσης Cobet.

Δ 55/6. ἀθετοῦνται ἀμφότεροι, ὅτι τὴν χάριν ἀναλύουσιν, εἰ καὶ μὴ προδεηθεὶς δύναται τοῦτ' ἔχειν. A.

A 139. ἄξω ἐλών] ἀθετεῖται, ὅτι πλήρης ὁ λόγος ἀλλαγῆς γενομένης τοῦ ῥήματος, ἔλωμαι ἀντὶ τοῦ ἐλοίμην. καὶ εὐήθες τὸ προσκείμενον «ὁ δὲ κεν κεχολώσεται». πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλε χολοῦσθαι; A. 5

A 295. ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλω, μὴ γὰρ ἔμοιγε [σήμαιν' οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι δῖω]] ὅτι κοινὸν τὸ «ἐπιτέλλω» καὶ ὁ «γάρ» περισσός. οὕτως δὲ γίνεται περισσός ὁ ἐξῆς. διὸ ἀθετεῖται. A. 10

A 192. (διάνδιχα μερμήριζεν, ἧ ὁ γε . . . τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι) ἦε χόλον παύσειεν, ἐρητύσειε δὲ θυμόν] ὅτι ἐκλύεται τὰ τῆς ὀργῆς. διὸ ἀθετεῖται. *A.

A 474 (473: καλὸν αἰείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν) μέλποντες ἐκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων] ἀθετεῖται, ὅτι νομίσας τις τὸν Ἀπόλλωνα Παιήονα εἰρῆσθαι προσέειπεν αὐτόν. καὶ γίνεται δισσολογία. προεῖρηκε γὰρ «οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἰλάσκοντο» (472). A. 15

B 668/9. τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν (οἱ Ῥόδιοι) ἠδὲ φιληθεν ἐκ Διός, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει] σεσημειῶται (668) πρὸς τὸν ἐξῆς ἀθετούμενον· οὐ γὰρ νοήσας τις, ὅτι τὸ σημαινόμενον τοιοῦτόν ἐστι· καίπερ οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς οἰκοῦντες πόλεως, ἀλλὰ τριχῆ διασπαρέντες ἐφιλήθησαν ὑπὸ ἀλλήλων καὶ οὐ διήχθρευσαν, ἐζήτησεν, ὑπὸ τίνος ἐφιλήθησαν. διὸ προσέειπεν τὸν «ἐκ Διός, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει.» A. 25

B 686/94. Ebenso wie Aristarch dort veranlaßte Zenodot hier sein stilgefühl, die verse für eingeschoben zu halten (abgesehen von der möglichkeit, daß sie in einigen seiner quellen fehlten). Uns ist freilich nur die kritik des Aristarcheers Aristonikos erhalten: ὅτι Ζηνόδοτος ἀθετεῖ ἀπὸ τούτου (686) ἕως τοῦ «τῆς ὁ γε κείτ' ἀγέων» (694) στίχους ἑνέα. ἀναγκαῖοι δὲ εἰσιν. δι' αὐτῶν γὰρ δηλοῦται, ὅτι ἐφ' ἑαυτῶν ἔμενον οἱ Μυρμιδόνες. A.

14 Ähnlich würde ein Zenodoteer die athetese von A 63 begründen (62: ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερεῖα [ἦ καὶ ὄνειροπόλον· καὶ γὰρ τ' ἕναρ ἐκ Διός ἐστιν]). Die ansichten des Aristonikos sind für uns in diesen fällen von geringem interesse (vgl. zu B 686, s. 31 anm.): Ζην. δὲ ἦδ' αὐτόν. μήποτε δὲ ὄνειροκρίτην ὑπείληφεν, οὐκ ὀρθῶς. A.

2 προσδεηθεὶς A.

Α 194/5 (οἱ ὄβελοὶ καὶ ἀστερίσκοι) ὅτι οὐκ ὀρθῶς ἐκ τοῦ ποιητικοῦ προσώπου λέγονται. *Α.

Α 208/9 (= 194/5). ὅτι ἀμφοτέρους Ζηνόδοτος ἠθέτηκεν. οἰκείως δὲ μᾶλλον κεῖνται εἰς προστροπὴν τοῦ Ἀχιλλέως. Α.

Α 365. ὅτι παλιλλογεῖν παρήττηται. ἀλλότριαι ἄρα οἱ ἐπιφερόμενοι στίχοι εἴκοσι ἑπτὰ. Α.

Η 443. οἱ δὲ θεοὶ παρ' Ζηνί] ἕως τοῦ «ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον» (464) ἀθετοῦνται στίχοι 10 κβ', ὅτι περὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ τείχους λέγει πρὸ τῆς τειχομαχίας (M 4), ὡς ἂν μὴ προσηρικῶς ἐνθάδε. Α.

καθόλου [δέ] τὴν τῶν θεῶν ἀγορὰν ἠθέτουν οἱ περὶ Ζηνόδοτον καὶ Ἀριστοφάνη καὶ αὐτὸς Ἀρίσταρχος. Α.

Beseitigung von widersprüchen durch athe-
15 tesse.

Β 130. ἕως τοῦ «Ἰλίου ἐκπέρσαι» (133) ἀθετοῦνται στίχοι τέσσαρες, ὅτι καθόλου πάντας τοὺς βαρβάρους σὺν τοῖς ἐπικούροις ἤσσανα τῶν Ἑλλήνων διὰ παντός φησιν εἶναι. Α.

Τ 407. αὐδήεντα δ' ἔβηκε (Ξάνθῳ τὸν ἵππον) θεὰ λευκώλενος Ἥρη] ἀθετεῖται ὡς περιττὸς καὶ ἐναντίον ἔχων· ἐπιφέρει γὰρ «ὡς ἄρα φωνήσαντος Ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν» (418), ὡς δηλονότι καὶ παρασχοῦσαι. τοιοῦτος γὰρ ὁ ποιητής· «τὸν μὲν ἀΐζηλον θῆκεν θεός, ὅσπερ ἔφηνεν» (B 318). Α.

25 Α 548. ὅτι ἀπὸ τούτου Ζηνόδοτος ἀθετεῖ ἕως τοῦ «ἦτε πόλλ' ἀέκων» (557), ἵσως ὅτι γυνὴ μὲν λέοντι παραβέβληκεν, ἐξῆς δὲ ὄνω κτέ. Α.

Besonders umfangreiche athetesen.

Σ 483. ὅτι Ζηνόδοτος ἠθέτηκεν ἀπὸ τούτου τοῦ στί-
30 χου τὰ λοιπὰ (483—608) ἀρκεσθεῖς τῇ κεφαλαιώδει προειδέσει. Ὅμηρος δὲ οὐκ ἂν προετραγώδησεν τὰ κατὰ τὰς φύσας, εἰ μὴ καὶ τὴν τῆς ποικιλίας κατασκευὴν ἔμελλε διατίθεσθαι. Α.

ψ 296. τοῦτο τέλος τῆς Ὀδυσσεΐας φησὶν Ἀρίσταρχος καὶ Ἀριστοφάνης. ΗΜQ.

2 λέγεται Α, corr. Friedlaender.
scholii leguntur, lemmatis loco scripsi.
adscriptum (v. pg. 13).

8 οἱ—Ζηνί, quae verba initio
12 In Ven. Α falso ad 452
24 ἀρίζηλον Α, sed cf. schol. Β 318, pg. 29.

7. Athetesen anderer gelehrter; athetesen zweifelhaften ursprungs.

Λ 97. ὅτι Ἀπολλώνιος ποιεῖ «ἐγκέφαλόνδε» καὶ τὸν ἐξῆς ἀθετεῖ. A.

Δ 345/6. οὗτοι ἐν μὲν τοῖς ὑπομνήμασιν οὐκ ἀθετοῦνται, ἐπαιτιῶνται δὲ αὐτοὺς οἱ ἡμέτεροι ὡς ἀπρεπῶς καὶ παρὰ τὰ πρόσωπα εἰς κρεάδιον ὀνειδίζοντος τοῦ Ἀγαμέμνονος. A. 5

Ω 514. ἀθετεῖ ὁ Θραῖξ· ὁ γὰρ ἕμερος περὶ μόνην τὴν ψυχὴν, γυῖα δὲ οὐχ ὅλα τὰ μέλη φησὶν· εἰ μὴ λέγοι τις, <ὅτι> στερνοτυπεῖ. τοῦτο <δ'> οὐ γράφει. T. 10

ἀθετεῖται· προεῖρηται γὰρ ἰκανῶς διὰ τοῦ «αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα γόοιο» καὶ ἀκύρως τέθειται τὸ «γυῖων»· οὐ γὰρ οὕτως λέγει πάντα τὰ μέλη, ἀλλὰ μόνον τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. A.

I 682. (ἢ διπλῆ) ὅτι τὸ «ἠπειλήσε» νῦν κατὰ τὴν ἡμετέραν χρῆσιν. *A. 15

καὶ μὴν Φοίνικι μὲν ἔλεγε «φρασσόμεθ' ἢ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερα» (619), Αἴαντι δὲ «οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι . . . πρὶν γ' οὐδὲν Πριάμοιο» (650)· ἀλλ' ἴσως Ὀδυσσεὺς τὰ πρὸς ἑαυτὸν μόνον ῥηθέντα (360) ἀγγέλλει, ἀνακόπεται δὲ τὰ Αἴαντος εἰπὼν «εἰσὶ καὶ οἶδε τὰδ' εἰπέμεν» (688). ὅπως μὴ αἰσχύνηται Αἴαντος πλεόν κατορθώσαντος. ἢ ἵνα ἐκκόπτῃ αὐτῶν τὴν ἐλπίδα καὶ εὐψύχως μαχέσωνται· ὅθεν καὶ παραινεῖ ὁ Διομήδης «καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους» (708)· ὅπερ ἀγνοήσαντές τινες ὠβέλισαν τὰ ἔπη (682/3). TB (Porph.). 20

Ω 304. ἀθετεῖται, ὅτι παρὰ τὸ σύνηδες αὐτῷ «χέρνιβον» τὸ ἀγγεῖον τὸ ὑποδεχόμενον τὸ ὕδωρ, ὡς ἡμεῖς· τοῦτο δὲ αὐτὸς εἶπυε καλεῖν λέβητα, τὸ δὲ κατὰ τῶν χειρῶν διδόμενον ὕδωρ χέρνιβα. ἔνιοι δὲ διπλῆ σημειοῦνται ὡς ἀπαξ ἐνταῦθα εἰρημένον. A. 30

4 Ebenso wird er A 4/5 athetiert haben; denn κεφαλᾶς (A 3) schließt 4/5 aus. 14 Folgt nun hieraus, daß Aristarch den vers nicht athetierte und daß in A ὑπὸ τοῦ Θραῖξ zu ergänzen ist? Diese frage muß seit Römers aufsatz im Rh. Mus. 1911 aufgeworfen werden; s. d. folg. stellen.

9/10 μὴ δέ τις T, corr. et suppl. Wilamowitz. 18 ἐφ' ἡμ. om. B. 19 πρὶν — Πρ. om. B. 21 τὰδ' εἰπ. om. B. 23 αἰσχύνοντο codd., αἰσχύνηται Maaß. 23 ἐκκόψῃ B. 23 πολεμήσωσιν B.

τινές ἀθετοῦσιν, ὅτι τὸ χειρόνιπτρον νῦν διηλοῖ· ἀεὶ δὲ τὸ ἕδωρ παρὰ τῷ ποιητῆι. T.

K 253. (παροίγωνεν δὲ πλέων νύξ) τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λείπεται] ἀθετεῖται, ἔτι αὐταρχες τὸ κεφαλαιωδῶς εἰπεῖν «ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε». τὸ γὰρ τοῦ καιροῦ τοῦτο ἀπαιτεῖ· τὸ δὲ προσδιασαφεῖν κατὰ τὸ ἀκριβές τὸ παρεληλυθὸς καὶ τὸ περιλειπόμενον ὡσπερ ἀστρονόμου τινὸς <οὐχ Ὀμηρικόν>. οὐχ Ὀμηρικόν δὲ καὶ τὸ «τῶν δύο». «οἱ δύο» μὲν γὰρ λέγει καὶ «τοὺς δύο», «τῶν δύο» δὲ ἢ «ταῖς δύο» οὐκ ἔστιν εὐρεῖν παρ' Ὀμήρω (Ariston.). Ζηνόδοτος <οὐ>δὲ ἔγραφεν, Ἀριστοφάνης ἠθέτει (Did.). A.

Ω 423. a) ὡς περισσὸς ὁ στίχος ἀθετεῖται. T.

b) οὐχ Ὀμηρικῶς κεῖται ἡ ἀντωνυμία· διὸ καὶ προηθετεῖτο. T.

2 Zu K 397/9 (s. 16) berichtet Didymos, daß Aristarch die verse athetierte; Aristonikos dagegen setzte eine διπλή. Den eindruck, als sollte diese zum obelos hinzutreten, gewinnt man nicht, vielmehr scheint ein widerspruch vorzuliegen. Ebendort wird von einer meinungsänderung Aristarchs berichtet. Diese kann an dem schwanken schuld sein. Bestimmtes vermag ich auch über Ω 304 nicht zu sagen. Daß die einführung durch τινές in T nicht gegen den aristarcheischen ursprung der athese ins feld geführt werden kann, beweisen u. a. die S. 21 anm. angeführten scholl. zu H 133, E 118, O 71. 11 Römer, Rh. Mus. 1911, s. 303 spricht die athese dem Aristarch ab. Zuzugeben ist ihm. daß die behauptung im zweiten teile des Aristonikosscholions falsch ist (s. N 407, z 515), es müßte denn der sinn der worte sein sollen, δύο komme in verbindung mit dem artikel nicht im genitiv oder dativ vor, was man kaum aus ihnen herauslesen kann. Daß Aristarch die beiden andern stellen übersehen haben sollte, braucht man bei dem umfang seiner forschungen auf diesem gebiete nicht anzunehmen; doch wenn diese ausführungen nicht auf ihn zurückgehen, so folgt daraus noch nicht, daß auch der erste teil des scholions nichtaristarchisch ist. Daß diese athese nicht anders zu beurteilen ist als die zahlreichen sicher aristarchischen, schließe ich aus dem genau wie an so vielen stellen folgenden Didymoscholion; darauf daß hier ἠθέτει statt προηθέτει steht, darf m. e. bei dem zustande, in dem sich die notiz befindet — steht da doch Ζηνόδοτος δὲ γράφει statt οὐδὲ γράφει! — gar kein wert gelegt werden. Unmöglich ist übrigens auch nicht, daß Aristarch geirrt hat: wie oft widerspricht sich der gelehrte Herodian (s. u.)! 13 Der Ven. A fehlt hier leider. Daß die angabe des schol. b) über den sprachgebrauch falsch ist, weist Römer nach. Doch ist bekannt, wie der viermännerkommentar mitunter in T entstellt ist. Ein paar beispiele folgen unten. So darf man m. e. auch an dieser stelle nicht auf das vorhandensein namenlos überlieferter nichtaristarchischer athesen schließen.

8 suppl. Roemer. 10 suppl. Bekker.

B. Der viermännerkommentar.

I. Die tätigkeit des excerptors.

Α 493. ἀποφήνασθαι δεῖ, ὅτι ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Γλιακῇ προσωδία διαλαμβάνων περὶ τοῦ «ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο» λέγει, ὅτι τοῦ ὁτέ ὄξυτόνου ἀορίστου οὐκ ἔστιν ἡ γρήσις 5 παρὰ τῷ ποιητῇ· ἐν μέντοι τῷ ἐνεακαιδεκάτῳ τῆς καθόλου τὸ «ὡς Ἐκτωρ ὁτέ μὲν μετὰ πρότοισι φάνεσκεν» (Α 164) ὄξυτόνως δεῖν φησὶ ἀναγιγνώσκεσθαι. Α.

Δ 235. Ἀριστάρχος ἀναγιγνώσκει «ψευδέσσι» ὡς σαφέσσι· τοῦτο γὰρ φησὶ θέλει δηλοῦν· οὐ γὰρ τοῖς ψεύστασις 10 Τρωσὶ βοηθεῖ ὁ Ζεὺς· εἰ δὲ τὸ πρᾶγμα ἠβουλόμεθα παραλαβεῖν «ψεύδεις» ἀνέγνωμεν ὡς βέβησι, ἵνα ἀπ' εὐθείας ἡ ἡ κλίσις· «ψεύδος δ' οὐκ ἐρέει» (γ 20). οὕτως δὲ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης συγκατατιθέμενος Ἀριστάρχῳ. ὁ μέντοι γε Ἑρμαππίας ἀναγιγνώσκει ψεύδεσσιν ὡς τείγεσσιν, ἐπεὶ 15 οὐδέποτε, φησὶν, οἶδεν ὁ ποιητὴς ἀπλοῦν τὸ ψευδῆς, ἐν δὲ συνθέτῳ, φιλοψευδῆς (Μ 164), ἀψευδῆς (Σ 46)· ἡ οἶδεν ἐτέρως λεγόμενον τὸ «ψεύσταί τ' ὀργησταί τε» (Ω 261). συνεχῶς δὲ τὸ ψεύδος «ὦ γέρον, οὐ τι ψεύδος» (Ι 115), «ψεύδος δ' οὐκ ἐρέει» (γ 20), «ἴσκει ψεύδεα πολλὰ (τ 203). ταῦτα ὁ 20 Ἡρωδιανός· καὶ μᾶλλον πειστέον Ἀριστάρχῳ ἢ τῷ Ἑρμαππία, εἰ καὶ δοκεῖ ἀληθεύειν. Α.

Θ 535/7, Schluß: τὰ αὐτὰ δὲ λέγει περὶ τῶν στίχων τούτων ὁ Δίδυμος, ἃ καὶ ὁ Ἀριστόνικος· διὸ οὐκ ἐγράψαμεν τὰ Διδύμου. Α. 25

Schol. Ariston. K 398 und Berichtigung s. S. 16 f.

Φ 279. ὅς ἐνθάδε γ' ἐτράφ' ἄριστος] παροξυτονητέον· τὸ γὰρ τέλειόν ἐστιν ἐτράφη. καὶ μέμνηται αὐτοῦ ὁ Ἡρωδιανός ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ξ (21), ὅπου διαλαμβάνει περὶ τοῦ «διχθαδί' ἢ μεθ' ὀμιλον». καὶ λέγει, ὅτι συναλοιφὴν πέπονθε 30 διὰ τοῦ ἦ. δεῖ οὖν διὰ τοῦ γ γράφειν «ὅς ἐνθάδε», εἴτα

23 Den anfang des schol. s. s. 19.
beispiele nicht wörtlicher excerptierung.

27 Φ 279 u. Α 168 als

10 δηλοῦν Bast. ad Greg. pg. 334, διδοῦν Α.
συγκατατίθεται Α.

14 sic Bekker.,

«ἐτράφ' ἄριστος», οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ «τέτραφ' ἄριστος» ἀπὸ τοῦ τ ποιοῦντες τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥήματος καὶ προπαροξύ-
νοντες. A.

A 168. Ἄρισταρχος γράφει «ἐπεὶ κε κάμω». ἵνα μὴ ἦ
5 διπλασιασμός ἐν τῷ ῥήματι· καὶ οὕτως ἡ συνήθης ἀνάγνωσις.
(οὕτως δὲ καὶ Ἡρωδιανὸς φάσκων, ὅτι τὸ «ἐπὴν» ἔχει τὸν
ἀν, καὶ τίς χρεῖα ἐν δευτέρῳ αὐτὸν καῖσθαι;) οὐκ ἀγνοῶ δέ.
ὅτι τινὲς «ἐπὴν κε» γράφουσιν. A.

E 278. ἦ μάλα] πρὸς τὴν ἐρμηνείαν· ἦ μάλα σε οὐκ
10 ἐδάμασσε τὸ βέλος, ὃ ἔστιν ὁ οὐστός (Ariston.). περισπαστέον
δὲ τὸν ἦ. ἔστι γὰρ μάλλον βεβαιωτικὸς (Herod.). ὑποστιγμῆ
δὲ κατὰ τὸ τέλος τοῦ στίχου. καῖται γὰρ ὁ ἦ ἀντὶ τοῦ εἶ
καὶ βαρύνεται. οἱ δὲ περισπῶντες στίζουσι κατὰ τὸ τέλος
(Nik.). A.

15

II. Didymos.

Schol. B 111 s. s. 15, A 97 s. 13, N 2 s. 16, Φ 130
s. 11.

Γ 18. αὐτὰρ ὁ δοῦρε] Ἄρισταρχος ἄνευ τοῦ ἄρθρου
«αὐτὰρ δοῦρε». οὕτως καὶ ἡ Ἄριστοφάνους καὶ ἡ Καλλιστρά-
20 του καὶ σχεδὸν οὕτως καὶ <πάσαι> αἱ χαριέσταται· καὶ ὁ
Ἰζίων ἐν τῷ πρώτῳ πρὸς τὰς ἐξηγήσεις ὁμοίως προφέρεται.
ἔχει δὲ τὸν Ὀμηρικὸν χαρακτῆρα καὶ ἡ σὺν τῷ
ἄρθρῳ γραφὴ καίπερ οὐκ οὔσα Ἄριστάρχειος·
25 σὺνηθες γὰρ τῷ ποιητῇ ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένοντι ὑπόνοιαν παρέ-
χειν, ὡς περὶ ἐτέρου διαλέγοιτο, προσθέσει ἄρθρου καὶ μετα-
λλάξει τοῦ συνδέσμου, ὡς ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος· «κὰδ δέ μιν
ὑπνος ἦρει πανδαμάτωρ, ὃ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων» (ι 372)
ἀντὶ τοῦ καὶ ἐρεύγετο. Ζηνόδοτος δὲ συνηθέτηκε τοῖς ἐξῆς.
οὐ συναθετουμένου δὲ δεῖ κοινὸν παραλαβεῖν «αὐτὰρ ὁ δοῦρε
30 δῶα ἔχων» καὶ νοεῖν τὸ ἄρθρον ἐξ ἐπαναλήψεως παρελιημένον
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου. A.

1 ἐτράφετ' pro ἐτράφ' A; correxi: si paraphrasis loci Homeric
hic extaret, ἐτράφετο legeremus. 4 Quae sunt huius grammatici Hero-
dianum excerptis, Ludwigium secutus (. . .) uncis inclusi. 20 πᾶσαι
addidi coll. T (ἐν πάσαις καὶ χαριστέραις). 28 Ζηνόδοτος—κοινόν
Lehrs., Ζην. δὲ ἠθέτηκε τοῖς ἐξῆς οὐ συντιθέμενον. δεῖ δὲ κοινόν. A.

Θ 349. Γοργοῦς οἶματ' ἔχων ἢ βροτολοιοῦ Ἄρηος] ὁ Ζηνόδοτος γράφει «Γοργόνος ὄμματ' ἔχων ἢ βροτολοιοῦ Ἄρηος». ὁ δὲ Ὅμηρος χωρὶς τοῦ ἄν λέγει, «τῆ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῶ» (Λ 36) ὡς Σαπφῶ· διὸ [λέγει] Γοργοῦς ὡς Σαπφοῦς. Ἄρισταρχος δὲ γράφει σὺν τῷ ἰ «οἶματ' ἔχων» καὶ φησι παρὰ τὸν οἶμον γεγενῆσθαι, τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ ὀρήματα. αἱ μὲν τοι πλείους τῶν δημοδῶν εἶχον «Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων» οἷς συλλαμβάνει καὶ τὸ ἀλλαχοῦ λεγόμενον «τῆ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῶ βλοσυρῶπις». χαλεπὸν οὖν τὸ σαφές εἰπεῖν. Α.

Ν 502. Αἰνεΐας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν] ἢ Ἀριστοφάνειος 10 «πρόσθεν ἀκόντισε» καὶ μήποτε βέλτιον· πρότερος γὰρ ἂν εἶπεν. Α.

Σ 142. ἀγορεύσατ'] παρὰ Ζηνοδότῳ «ἀγορεῦσαι». καὶ ὑποφαίνει τὸ Ὀμηρικὸν ἔθος. Α.

Ψ 461. κεῖσε] Ζηνόδοτος καὶ Ἀριστοφάνης «κεῖθι». 15 καὶ ἔστιν ἀναλογώτερον. Α. (Vgl. s. 6.)

Didymos als klassischer grammatiker:

Ω 557. δασύνει Δίδυμος τὸ «ἔασας» ἐν πρώτῳ διορθωτικῶν, ὁμοίως καὶ Ἐρμαππίας, μεταλαμβάνοντες εἰς τὸ ἦδυνας. ὁ δὲ Σιδώνιος γράφει «ἐπεὶ με πρῶτ' ἐλέησας». Ἄρισταρχος δὲ οὐδὲν ἀποφαίνεται ἢ μόνον ἀθετεῖ τὸν στίχον κτέ. Α. (Herod.). 20

Aus anderen schriften des Didymos:

Ω 640. αὐλῆς ἐν χόρτοισιν] Δίδυμός φησιν, ὅτι χόρτω ἀντὶ τειχιῶν ἐχρῶντο. Τ. 25

Τ 116. ἄλοχον Σθενέλου] Δίδυμος παρατίθεται Φερεικὴν μὲν λέγοντα αὐτὴν τὴν Πελόπος Ἀμφιβίαν· Ἡσίοδος δὲ Ἀντιβίαν τὴν Ἀμφιδάμαντος ἀποφαίνεται. Α.

Η 135. Φεᾶ δὲ πόλις τῆς Ἡλιδος, αἱ δὲ τῆς Ἀρκαδίας, παρ' ἣν ὁ Ἰάρδανος ρεῖ. ἀλλὰ καὶ ἡ Φεᾶ παραθαλάσσιός 30 ἔστι καὶ Ἰάρδανος οὐχ ὁράται ποταμὸς αὐτόθι. ἄμεινον οὖν,

9 Das scholion besteht aus zwei bestandteilen; das Didymosfragment beginnt mit Ἀρισταρχος δέ (Ludw. Did. S. 291).

2 ἡδέ codd. Hom. 4 λέγει del. Lehrs. 5 φησι Lehrs., φησι Α. 31 Ἰορδάνης Α.

ὡς Δίδυμος, «Φηρᾶς πᾶρ τείγεσσι Δαρδάνου ἀμφὶ βρέθρα». οὕτω γὰρ καὶ Φερεκύδης ἱστορεῖ.

III. Aristonikos.

B 111. Ζεὺς με μέγα Κρονίδης] ὅτι Ζηνοδότος γρά-
5 φει «Ζεὺς με μέγας Κρονίδης. A (Ariston.).

σχολικὸν ἀγνόημα τὸ δοκεῖν Ζηνοδότειον εἶναι τὴν μετὰ τοῦ σ̄ γραφὴν κτέ. (s. s. 15). A (Did.).

Δ 456. φόβος] ὅτι τὴν μετὰ δέους φυγὴν φόβον εἶρη-
κεν. *A (Ariston.).

10 Ἄρισταρχος «λαχὴ τε πόνος τε»· οὐ γὰρ γέγονέ πο
φυγὴ. *A (Did.).

I 128. ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας] ὅτι χωρὶς τοῦ σ̄ γραπτέον·
οὐ γὰρ ἔστι κατὰ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ κατὰ τῶν ἔργων.
ἕστερον δὲ ἐπὶ τῶν γυναικῶν «αἰ κάλλει ἐνίκων». A (Ariston.).

15 Ἄρισταρχος μετὰ τοῦ σ̄ «ἀμύμονας». *A (Did.).

ἀμύμονα] οὕτως Ἄρισταρχος, Ζηνοδότος δὲ «ἀμύμο-
νας». T.

N 358/9. τὼ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοίου πολέμου
πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν] διχῶς Ἄρι-
20 σταρχος, καὶ «ἐπ' ἀλλήλοισιν». ἐν δὲ δι' ἀμφοτέρων τὸ λεγόμε-
νον, ὅτι ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ζεὺς τὸν πόλεμον τῇ ἔριδι συνέ-
δησαν, τὸ πέρασ τῆς ἔριδος καὶ πάλιν τὸ τοῦ πολέμου λαβόντες
καὶ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροις, ὥσπερ οἱ τὰ ἄμματα ποιοῦν-
τες, τὸδε ἐπὶ τὸδε. οὕτως Ἄρισταρχος. A (Did.).

25 ἡ διπλῆ, ὅτι παραλληγορεῖ δύο πέρατα ὑποτιθέμενος.
ἕτερον μὲν ἔριδος, ἕτερον δὲ πολέμου, ἐξαπτόμενα κατ' ἀμφο-
τέρων τῶν στρατευμάτων. A (Ariston.).

ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ζεὺς τὸ πέρασ τῆς ἔριδος καὶ τοῦ
πολέμου συμπλέξαντες ἠπλωσαν αὐτὸ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στρα-

2 Die existenz der Q 640 zitierten schrift erklärt das aufkommen des namens «Didymoscholien», die der zweiten die unterschrift unter einer anzahl von sagengeschichtlichen (wenig gelehrten, also in dieser form sicher nicht auf Didymos zurückgehenden — vgl. Schwartz, Jahrb. f. Phil. suppl. XII, s. 438 ff.) Scholien: ἱστορεῖ Δίδυμος (od. ähnl.). 18 Vgl. Schrader, Porph., s. 184 anm.

1 φηρᾶ σπάρτη καὶ Δαρδάνου A, Φηρᾶς πᾶρ τείγεσσι Ἰαρδάνου Lehrs., Δαρδάνου etiam T, Maaß.

τιωτῶν. Κράτης δὲ ἐπὶ τῶν στρατευμάτων φησίν. Τρῶες γὰρ καὶ Ἑλληνες ἀπέστραπται δὲ ὁ Ζεὺς. ἀλλ' ἐπὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἀνεκτέον, θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δὲ ἔνθεν εἰλκυσαν ὄθεν τὸ ἀδιαλύτως μάχεσθαι παρίστησιν. TB.

B 641. ὅτι Ζηνόδοτος τοῦτον καὶ τὸν ἐξῆς ἠθέτηκεν ἵσως ὑποπτεύσας τὸν Μελέαγρον κεχωρίσθαι τῶν Οἰνέως παίδων. εἴρηται δὲ ἐξ ὀνόματος κατ' ἐξοχὴν, καθάπερ ἐπὶ τοῦ «Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἑκτορα» (N 1)· καὶ γὰρ ὁ Ἑκτωρ Τρῶς ἦν. A.

Λ 104. ὦ] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «ὄν ποτ' Ἀχιλλεύς». μήποτε δὲ πεπλάνηται γεγραμμένου τοῦ ὀ ὑπ' ἀρχαϊκῆς συνηθείας ἀντὶ τοῦ ὦ προσθεῖς τὸ ν' ἔστι γὰρ περὶ δυεῖν ὁ λόγος. διὸ καὶ ἐπιφέρει «καὶ γὰρ σφε πάρος παρὰ νηυσίν»· καὶ ὅτι οἱ μαχόμενοι παραβάται ἦσαν. A.

Α 3. ψυχάς] ὅτι κακῶς τινες μεταγράφουσι «πολλὰς δ' ἰφθίμους κεφαλὰς», ἵνα (!) περιφραστικῶς τοὺς ἀνδρείους καὶ ἀγαθοὺς λέγη ἰφθίμους κεφαλὰς. A.

B 571. Ἀραιθυρέην] ὅτι Ζηνόδοτος γράφει «Παραιθυρέην». οὐκ ἐπίσταται δὲ ταύτην τὴν πόλιν οὕτως ὀνομαζομένην. A.

H 64. μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτοῦ] ὅτι, ἐὰν μὲν γράφηται «πόντος ὑπ' αὐτοῦ», ἔσται μελαίνεται ὁ πόντος ὑπὸ τοῦ Ζεφύρου· ἐὰν δὲ «πόντον ὑπ' αὐτῆς», ἔσται μελαίνει δὲ πόντον ὁ Ζέφυρος ὑπὸ τῆς φρικί. A.

διὰ τοῦ ν' τὸ «πόντον». καὶ ἔστι μελانا ποιεῖ τὸν πόντον ὑπὸ τῆς φρικί ὁ Ζέφυρος. καὶ ἔστι Ὀμηρικὸν τὸ σχῆμα. εἰ δὲ γράφεται «πόντος ὑπ' αὐτῆς», τὸ «μελάνει» ἀντὶ τοῦ

4 Zur auffassung der alten über die stelle vgl. auch das andere schol. TB und Porph. 15 τινές] z. B. Apollonios von Rhodos. 19 οὕτως] d. i. Ἀραιθυρέην. Die stelle ist nicht korrupt, im gegenteil sehr bezeichnend dafür, wie die Aristarcheer Zenodots lesarten glaubten abtun zu können. 24 Soll das scholion sinn geben, so ist eine bemerkung des inhalts zu ergänzen, daß die zweite möglichkeit die vorzuziehende ist (vgl. T). Das scholion kann ein wörtliches Aristarchfragment sein, wenn wir das von Aristonikos hinzugefügte, störende ὅτι entfernen.

1/2 οἱ ante Τρ. et Ἑλλ. add. T. 2 γὰρ om. T. ἀπέστραπται— ἀλλ' ἐπὶ τ. v. T, πῶς δὲ ὁ Ζεὺς ἀπεστραμμένος ὢν συμβάλλει τὴν μάχην; ἢ τάχα τοῦτο ἐπὶ τ. v. B. 2 δὲ pro γὰρ Maab. 3 ὅτι om. T. 17 ἰφθίμους add. Friedlaender. 24 φρικὴ A, cf. T. 27 γράφει T, γράφεται B. 27 αὐτῆς T.

μελαίνεται ὑπὸ τῆ φρικῆ τοῦ Ζεφύρου. ἄμεινον δὲ τὸ πρῶτον. T.

IV. Herodian.

Anlage der Ὀμηρικῆ προσωδία:

5 A 294. σοί] οὕτως ὀρθοτονητέον τὴν ἀνωτονυμίαν· ἀντιδιασταλτικὴ γὰρ ἐστίν. διδάσκει καὶ ἡ γραφὴ διὰ τοῦ σ οὐσα· εἰ γὰρ ἦν ἐγκλιτικὴ, ὁμοίως ἀν ἐγράφετο τῷ «εἰ δὴ τοι σοῦ πατρός» (β 271), «καὶ τοι ἐγὼ συνέριθος» (φ 32). περὶ δὲ ταύτης τῆς ἀναγνώσεως ἐντελέστερον διαληφόμεθα ἐν τῇ γ
10 τῆς Ὀδυσσεΐας (50), ὅταν περὶ τῆς Ζηνοδοτείου γραφῆς ἐπιζητῶμεν, πότερον «τοῦ ἔνεκα σοὶ προτέρω» ἢ «τοῦ ἔνεκά τοι». A.

Z 348. ἀπόερσε] φιλωτέον· τὰ γὰρ φωνήεντα καταλήγοντα εἰς τὸ ῥ ἐπιφερομένου τοῦ σ φιλοῦσθαι φιλεῖ, ἄρσαντες — οὕτως γὰρ ἐλέγομεν περὶ τούτου καὶ ἐν τῇ A βραψωδία
15 (136) —, Ἄρσινόν, «ἐν δὲ σταθμοῖς ἄρσε» (φ 45), ὄρσε, «ὄρσεο κυλλοπόδιον» (Φ 331). ταύτη ἀναλογώτερον τὸ ἔρσα τρισύλλαβον· πιθανῶς δὲ παρέδραμε τὴν τῶν αὐτῆ εἰργασμένων αἰσχύνῃ. A (A 136. ἄρσαντες] Ἄρισταρχος
20 δασύνει· ἔνθεν γὰρ φησι γεγονέναι καὶ τὸ ἄρμα. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς φιλοῖ λέγων ἀπὸ τοῦ ἄρω, οὗ ὁ μέλλων Αἰολικῶς ἄρσω· τὸ δὲ ᾠ καὶ τὸ ε̄ πρὸ τοῦ ῥ ὄντα ἐτέρου φωνήεντος ἐπιφερομένου φιλοῦται. A).

A 454. ὦμησταί] Ἄρισταρχος ὡς ἀθληταί, Τυραννίων
25 δὲ ὡς κομηταί σύνθετον ἐκδεχόμενος τὴν λέξιν. ἄμεινον δὲ λέγειν, ὡς ὅτι τὰ εἰς τῆς λήγοντα τῷ ἠ παραληγόμενα ἔχοντα πρὸ τοῦ τ τὸ σ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντα ὀξύνεται, ἐρπηστής. ὀρχηστής. οὕτως οὖν καὶ ὦμηστής. A. — Ω 82. ὦμηστη-
σιν] ὡς ὀρχηστήσιν· προεῖρηται δέ. A.

30 Widersprüche zwischen verschiedenen
schriften Herodians:

A 493 s. auf s. 35.

B 498. Θέσπιαν] ἐκτετάσθαι φασὶ διὰ τὸ μέτρον· τὸ

2 Fast ebenso B. 12 Erhalten ist zu γ 50 nur eine kurze
notiz, die nichts neues neben A 294 lehrt.

10 Ζηνοδοτείου Lehrs. (cf. schol. γ 50), Ὀδυσσεΐου A. 25 ἐκ-
δεχόμενοι A, corr. Lehrs. 26 λέγειν Villoison., λέγει A.

γὰρ τῆς ἱστορίας ἐν συστολῇ τέ ἐστι πληθυντικῶς τε λεγόμενον. ἴσως οὖν ὄλον ποιητικόν ἐστίν· σύνηδες γὰρ αὐτῷ πολλάκις τὰ πληθυντικῶς λεγόμενα καὶ ἐνικῶς προφέρεσθαι. «καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην» (η 80), «πολυχρύσοιο Μυκίης» (Η 180), καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ ἐνικά πληθυντικῶς· «ἐκ 5 μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι» (ξ 199). ταῦτα ἐν τῇ προσφθιά ὁ Ἡρωδιανός, ἐν μέντοι τῷ ἰα' τῆς καθολικῆς προσφθίας ἐν τοῖς προπαροξυτόνοις καὶ ἔχουσι πρὸ τέλους τὴν εἰ δίφθογγον αὐτὸ καταριθμεῖ, καὶ τοῦτο αὐτὸ τὸ Ὀμηρικὸν παρατίθησι, καὶ ἀλλαγῶ λέγει τὴν εἰ ἔχειν αὐτὸ 10 φανερώς καὶ ἐπιφέρει, ὅτι καὶ «Θεσπία» ὀξυτόνως λέγεται. Α.

Λ 160. κείν] λέγει ὁ τεχνικός ἐν τῷ <α> ὑπομνήματι τῷ περὶ παθῶν Διδύμου· τὰ ὀξύτονα ἡνίκα ἐκθλιβήται τὴν ὀξυνομένην συλλαβὴν, ἀναπέμπει τὴν ὀξεῖαν ἐπὶ τὴν ὀπίσω συλλαβὴν, καὶ ἐὰν ἦ ἡ ἐκθλιβεῖσα συλλαβὴ ἡ 15 ἔχουσα τὴν ὀξεῖαν βραχεῖα, ἡ δὲ ὀπίσω συλλαβὴ φύσει μακρά, τῷ τονικῷ παραγγέλματι γίνεται περισπώμενον· περισπᾶ γοῦν τὸ δεῖλ, ἐν δὲ τῇ Ὀμηρικῇ προσφθιά ἐναντιοῦται τούτῳ. Α.

Δ 66. ὑπερκύδαντας] τὰ εἰς δᾶς ὑπὲρ δύο συλλαβὰς 20 ἰσοσυλλάβως κλίνονται οἷον Σακάδας Σακάδα, Τιμαχίδας Τιμαχίδα, Σουΐδας Σουΐδα, Λεωνίδας Λεωνίδα, Χαρμάδας Χαρμάδα. δεῖ δὲ προσθεῖναι χωρὶς, εἰ μὴ ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματος γένωνται· ἐκεῖνα γὰρ περιττοσυλλάβως κλίνονται ἤγουν διὰ τοῦ ντ, οἷον οἶδα Οἶδας Οἶδαντος, μεῖδω Μεΐδας Μεΐδαν- 25 τος, χαρίζομαι Χαρίδας Χαρίδαντος, φεῖδομαι Ἀφείδας Ἀφείδαντος. τούτων οὕτως ἐχόντων τὸ «ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς» μήποτε ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματός ἐστι, τοῦ κυδαίνω τοῦ σημαίνοντος τὸ δοξάζω. γέγονε κυδάεις κυδάεντος κυδάεντας καὶ ὑπερκυδάεντας. λέγουσι δὲ τινες, ὅτι ἐν τοῖς ἐπιμερισμοῖς 30 λέγει ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι μετοχὴ ἐστίν· λέγει γάρ, ὅτι ἐστὶ κυδαίνω ὑπερκυδαίνω ἐκύδανα κυδάνας ὑπερκυδάνας ὑπερκυδά-

12 <α> ex schol. P 201 inserui. τῷ περὶ Lehrs. P 201 pro τοῦ περί, quod etiam in schol. A 160 legitur. 18 δεῖλ' Heynius,

δῆλον Α; cf. schol. P 201: ζητεῖ ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ α' ὑπομνήματι τῷ περὶ παθῶν Διδύμου περὶ τοῦ «ᾗ δεῖλ'» κτέ. (altera pars, in qua de circumflexu ponendo agebatur, non extat). 21 Ἀκάδας, Ἀκάδα Α.

corr. Dind. 25 μεῖδιῶ Α, μεῖδω coll. Choroeb. pg. 34, 30 Dind.

29 κυδίεις κυδίεντος κυδίεντας καὶ ὑπερκυδιάντας Α, corr. Dind. coll. Choroeb. et Eust. pg. 445, 30.

ναντας καὶ κατὰ συγκοπὴν ὑπερκύδαντας. ἐν δὲ τῷ ὀνομα-
 τικῷ λέγει, ὅτι ὄνομά ἐστι. καὶ μᾶλλον ὄνομα δεῖ λέγειν
 αὐτὸ ἢ ὑπερμετοχὴν· τῷ γὰρ ὀνοματικῷ μᾶλλον πιστευ-
 5 τέον ἢ τοῖς ἐπιμερισμοῖς. τοῦτο γὰρ ὠμολόγη-
 ται εἶναι Ἑρωδιανοῦ. ἀλλ' εἰσὶ καὶ ψευδεπίγραφοι. A.

Λ 480. λῖν] ἔδει μὲν περισπωμένως, ὡς μῦς μῦν· τὸ
 γὰρ πληθυντικὸν παρὰ Καλλιμάχῳ «αἱ μὲν βᾶ λίσσιν» ὡς
 μῖσσοιν· Ἀριστάρχῳ δὲ ἐπέσθη ἡ παράδοσις ὀξύνοντι. Λ
 10 (Herod. Ἰλιακὴ προσῳδία).

περισπαστέον κατὰ νόμον τῶν μονοσυλλάβων αἰτιατικῶν·
 πᾶσα γὰρ αἰτιατικὴ μονοσύλλαβος εἰς ῥ λήγουσα περισπᾶται.
 ἀπέστραπται δὲ τὸν ὀξύν τόνον, μῦν μνᾶν σῶν ὕν. ταύτη καὶ
 ἡ κλειδα αἰτιατικὴ γενομένη κλειῖν περισπᾶται τῆς εὐθείας
 15 ὀξυνομένης. ταῦτα Ἑρωδιανὸς ἐν τῷ πεντεκαίδεκάτῳ τῆς
 καθόλου. A.

Ξ 241. ἐπίσχοιες] τῷ ἐπίσχοιμι ἀκόλουθόν ἐστι τὸ
 ἐπίσχοις, τῷ δὲ ἐπίσχοίης τὸ ἐπίσχοίην. καὶ ἴσως ἔδει οὕτως
 ἔχειν, παρεφθάρη δὲ ὑπὸ τῶν μεταχαρακτηρισάντων· τῷ δὲ
 20 χαρακτῆρι γενόμενον ὅμοιον τῷ ἰοίην καὶ ἀγαγοίην παρὰ
 Σαπφοῖ καὶ τῷ πεπαγοίην παρ' Εὐπόλιδι, εἰκότως ἐβαρυτονόηθη
 τὸ ἐπίσχοίης, γενόμενον ἐπίσχοις ὡς Αἰολικόν. οὕτω καὶ
 Ἀλέξανδρος ὁ Κοτσιαεὺς ἐν τῷ ἰ τῶν παντοδαπῶν. A (Her.
 Ἰλ. προσῳδία).

25 ἐπίσχοιες] οὕτως τὴν γραφὴν παρατίθεται ὁ Ἑρωδιαν-
 ος ἐν τῷ ιζ' τῆς καθόλου καὶ λέγει ἀπὸ τοῦ ἐπίσχοις
 πλεονασμὸν εἶναι τοῦ εῖ ἢ συστολὴν τοῦ ἐπίσχοίης. A.

Herodian gegen Aristarch:

N 29. γηθοσύνη] Ἑρόδικος τὴν θοσ συλλαβὴν ὀξύνει.
 30 ἵνα ἦ τὸ πλήρες «γηθόσυνα» εἶτα «ἡ δὲ θάλασσα»· ὁ δὲ
 Ἀριστάρχος «γηθοσύνη δὲ θάλασσα» ἀντὶ τοῦ γηθόσυνος,
 χαίρουσα, εἰσὶ μέντοι οἱ ἀναγιγνώσκουσι «γηθοσύνη» καὶ δο-
 τικὴν πτῶσιν ἐκδέχονται ὡσπερ καὶ Ἀριστοφάνης, οἷς ἐγὼ
 συγκατατίθεμαι, ἢ ἢ τὸ ἀκόλουθον τοιοῦτον τῆ χαρᾶ ἢ θά-
 35 λασσα δίστατο, ἵνα καὶ ἔθει Ὀμηρικῆ δοτικῆ ἀντὶ γενικῆς
 παρελημμένη ὑπάρχοι, ὑπὸ χαρᾶς ἢ θάλασσα δίστατο, ὁμοίως

13 μῦν et ὕν Bekk., μοῦν et μῦν (?) sec. Dind. A. 18 et 22 ἐπι-
 σχοίης] ἐπίσχοις. A. 26 sq. ἐπίσχοις . . . τοῦ εῖ Bekker., ἐπίσχοι . . . τοῦ
 σ A. 35 ἢ ἵνα A, ἢ om. Vill. 36 ὑπάρχει A, ὑπάρχοι Villoison.

τῷ «ὅς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην» (β 16). τί δέ ἐστι τὸ κινεῖν
 με ἐκδιήσομαι· ὁρῶ τὰ διὰ τοῦ συνη θηλυκὰ μὴ κατὰ θη-
 λειῶν ἐπιθετικῶς τιθέμενα, πραγμάτων δὲ ὄντα κατηγορικά.
 πρόδηλος δὲ ἡ παρ' αὐτῷ τῷ ποιητῇ χρῆσις. ἔστι γάρ τι
 κερδοσύνη πρᾶγμα, οὐχὶ κερδοσύνη γυνή· «ὡς φαμένη καὶ 5
 κερδοσύνη ἤγειτο» (X 247)· «ἀρχὴν ξεινοσύνης» (φ 35)·
 «πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακόν» (ο 343)· «τὴν δ' ἤηησ',
 ἦ οἱ πόρε μαχλοσύνην» (Ω 30)· «δρηστοσύνη δ' οὐκ ἂν μοι»
 (ο 321)· «ταρβοσύνη, φάν γάρ μιν» (σ 342). εἴπερ οὖν ταῦτα
 πάντα εὐρέθη οὐκ ἐπιθετικῶς κατὰ τινος θηλείας, κατηγορικά 10
 δὲ πράγματος, πῶς ἂν γένοιτο γηθοσύνη θάλασσα; οὐ γὰρ
 ἀγαθοφροσύνη γυνή· ἄμεινον οὖν ἐπὶ πράγματος παραλαμβά-
 νειν καὶ δοτικὴν πτώσιν ἐκδέχασθαι. εἰκὸς τινα φήσιν ὑπὲρ
 Ἀριστάρχου καὶ τῶν ἄλλων, ὡς ὅτι αὐτὸς ἤδη ὁ ποιητῆς
 ἀρσενικῶς τοῦτο ἀπεφήνατο «γηθόσυνος δ' οὐρῷ» (ε 269) 15
 οὕτως ἀκλόουθον θηλυκὸν γένοιτο ἂν τὸ γηθοσύνη. ἐν διδά-
 ξομεν, ὡς ὅτι τὰ διὰ τοῦ συνος, εἰ παράγοιτο ἐπιθετικῶς,
 ἀρσενικὰ ὑπάρχοντα μηκέτι ποιεῖ κατὰ τὸ πλεῖον θηλυκοῦ
 γένους παρασχηματισμόν. τὸ οὖν δικαιοσύνης Ζεὺς οὐκ ἔχει
 τὸ δικαιοσύνη θηλυκὸν ἔτι ἐπιθετικῶς κατὰ τινος θεοῦ τασσό- 20
 μενον. Α.

N 543. ἐάφθη] Ἀρίσταρχος δασύνει, ἀπὸ τοῦ ἐπεσθαι·
 φησὶ γάρ, ὅτι ἐπηκολούθησεν αὐτῷ· καὶ δῆλον, ὅτι παρὰ τὸ
 ἔπω ἤφθη ἢ εἴφθη ὠφείλειν εἶναι ὁ ἀόριστος, καὶ κατὰ διαί-
 ρεσιν ἐγένετο ἐάφθη, ὡς τὸ ἤγη ἐάγη, ἤλη ἐάλη, ἤλω ἐάλω. 25
 τῆς δασείας ἐπὶ τὴν ἀρχὴν χωρούσης, ὡς ἔθος. ταῦτα ὁ
 Τρύφων ἀπεφαίνετο ὑπὲρ τοῦ Ἀριστάρχου, πιθανῶς πάνυ.
 ἡμεῖς δ' ἔχομεν περὶ τὸν σχηματισμόν τι ἐξάαιρετον συμβεβηκὸς
 ἐπιστῆσαι πρὸς τὸ πρῶτον. ἢ εἰ δίφθογγος ἐν τοῖς παρωχη-
 μένοις ἀρχουσα εἰ διαιροῖτο, εἰς δύο εε διαιρεῖται, εἴρτο ἔερτο 30
 («ἀτὰρ ἠλέκτροισιν ἔερτο», ο 460)· εἴργυ ἐέργυ («κατὰ
 συφεοῖσιν ἐέργυ», κ 238). οὐκ ἄρα ἐκ τοῦ εἴφθη ἐγένετο ἢ
 διαίρεσις. δῶμεν δὲ ἀπὸ τοῦ ἠ ἀρχεσθαι τὸ ἤφθη, ἐπεὶ ἀδια-
 φόρως τὰ ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμενα ῥήματα εἴωθε κλίνεσθαι καὶ
 διὰ τῆς εἰ δίφθογγου κατ' ἀρχὴν καὶ διὰ τοῦ ἠ· ἀπὸ γοῦν 35
 τοῦ ἐλκῶ περισπωμένου εἴλκεον φήσας τὸν παρατατικόν, διὰ
 τοῦ ἠ τὸν ἀόριστον ἐξήνεγκεν ἐν τῷ «Λητῶ γὰρ ἤλκησε Διός»
 (λ 580). ἀλλ' οὐ θέλει πάλιν τὸ ἠ τὸ κατ' ἀρχὴν τῶν παρω-

- γημένων εἰς ἑ καὶ ἄ διαλύεσθαι, ὅποτε ὁ ἐνεστώς ἄρχει ἀπὸ
 τοῦ ἑ· ἀπὸ μέντοι τοῦ ἄ καὶ ἦ, ὡς δῆλον ἐκ τῶν τοιούτων.
 ἦλη ἐάλη (ἀλῶ γὰρ τὸ θέμα· πρόδηλον καὶ τῆς ἀλαίς μετα-
 χῆς), <ἦγη> ἐάγη· πῶς οὖν παρὰ τὸ ἔπω καὶ ἦφθη τὸ ἐάφθη
 5 δύναται διαρῆσθαι; διὸ ὁ Τυραννίων ἐκδέχεται ἀπὸ τοῦ ἄπτω,
 οὗ γίνεται ἀόριστος, φησίν, ἦφθη καὶ ποιητικῶς ἄφθη, προσδῶν
 δὲ τοῦ ἑ ἕαφθη. ὅτι δὲ τὸ προσερχόμενον ἑ ταῖς δασυνομέ-
 ναις λέξεσι μεταληπτικὸν γίνεται τῆς ἐκείνων δασύτητος, πρό-
 δηλον καὶ τοῦ ἔρσα ἔεδνα ἐήνδανε ἐώρων. οὕτως οὖν καὶ
 10 τὸ ἐάφθη ἔχει. σημαίνει δὲ τὸ οἰοεὶ συνήφθη αὐτῷ. ταῦτα
 μὲν Τυραννίων. εἰ δὲ ἠβούλετο καὶ διαίρεσιν παραλαμβάνειν
 ὁ ἀνήρ, οὐδὲν <ἄν> ἦν τὸ κωλύον. Α.

V. Nikanor.

- Α 193. κατὰ θυμόν] ἐνταῦθα μὲν ὑποστικτέον, ἐπὶ δὲ
 15 τὸ «ξίφος» ἦτοι ὑποστικτέον ἢ στικτέον. ἐὰν μὲν οὖν ὑπο-
 στίζωμεν ὁ ἐπιφερόμενος σύνδεσμος περισσὸς ἔσται «ἦλθε δ'
 Ἀθήνη». ἐὰν δὲ στίζωμεν, οὗτος μὲν καλῶς κείσεται, ὁ δὲ
 πρότερος πλεονάσει ἐν τῷ «ἔλκετο δ' ἐκ χολεοῖο». βέλτιον
 δὲ ὑποστίζειν ἀμφοτέρω· ἐν ὅσῳ γὰρ λογίζεται τε καὶ σπᾶται,
 20 ἦλθεν ἢ Ἀθηνᾶ. Α.

- Α 204. ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω] ἦτοι στικτέον ἐπὶ τὸ ἐρέω ἢ
 βραχὺ διασταλτέον· ἐὰν μὲν οὖν στίζωμεν, ἔσται τὸ λεγόμε-
 νον τοῦτο καὶ τετελεσθαι ὑπολαμβάνω. ἐὰν δὲ διαστέλ-
 λωμεν, ἔσται ὁ «δέ» κείμενος ἀντὶ τοῦ «δή» καὶ τὸ «τό» ἀντὶ
 25 ὑποτακτικοῦ τοῦ «εἰ». Α.

- Α. 211. Πτολεμαῖος καὶ Σέλευκος ἐπὶ τὸ «ὀνειδισον»
 στίζειν ἀξιοῦσι καὶ ὑποστίζειν κατὰ τὸ τέλος τοῦ στίχου, ἢ
 ἢ τὸ λεγόμενον ὥσπερ γὰρ ἔσται, οὕτω καὶ ἐρεῖ. ἐναντιού-
 ται δὲ αὐτοῖς τό τε ὑπερβατὸν τοῦ «γάρ» συνδέσμου καὶ τὸ
 30 διλογεῖσθαι τὰ ἡμιστίχια ταῦτα «ὡς ἔσται περ» καὶ «ὡς
 τετελεσμένον ἔσται». μήποτε οὖν ἄμεινον στίζειν ἐπὶ τὸ τέλος
 τοῦ στίχου, ἵνα μὴ μόνον συμβουλεύῃ, ἀλλὰ καὶ μαντεύγῃ,
 ὃ θεοῖς μάλιστα πρέπει. Α.

12 Über interpunktion vgl. unt. Nikanor am schlusse.

4 ἦγη om. A, add. Bekker. 12 ἄν addidi. 17 κείσεται
 Cobet., στίζεται A. 29 τό τε ὑπερβ. Villoison., τὸ τῷ ὑπερβατῷ A.
 γάρ Friedl Nik. pg. 145, πέρ A.

A 234/40. ναὶ μὰ τὸδε σκήπτρον] ὅλη ἡ παρέμβασις διὰ μέσου ἕως τοῦ «ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθῆ». διὸ τὰ μεταξὺ διαστολαῖς τε καὶ ἀνυποκρίταις στιγμαῖς ἀναπαύσομεν. τὸ γὰρ ἐξῆς ναὶ μὰ τὸδε σκήπτρον· ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος. A.

Ξ 437. ἐζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα κελαινεφές αἶμ' ἀπέμασ- 5
σεν] διὰ τοῦ ε̄ αἰ Ἀριστάρχου καὶ αἰ πλείους «ἀπέμασσαν». Ζηνοδότειος δέ ἐστιν ἡ διὰ τοῦ ᾱ «ἀπέμασσαν». A (Did.).

ἀπέμασσαν] κακῶς· οὐδεὶς γὰρ ἐπὶ γονάτων καθιζέεται. δύο γὰρ στάσεις, ἡ μὲν κατὰ φύσιν, ἡ δὲ ἐπὶ τῶν γονάτων· φησὶ γοῦν «στῆ δὲ γνύξ <ἐριπών>» (Θ 329). ἐστιν οὖν ἐζόμενος δὲ 10
τὸ αἶμα ἐπὶ τῶν γονάτων ἀπέμασ(σ)εν' ἀντὶ τοῦ ἡμεῖ. T (B).

βραχὺ [δὲ] διασταλτέον μετὰ τὸ «γοῦνα», ἐπὶ τὰ γόνατα καθίσας ἡμεῖ. γελοῖοι δὲ οἱ τοῖς ἐξῆς συνάπτοντες ἐπὶ γοῦνα κελαινεφές αἶμ' ἀπέμασσαν, ἔν(α μὴ) ἢ ἐπὶ τὰ γόνατα καθι- 15
ταί. γελοῖοι δὲ οἱ τοῖς φαινομένοις μαχόμενοι. A (Nik.).

Λ 166. μέχρι τοῦ «μέσσον κάπ πεδίον» συναπτέον, εἶτα βραχὺ διασταλτέον· ὁ γὰρ ἐρινεὸς οὐκ ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ, ἀλλ' ἐγγύς τῆς πόλεως· «λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἐνθα μάλιστα ἀμβατός ἐστι πόλις» (Z 433) καὶ ἀλλαχοῦ «οἱ δὲ παρὰ σκοπιῆν καὶ ἐρινεόν» (X 145). ταῦτα μὲν ὅτι πλησίον 20
τοῦ τείχους ὁ ἐρινεός. ὅτι δὲ καὶ ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ ἐστὶ τὸ Ἴλου σῆμα, φανερόν ἐξ ἐκείνου «Ἐκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὅσοι βουλάς βουλευούσιν θείου παρὰ σήματι Ἴλου» (K 414). ἐπαυλιζόνται δὲ ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ ἐπὶ τοῦ θρωσμοῦ· «οὐκ αἴεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμοῦ πεδίοιο» (K 160), ὃ τε Ἄλέ- 25
ξανδρος ἐν ταύτῃ τῇ βραψωδία τοξεύει «στήλη κεκλιμένος Ἴλου Δαρδανίδαο» (371)· ἡ δὲ μάχη ἐν τῷ πεδίῳ. συναπτέον οὖν ἀναγιγνώσκοντας ἕως τοῦ «μέσσον κάπ πεδίον», εἶτα βραχὺ διαστειλαντας τὰ ἐξῆς ῥητέον· καὶ οὕτως λυθῆσεται τὸ ἐν τῷ τόπῳ ἄπορον καὶ Ἴλου σῆμα καὶ μέσον πεδίον καὶ 30
ἐρινεός καὶ ἡ πόλις ἐν ταυτῷ. παρέρχονται μὲν γὰρ τὸ μέσον πεδίον, ἐν ᾧ τὸ Ἴλου σῆμα, σεύονται δὲ πρὸς τὸν ἐρινεόν, ἴενται δὲ τῆς πόλεως. ὡς εἰ οὕτως ἔλεγεν, οἱ δὲ διὰ μέσου τοῦ πεδίου παρὰ τὸ Ἴλου μνημεῖον ἔφυγον πρὸς τὸν ἐρινεόν σπεύδοντες <εἰς> τὴν πόλιν. A. 35

8 ἀπέμασσαν scholio praescripsi. 11 ἀντὶ τοῦ ἡμεῖ om. B.
15 ἀπέμασσαν A, correxi. 15 suppl. Bekker. τῷ πεδίῳ Friedl.,
τοῦ πεδίου A. 24 in Il. legitur ὅσοι βουληφόροι εἰσίν, βουλάς βουλεύει.
Tamen hic non sic scribendum esse, ex K 371/2 postea partim citatis
efficitur. 36 εἰς inser. Bekk.

B 23. τελεία στιγμή κατὰ τὸ τέλος, ἐπεὶ ἀσύνδετος ὁ λόγος. τέσσαρας δὲ αὕτη χρόνους σιωπῆς δύναται. A.

B 52. ἐπὶ τὸ «κήρυσσον» ἄνω πρώτη στιγμή, ἥτις δύο δύναται χρόνους σιωπῆς. *A.

5 Herodian oder ein exegetischer kommentar als quelle über interpunktion handelnder scholien:

A. 62. μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα ἢ καὶ ὄνειροπόλον] μέχρι τοῦ «ἐρείομεν» διασταλτέον, εἶτα «ἢ ἱερῆα ἢ καὶ ὄνειροπόλον», ἵνα γενικὸν μὲν ᾖ τὸ «μάντιν», εἶδη δὲ τὰ ἐπιφερόμενα. οὕτως Ἡρωδιανός. καὶ ὁ Νικάνωρ δὲ οὕτως λέγει. A.

K 424. πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἵπποδάμοισιν εὐδουσ' ἢ ἀπάνευθε;] οὐ στικτέον ἐπὶ τὸ «νῦν», ἐπεὶ κομματικὸν ἔσται τὸ λεγόμενον καὶ παντελῶς ἀπρητημένον τῶν ἐξῆς, ἀλλὰ βραχὺ διασταλτέον. κοινὸν γὰρ τὸ «εὐδουσ'», τὸ δὲ ἐξῆς πῶς γὰρ νῦν εὐδουσι, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἢ ἀπάνευθε'; A (Nik.).

425. τὸ εὐδουσ' ἐν διαστολῇ καὶ ὑποστιγμῇ, ἵνα ἐρωτηματικὸν γένηται. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν ἢ περισπαστέον· διαπορητικὸς γάρ. A (Her.).

A 217. ὡς γὰρ ἄμεινον] στικτέον, εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς «ὅς κε θεοῖς ἐπιπέδηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ». γνωμικώτερον γὰρ τὸ τοιοῦτο εἶρηται. οὕτως Ἡρωδιανός. A.

25 E 297. Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῶ] ὅλον συναπτέον <τὸν> στίχον, ὡς Νικάνωρ. T (συναπτέον ὅλον τὸν στίχον. *A).

Ἡλιόδωρος στίζει εἰς τὸ «ἀπόρουσεν», εἶτα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ «σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῶ». ἃ γὰρ εἶχε, φησί, πρό-

12 Herodian kam es offenbar auf die frage der akzentuierung des wortes ἦ an. Ebenso hatte Herodian an folgender stelle gelegenheit, sich über die interpungierung zu äußern, wenn auch zufällig in unseren scholienexcerpten nichts davon berichtet wird: E 278. ἢ μάλα ὑποστιγμῇ [δὲ] κατὰ τὸ τέλος τοῦ στίχου. κεῖται γὰρ ὁ ἦ ἀντὶ τοῦ εἶ καὶ βαρύνεται· οἱ δὲ περισπῶντες στίζουσι κατὰ τὸ τέλος. A (Nik.). Vorhergeht folgendes scholion: περισπαστέον [δὲ] τὸν ἦ· ἔστι γὰρ μάλλον βεβαιωτικὸς (Her.). 24 Offenbar handelte es sich um die akzentuierung von ὄς.

28 εἰς τὸ T, ἕως τοῦ A. 29 εἶλε A, εἶχε in alio quodam cod. secundum Dindorfium, τὰ ἴδια ὅπλα T.

τερον, ταῦτα τῷ Πανδάρῳ παρέδωκεν. αἶρει γοῦν, φησί, τὴν ἀσπίδα ἀπὸ τοῦ νεκροῦ καὶ καθοπλίζεται καὶ τὸ βληθὲν ὑπὸ τοῦ Διομήδους δόρυ. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἀληθές, ὡς ἔτι ἀπὸ τοῦ Πανδάρου ὁ Αἰνεΐας αἶρει τὰ ὅπλα· οὐ γὰρ ἐδήλωσεν ὁ ποιητής. ἀπίθανόν τε αὐτὸν ἑαυτὸν τὸν Αἰνεΐαν γυμνὸν παρα- 5 δεδωκέναι τοῖς πολεμίοις. ὑπόφυχρόν τε τὸ ἐκδέχεσθαι τὸν Διομήδη, ἕως οὗ καθοπλισθῆται ὁ Αἰνεΐας, καὶ μὴ εὐθέως αὐτὸν ἀνελεῖν. διὸ καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης συνάπτει, ὥστε ἐπὶ τοῦ Αἰνεΐου κείσθαι τὸ «σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακροῦ»· καὶ δῆλον, ὅτι Πάνδαρος ὑπ' ἄλλου κατὰ τὸ σιωπώμενον καθώ- 10 πλιστο, ὁ δὲ Αἰνεΐας εἰς τὸ μετάφρενον μετενηνόγει τὴν ἀσπίδα, εἶγε δὲ τὸ δόρυ παρακείμενον, ἧ ἕκειτο ἐν τῷ δόρῳ, ὡσπερ καὶ Νέστωρ ἠνιοχῶν Διομήδει, ὡς σαφές ἐκ τοῦ Ἑκτο- ρος προσώπου «αἶ κε λάβωμεν ἀσπίδα Νεστορέην» (Θ 191). οὕτως δὲ καὶ Αὐτομέδων ἠνιοχεῖ τῷ Πατρόκλῳ· παραδοῦς 15 οὖν τὰς ἠνίας Ἀλκιμέδοντι πολεμεῖ τοῖς ἰδίοις ὅπλοις. ταῦτα Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ προσωδίᾳ. Α (vgl. T).

H 171/2. κλήρῳ νῦν πεπάλασθε διαμπερές, ὅς κε λάχῃ- σιν· οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐυκνημίδας Ἀχαιοὺς| a) στικτέον 20 κατὰ τὸ τέλος τοῦ στίχου (171)· τὸ δὲ ἐξῆς λεγόμενον «οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει» ἦτοι περὶ τοῦ κλήρου ἐστὶν ἢ τοῦ λαχόντος, ὃ καὶ βέλτιον· ἐπιφέρει γὰρ «καὶ δ' αὐτὸς ὄν θυμὸν ὀνήσεται» (173). ἄλλως μέντοι γε ὑποπτος οὗτος ὁ στίχος ἦν· δυσέλπιδας γὰρ τούτους ποιεῖ. τὸ δὲ ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ δοκοῦν ἀκατάλληλον εἶναι κληρώθητε, ὅς κε λάχῃσι' σύνηδες 25 Ὀμήρῳ ἐστίν, οἷον, κληρώθητε· λάχοι γὰρ ἂν τις'. τὸ δὲ «διαμπερές» πρόσκειται ἀντὶ τοῦ διηνεκῶς, οἷον πάντες. ταῦτα δὲ τινες ὑπιδόμενοι ἀφ' ἐτέρας ἀρχῆς ποιοῦσιν ἀναγινώσκειν «διαμπερές, ὅς κε λάχῃσιν, οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει», ἢ ἢ τὸ ἐξῆς οὗτος γὰρ δὴ διαμπερές ὀνήσει, ὅς κε λάχῃσι'. οἱ δὲ 30 καὶ οὕτως· ὅς κε λάχῃσιν, οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει', δηλονότι μετὰ τὸ «διαμπερές» στίζοντες. ταῦτα ὁ Νικάνωρ. Α.

17 Es muß sich hier wohl um einen exkurs handeln, zu dem etwa die besprechung der accentu im verse 298 veranlassung gab (δείσας, μύ, πώς οἱ ἑρυσιαίω νεκρὸν Ἀχαιοί). Die autorschaft Herodians bezeugt auch T.

1 παρέδωκεν scripsi (παρεδεδώκει T), μετέδωκεν A. 5 ἑαυτὸν et Bekker. et Dind. (ex alio cod. sumptum), εἶναι A. 23 γε] τε A. 24 τούτους] τούτοις Lehrs.

b) οὕτως συνάπτειν δεῖ «ὅς κε λάχῃσιν, οὕτως, γὰρ δὴ ὀνήσει». *A (Her.?).

διαμπερές] διηνεκῶς ἀπὸ πέρατος εἰς πέρας ἐλθόντος τοῦ κλήρου, ὅ ἐστι διὰ πάντων. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς δε γὰρ 5 ἂν λάχῃ, καὶ Ἑλληνας καὶ ἑαυτὸν ὠφελήσει. TB (vgl. *A).

τινὲς τελείαν εἰς τὸ «λάχῃσιν». λέγει γὰρ κληρώοντες λάχοι γὰρ ἂν τις, ὡς καὶ τὸ «μάρνασθ' ὅποτέρουσι πατήρ Ζεὺς κύδος ὀρέξῃ» (E 33)· οἱ δὲ στίζουσιν εἰς τὸ «πεπάλασθε», εἶτα δε γὰρ ἂν λάχῃ, διηνεκῶς, καὶ εἰς πάντα τὸν 10 βίον ὠφελήσει τοὺς Ἀχαιοὺς. TB (vgl. Nik. in A).

Ξ 330. a) τελεία στιγμή μετὰ τὸ «Κρονίδη»· προσαγορευτική γὰρ ἐστὶν ἡ περίοδος. ἡ δὲ ἐξῆς ἀνάγνωσις ἀφιβολος· ἦτοι γὰρ καθ' αὐτὸ ἀναγνωστέον «ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες», εἶτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς «εἰ νῦν ἐν φιλότῃτι», ἵνα ὑποστίζωμεν «κορυφῆσι» καὶ «ἅπαντα» (332), στίζωμεν δὲ μετὰ 15 τὸ «πῶς κ' εἶοι» (333), εἶτα ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς «εἰ τις νῶϊ θεῶν αἰειγενετῶν» καὶ ὑποστίζωμεν «ἀθρήσειε» (334), «πεφράδοι» (335), ἵν' ἡ ἀπόδοσις «οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα» (335). οὕτως δὲ ἔσονται ἀνταποδοτικαὶ περίοδοι ἀμφοτέραι 20 ὀρθαί, τοιαῦται· εἰ νῦν ἐπὶ τῆς Ἰδης κοιμηθῆναι βούλει, πῶς ἂν εἶη, οἷον πῶς ἂν ἐνδέχοιτο; ἡ δὲ ἑτέρα· εἰ τις ἴδοι τῶν θεῶν καὶ τοῖς ἄλλοις εἰποι, οὐκ ἂν ἔλθοιμι εἰς τὸν σὸν οἶκον. ἡ ἀνεστραμμέναις αὐτὰς ποιητέον συναπτοντα οὕτως· ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες, εἰ νῦν ἐν φιλότῃτι λιλαίεαι. A (nach 25 Friedländer: Nikanor).

b) ἐστὶ δὲ στιγμή «ἐν κορυφῆσι» καὶ «ἅπαντα» (332), εἶτα καθ' ἑαυτὸ ἀπορούσης τῆς θεοῦ «πῶς κ' εἶοι», πῶς ἂν τοῦτο ἐνδέχοιτο. ἡ καὶ τοῦτο αὐτὸ τοῖς ἐξῆς συναπτέον, «πῶς κ' εἶοι, εἰ τις νῶϊ θεῶν» ἕως τοῦ «πεφράδοι» (335), 30 εἶτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς «οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην». A.

3 Exegetischer kommentar. 31 In T findet sich zu 333 die notiz στικτέον εἰς τὸ «εἶοι» ἀντὶ τοῦ πῶς ἂν εἶη, augenscheinlich also in übereinstimmung mit Nikanor, wo ὑποστιγμαί dieser στιγμή vorausgehen.

6 λέγ. γὰρ scripsi, λέγ. δὲ codd. 7 ὡς—ὀρέξῃ om. B. 14 ἵνα Bekk., ἡμεῖς A. 15 στίζωμεν pro στίζομεν Bekk. 18 ἵν' ἡ ἀπόδ. Bekk., ἦν ἡ ἀνάγνωσις A. 28 ἡ Bekk., εἰ A.

VI. Randscholien und textscholien in A.

Ω 347. οὕτως «αἰσυμνητῆρι» βασιλεῖ τὴν μορφήν ἐοικώς. καὶ ἀλλαχοῦ «παναπάλω, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν» (ν 222). A.

Ἄρισταρχος «αἰσυμνητῆρι», τουτέστι βασιλικῶ. *A. 5

E 703. οὕτως διὰ τοῦ ᾠ τὸ «ἐξενάριζαν», ὅ τε Ἄρης δηλονότι καὶ ὁ Ἔκτωρ. A.

Ἄρισταρχος διὰ τοῦ ᾠ «ἐξενάριζαν». *A.

διὰ τοῦ ᾠ τὸ «ἐξενάριζαν». TB.

Δ 282. ἡ ἑτέρα [δὲ] τῶν Ἀριστάρχου «βεβριθυῖαι» 10 εἶχεν· καὶ μήποτε λόγον ἔχει, ὡς ἐκεῖ «βεβρίθει δὲ σάκεσσι» (π 474). A.

ἡ ἑτέρα τῶν Ἀριστάρχου «βεβριθυῖαι» εἶχεν. *A.

K 291. παρίσταο] οὕτω χωρὶς τοῦ σ «παρίσταο» αἱ Ἀριστάρχου. Ζηνόδοτος «παρίσταο καὶ πόρε κῦδος», χωρὶς 15 δὲ τοῦ σ καὶ αὐτός. οὕτως δὲ καὶ αἱ πλείους εἶχον. A.

οὕτως Ἀρισταρχος· ἄλλοι δὲ «παρίστασο». *A.

Γ 239. ἦ—ἦ] ὁ μὲν Νικάνωρ ἄμφω ὀξύνει ὡς διαζευκτικούς· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸν δεῦτερον περισπᾷ, ὡς διαπορη- 20 τικούς ἄμφω δεχόμενος. A.

ὁ μὲν πρῶτος «ἦ» σύνδεσμος βαρύνεται, ὁ δὲ δεῦτερος περισπᾶται, ἵνα τοιαύτη ἡ φράσις γένηται· ἦ οὐκ ἠκολούθησαν <ἦ ἠκολούθησαν> μὲν, οὐκ ἐθέλουσι δὲ μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν. *A (Her.).

Scholια mit γράφεται oder ἐν ἄλλῳ: 25

Θ 137. Ἄρισταρχος «φύγον», ἄλλοι δὲ «φύγεν». ἐν ἄλλῳ δὲ τὸ «φαινικόνετα». *A.

17 Diese fälle beweisen, daß das textscholienexcerpt nicht zum zweck der ergänzung der randscholien angefertigt ist. Natürlich kommt es vor, daß wir durch sie, auch in fällen, wo ein randscholion existiert, eine ergänzung erhalten; s. Γ 239. 26 Daß die mit γράφεται oder ἐν ἄλλῳ beginnenden scholien früher als die andern textscholien niedergeschrieben wären, wird durch Θ 137 nicht bewiesen (Ludw. s. 156), sondern widerlegt. Umgekehrt liegt die sache allerdings bei Ψ 198 und Υ 62, wo das ἐν ἄλλῳ-scholion vorangeht.

9 ἐξενάριζεν T. 23 suppl. Lehrs.

Ψ 198. ὕλη τε σεύαιτο] ὁρμὴν λάβου· ἀπὸ δὲ τῶν ἐμφύχων μετῆκται. χωρὶς δὲ τοῦ ῥ τὸ ὕλη. <ἄλλοι δὲ «ὕλην» τε σεύαι<ν>το» ἀντὶ τοῦ ὁρμήσειαν οἱ ἄνεμοι καίειν τὴν ὕλην. A (Did.).

5 ὕλη τ' ἐσσεύαιτο (sic A.)] ἐν ἄλλῳ «ὕλη τε σεύαιτο», οὕτως δὲ ἔξω τοῦ ῥ «ὕλη». *A.

Υ 62. ἐκ θρόνου ἄλτο] ἐν ἄλλῳ «ἐκ θρόνου ὄρτο». οὕτως καὶ ἡ Μασσαλιωτική. *A.

I 215. ἔχευεν] ἐν ἄλλῳ «ἔθηκεν». *A.

10 ἔχευεν] διχῶς, καὶ «ἔθηκεν». T.

Ν 71. ἴχνια] γράφεται καὶ «ἴθματα». Ζηνόδοτος δὲ καὶ Ἀριστοφάνης «ἴχματα». *A.

Ξ 119. αὐτόθι] γράφεται καὶ «αὐτοῦ», ὡς «αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται» (Φ 322). *A.

15 Ξ 440. νόσφι ἰόντα] γράφεται «νόσφι κίοντα». A. ἰόντα] οὕτως τὸ γὰρ «κίοντα» κατάχρησις. T.

Φ 535. ἐπ' ἄψ θέμεναι (sic A.)] ἐν ἄλλῳ «ἐπανθήμεναι». *A.

20 οὕτως Ἀρίσταρχος «ἐπανθήμεναι» διὰ τοῦ ῥ, ὅσον ἀναθεῖναι. τινὲς δὲ τῶν κατὰ πόλεις «ἐπ' ἄψ θέμεναι». A (Did.).

Ω 28. Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης] οὕτως Ἀρίσταρχος τὸ γὰρ «ἕνεκα» τοῦ ἀπολογουμένου ἐστίν. T.

ἄτης] ἐν ἄλλῳ «ἕνεκ' ἀρχῆς». *A.

Ω 81. ἐμβεβαυῖα] ἐν ἄλλῳ «ἐμμεμαυῖα». *A.

25 Ω 292. ταχύ] ἐν ἄλλῳ «ἐδὸν ἀγγελον». *A.

«ἐδὸν» ἀγαθόν, οἱ δὲ τὸν αὐτοῦ. T.

9 Zu I 215—Ξ 440: Ich bin nicht überzeugt worden (Ludw. s. 152), daß diese gattung nicht auf Didymos zurückgeht. Diese vier Scholien und ähnliche lassen mir Didymos als urquelle wahrscheinlich erscheinen. 11 ἴθματα] Vgl. E 778. 20 Allerdings hat der excerptor mehr als bei den andern viermännerscholien in A der fall ist, auf den text des Ven. A bezug genommen. Doch vergleiche man die redaktion in T: N 449 ἴδης] οὕτω Ζηνόδοτος, Ἀρίσταρχος δὲ «ἴδη» διὰ τοῦ ι. T. Ξ 118. ἐμέθιο] οὕτω Ζηνόδοτος· τινὲς δὲ (d. i. Aristarch, vgl. A) ἐμοῖο, ἴν' ἡ κτητική. T. Ξ 418. ὄκα] ἡ Χία καὶ ἡ Μασσαλιωτική, οὕτως Ἀρίσταρχος «ὄκυ». *T. 21 Mitunter werden in den ἐν ἄλλῳ- bzw. γράφεται-scholien wichtigere varianten bezeugt, von denen sonst im Ven. A nichts berichtet wird. Vgl. Ω 28, 81, 292. 24 So liest auch Plat. Jon 538d.

1 Veram lectionem versus Homerici in lemte scripsi (v. schol. proximum). 2 suppl. Cobet. 3 τ' ἐσσεύαιτο A, corr. Cobet.

VII. Der viermännerkommentar in TB.

Ω 395. κεχολωμένους] ὅτι ἀντιφράζει τὸν χόλον τῆς μή-
νιδι. *A.

ὅτι τὴν μῆνιν διὰ τοῦ χόλου ἀντέφρασεν. T.

H 330. ψυχὰς δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον] ὅτι συμφώνως 5
τῷ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰλιάδος «πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς»
(A 3). οὐκ ἄρα γραπτέον «κεφαλὰς». A.

ὅτι κάκει δεῖ γράφειν «πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς», οὐ
«κεφαλὰς». T.

B 196. διοτρεφὸς βασιλῆος] οὕτως ἐνικῶς αἱ Ἀριστάρ- 10
χου. καὶ Ἰπτολεμαῖος δὲ ὁ Ἐπιθέτης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ἰλιά-
δος Ἀριστάρχειον ὁμολογεῖ τὴν γραφὴν· εἶχον δὲ καὶ αἱ χα-
ριέσταται οὕτως ἄνευ τῆς Ζηνοδότου. A.

διοτρεφὸς βασιλῆος] οὕτως αἱ πᾶσαι πλὴν τῆς Ζηνο-
δότου. T. 15

X 281. ἀρτιεπῆς] ὅτι οὐκ ἐν ἐπαίνῳ ὁ ἀρτιεπῆς, κατὰ
τοῦναντίον τῷ ἀμετροεπεῖ, ἀλλὰ ὁ λάλος καὶ ὁ ἀπρητισμένως
παραλογιζόμενος. A.

σημειοῦται δὲ Ἀρίσταρχος, ὅτι οὐκ ἐπὶ ἐπαίνου τὸ «ἀρ-
τιεπῆς». T. 20

B 53. [ῥε] ἡ κοινὴ τὸ «ῥε» συστέλλει. A.

Ἀρίσταρχος [δε] τὸ «ῥε» ἐκτείνει, ἡ δὲ κοινὴ συστέλ-
λει. TB.

Γ 45. μετὰ τὸ «εἶδος ἔπ'» ἐὰν στίξης, τὸ ἐξῆς ὡς 25
ἀπὸ τοῦ Ἑκτορος δώσεις, ἐὰν δὲ ὑποστίξης, ὁ καὶ ἄμεινον,
ἀπὸ κοινοῦ τὸ «φάντες», ὅτι καλὸς μὲν ἐστί, γύννις δέ. TB.

μετὰ τὸ «εἶδος ἔπ'» ἐὰν ὑποστίξης, ὁ καὶ ἄμεινον, ἀπὸ
κοινοῦ τὸ «φάντες», ὅτι καλὸς μὲν ἐστί, δειλὸς δέ. A.

H 238. αἱ Ἀριστάρχου «βῶν». ἡ Ἀριστοφανεῖα «βοῦν». 30
ἡ Ριανοῦ «βῶ», ὡς βορέαο «βορέω ὑπ' ἰωγῆ» (ξ 533)· ἐν
τοῖς παλαιοῖς ἐγγράφῳ «βόν», ὅπερ οὐκ ἐνόησαν οἱ διορθω-
ταί. T.

23/4 In der regel ist TB kürzer als A; Γ 45 u. d. ff. i TB aus-
führlicher als A.

18 ἀπρητισμένον A, corr. Lehrs. 21 ῥε A. 24, 25 στίξης,
ὑποστίξης B.

οὕτως αἱ Ἀριστάρχου «βῶν» σὺν τῷ ν. ἡ Ἀριστοφάνους «βοῦν». τινὲς δὲ ἔξω τοῦ ν «βῶ», καὶ μήποτε πιθανῶς ἀντὶ τοῦ βῶα. A.

οὕτως Ἀρίσταρχος «βῶν» ἀντὶ τοῦ ἀσπίδα. *A.

5 TB ohne korrelativum in A.

a) Γ 13. Ἀριστοφάνης γράφει «κονισάλου ὄρνυτ' ἀελλής». TB.

Γ 42. ὑπόψιον] Ἀριστοφάνης [δὲ] ἐπόψιον γράφει. ἢ ἢ ἐπὶ πάντων ὁράντων κερδᾶναι τὴν ἀπὸ τῆς φυγῆς αἰσχύνην. T.

10 Α 186. βᾶσκ' ἴθι] Τυραννίων ὑφ' ἑν, ὡς ἄπιδι· ἄμεινον δὲ ταυτολογίαν εἶναι ἐμφαίνουσιν τὴν ἐπειξιν· καὶ ἀλλαγῶ «ἔλθοι καὶ ἴκοιτο» (ω 237). δύναται δὲ καὶ «ἴθι» ἐπιρρημα παρακελεύσεως εἶναι ἄγε δὴ πορεύου', ὡς Νικάνωρ φησίν. 15 ὡς τὸ «ἴθ' ἐκκάλυφον, ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν» (Soph. Αἰ. 1003). T.

N 541. ἐνδ' Αἰνέας Ἀφαρῆα] ὥσπερ Ἑρμέας, οὕτως Αἰνέας, καθὼς Ἡρωδιανῶ δοκεῖ. B.

ὡς Ἑρμέας· οὕτως Ἀρίσταρχος. *T.

20 οὕτως Ἀρίσταρχος χωρὶς τοῦ ἰ. ἔνιοι δὲ «Αἰνείας δ' Ἀφαρῆα». *A (Did.).

b) Ξ 227. ἵππολόων] τινὲς «ἵππονόμων». *T.

Ξ 231. τινὲς [δὲ] <προσ>γράφουσιν «ἐρχομένῳ κατὰ φύλα βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν. T.

25 Ξ 261. νυκτὶ θοῆ] τινὲς «νυκτὶ φίλη», ὃ καὶ ἄμεινον· τί γὰρ πρὸς τιμὴν ἢ θοῆ νύξ; TB.

Ξ 263. τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη· «Ἵπνε κτέ.»] γράφεται «ὡς φάτο· μεῖδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν <ἔπος τ' ἔφατ' ἕκ τ' ὀνόμαζεν>». *T.

Ξ 278. θεοὺς δ' ὀνόμηγε ἅπαντας] <γράφεται καὶ> «θεὸν δ' ὀνόμησεν ἕκαστον». T.

Ξ 279. τινὲς [δὲ] <προσ>γράφουσιν «ὦμνε δ' ἕκ πέτρης κατ<αλ>εμβόμενον Στυγὸς ὕδαρ». T.

6 a) Sichere fragmente des viermännerkommentars; b) der ursprung ist mir zweifelhaft, schol. Ξ 261 macht den eindruck eines viermännerscholiens.

23 suppl. Ludw. 25 νυκτὶ om. B. 2 om. T. 31 in T ad v. 379 adscriptum. suppl. Maaß. 33 suppl. Ludw. ex Eust. 34 suppl. Bekker. II. pg. 502.

Ξ 281. Λήμνου τε καὶ Ἰμβρου ἄστου λιπόντες] τινὲς «Λήμνοιο κατὰ μέγα ἄστου λιπόντες». τί γὰρ νῦν πρὸς τὴν Ἰμβρον; T.

Doppelte überlieferung:

N 499. a) αἱ πᾶσαι «ἔξοχον». T.

b) οἱ δὲ «ἔξοχοι ἄλλων», οἱ δὲ «ἔξοχον ἄλλων», ἐξόχως παρὰ πάντας. T.

οὕτως διὰ τοῦ ν̄ «ἔξοχον» ἄπασαι. *A.

K 306. οἱ κεν ἀριστεύουσι] αἱ Ἄριστάρχου «ἄριστοι ἔωσι», Ζηνόδοτος δὲ «αὐτούς, οἱ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωννα». — οἱ μὲν Ἕλληνες, ἃ ἔχουσι, διδόνασιν, οἷν ὑπαρνον (215), ὁ δὲ Ἐκτωρ, οὗς οὐκ ἔχει, ἵππους. — Ἀριστοφάνης γράφει «καλούς, οἱ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωννα». T.

οὕτως Ἀρίσταρχος «οἱ κεν ἄριστοι ἔωσι». ὁ δὲ Ζηνόδοτος «αὐτούς, οἱ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωννα». — Ἀριστοφάνης «καλούς, οἱ φορέουσιν». A.

N 543. ἐάφθη] ἐπηκολούθησε, παρὰ τὸ ἔπω τὸ δηλοῦν τὸ ἀκολουθῶ εἴφθη «ἐάφθη». T.

ἄλλως: ἐάφθη] δασυντέον· παρὰ γὰρ τὸ ἄπτω ἀόριστος ἦφθη, κατὰ πρόσοδον τοῦ ε̄ «ἐάφθη». T (Herod.).

ἐπηκολούθησε καὶ συνέπεσε, παρὰ τὸ ἔπω, ὁ δηλοῖ τὸ ἀκολουθῶ· ὅθεν καὶ δασύνεται. B.

Der excerptor in TB gegen die vier männer' und Aristarch:

A 168. ἐπεὶ κε κάμω] Ἡρωδιανὸς μὲν καὶ Ἀρίσταρχος «ἐπεὶ κε» γράφουσιν. οἱ δὲ γράφοντες «ἐπήν» τὸ «κεκάμω» ὑφ' ἓν ἀναγιγνώσκουσιν, ὡς τὸ λελάχωσι καὶ πεπίθωνται, ὅπερ καὶ ἄμεινον. εἰςὶ δὲ πολλάκις καὶ ἄμφω σύνδεσμοι, ὡς τὸ «ἄς οὐτ' ἄν κεν Ἄρης» (N 127). TB.

13 Der einschub eines exegetischen scholions lehrt uns, daß auch in A zwei scholien vorliegen. Man beachte das asyndeton Ἀριστοφάνης »καλούς κτέ«. 18 Dies ist die von Herodian bekämpfte meinung Aristarchs; s. schol. A z. st., s. 43. 22 Die beiden ursprünglichen scholien sind in B contaminiert. Vgl. die schol. des exegetischen kommentars. 24 Vgl. die s. 50 anm. angeführten scholien. 25 Schol. A s. s. 36. 29 Sch. Φ L10: Ἀρίσταρχός φησι τὴν «ἐπί» ἀναστρέψαι κτέ. A. οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν «ἐπί» κτέ. TB.

6 ἔξοχον ἄλλως T, corr. Spitzner. 9 Tria scholia extare, quorum alterum a verbis οἱ μὲν, tertium ab Ἀριστοφάνης incipit, vidit Maaß.

Beispiele völlig entstellter Überlieferung:

Γ 348. οὐδ' ἔρρηξεν χαλκός] οὕτως Ἀρίσταρχος ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ ν̄ «χαλκόν». *A.

οὕτως ἄμεινον διὰ τοῦ σ̄ γράφειν· καὶ γὰρ ὑστερόν φη-
 5 σιν «ὁ δὲ δεύτερος ὄρνυτο χαλκῶ» ἀντὶ τοῦ τῶ δόρατι. καὶ
 τὸ μὲν τῆς τύχης ἔτυχεν, τὸ δὲ τῆς ἰσχύος ἀπόλεσεν. A.
 χαλκόν] οὕτως Ἀρίσταρχος ἄμεινον δὲ διὰ τοῦ σ̄ γρά-
 φειν· καὶ γὰρ — ἀπόλεσεν (= A). T.

Λ 144. Ἀρίσταρχος «οὔδας ἔρεισεν». *A.
 10 οὔδει ἐρείσθη] οὕτως αἱ Ἀριστάρχου. T.

Λ 409. Ἀλεξίων <τὸ> «τόνδε» ἐν μέρος λόγου ἐκδέ-
 γεται καὶ παροξύνει, ἵνα ἰσοδυναμῆ ἀναφορικῆ τῆ τοῦτον.
 Τυρανίων δὲ δύο μέρη λόγου ποιεῖ, ἵνα ἡ τοῦτον δὲ κατὰ
 ἀναφορὰν ὁμοίως. ἔφαμεν δέ, ὅτι παρὰ τῶ ποιητῆ ἢ διὰ τοῦ
 15 δε ἐπὶ ταύτης τῆς ἀντωνυμίας ἐπέκτασις σπανίως εὑρέθη ἐπ'
 ἀναφορᾶς, ὅποτε διελαμβάνομεν περὶ τοῦ «τούσδε δ' ἕα φθι-
 νύθειν (B 346), ὥστε οὐδὲν κενώλυκε καὶ ἐνθάδε τὸ τοιοῦτο
 παραδέξασθαι διὰ τὸ ἤδη πεπεῖσθαι τὴν παράδοσιν. βεβαιο-
 20 τέρα μέντοι ἐστὶν ἢ τοῦ Τυρανίωνος ἀνάγνωσις· οὐδὲν γὰρ
 ἐναντιοῦται. A.

δύο μέρη λόγου τὸ «τὸν δέ», ὡς φησιν Ἀλεξίων· σπανίως γὰρ αὕτη ἢ ἀντωνυμία ἐπεκτείνεται παρὰ τῶ ποιητῆ. T.

C. Exegetische scholien.

I. TBA(D) gegen AD*B(T).

25 Z 5/6. τρισὶ μεταφοραῖς κέχρηται ἐπιφαίνων τὴν ὁμοί-
 τητα. ὁ γὰρ δύναται πρὸς ἀσφάλειαν πόλεως τεῖχος, τοῦτο
 πρὸς σωτηρίαν στρατοῦ γενναῖος ἀνὴρ· καὶ πάλιν ὁ δύναται

24 Maaß, Herm. XIX 561: «Dem exegetischen teile des Ven. A stehen die scholia minora sehr nahe bei fallen, wo B und T erheblich von A und untereinander im wortlaut abgehen oder die betreffenden scholien gar nicht aufgenommen haben.» Hinzuzufügen ist, daß mit AD sehr oft *B zusammengeht. Daß es sich um zwei gesonderte überlieferungszweige handelt, geht daraus hervor, daß sich in A oft beide

11 τὸ add. Bekker.

ρήξας ἐσθλήτος τὴν σκέπην ἀναιροῦσα, τοῦτο ἐδυνήθη ὁ τὴν φάλαγγα ῥήξας· καὶ πάλιν ὡς ὀνήησι φῶς τοὺς σκότω καταχομένους, οὕτω τοῖς θλιβομένοις ὑπὸ τῆς Ἄρεως ἀγλῆος ἐπέλαμψεν ἡ Αἴαντος βοήθεια. ABTD (TB = AD).

A 200. Παλλάδ' Ἀθηναίην] a) Παλλάς [δὲ] παρὰ τὰς 5
παλάμας· ἡ ὅτι ἐδύνητος ὁ νοῦς »ἴσσει πτερὸν ἢ ἐ νόημα
(ἡ 36). TB.

b) Παλλάδα τὴν Ἀθηναίαν ἐπιθετικῶς ἔτι ἀπὸ τοῦ
πάλλειν καὶ κραδαίνειν τὸ δόρυ (πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός) ἢ ὅτι
Πάλλαντα ἓνα τῶν γιγάντων ἀπέκτεινεν ἢ ἀπὸ τοῦ ἀναπαλ- 10
θῆναι αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς ἢ διὰ τὸ παλλομέ-
νην τὴν καρδίαν τοῦ Διονύσου προσκομίσαι τῷ Δί. AD*B.

B 6. οὔλον ὄνειρον] a) τοῦτο κατὰ συμπάθειαν, ὡς
»οὔλομένην» (A 2) καὶ ἵνα ποθοῖμεν μαθεῖν, τί εἴργασται
ὁ οὔλος ὄνειρος· Ἐκτορι δὲ Ἴρις πέμπεται, ἀλλ' οὐχὶ νῦν, 15
ὅπως μὴ πρὸ τοῦ καταλόγου ἡ ναυμαχία γίνηται· ἡ «οὔλον»
τὸν ἀσαφῆ καὶ ὑπουλον, εἰ μὴ ἄρα τὸν μαλακὸν λέγει, ἐπεὶ
καὶ πρὸς αὐτὸν διαλεγόμενος οὕτω φησὶν «οὔλε» (8) — καὶ
Τρῶας γὰρ ἀπώλεσε θαρρήσαντας ὑπομῆναι τὸν Ἀχιλλέα,
ποιητικὸν δὲ τὸ πλάσσειν ὄνειρους — ἡ τὸν ἐπ' ὀλέθρῳ πεμ- 20
πόμενον ἢ τὸν δλόκληρον ὡς τὸ «οὔλέ τε καὶ μέγα χαῖρε»
(ω 402). T (B).

fassungen nebeneinander finden, auch in D sind augenscheinlich beide vertreten; über T s. u. Da umgekehrt ABTD oft übereinstimmen (vgl. auch I 223 ff. am schlusse d. b.), so könnte es scheinen, als ob eine gemeinsame quelle als archetypus, der excerpiert worden ist, zugrunde liegt. Daß die sache so einfach nicht ist, lehren stellen, wo das gelehrte T(B)-scholion gegen die erklärung AD polemisiert (s. u. Γ 213, Θ 16). Zu beachten ist, daß die sonderung in AD*B- und TB-scholien sich bei den mythologischen scholien und den porphyriosexcerpten ebenfalls findet. Daß die unterscheidung zwischen A und *A, B und *B bei Dindorff höchst unzuverlässig ist, erkennt man durch vergleich mit Ludw. Did. und Schrad. Porph. zur genüge.

1 ὁ—ρήξας AT, ὁ om. D, ῥησσομένη ἢ φάλαγγ καὶ τὸν στρατὸν παραβλάπτουσα. B. 3 τοῖς θλιβ. Maab., τοὺς θλιβομένους B, τοῖς νικωμένοις D, τοὺς νικωμένους AT. τῆς Ἄρ. A, τοῦ Ἄρ. D, τῆς Ἄρεος T, τοῦ πολέμου B. ἡ τοῦ Αἴ. ἐπέλ. βο. B. 8 Παλλάδα pro lemma D. ἔτι <γε> D. 9 ὅτι ἓνα τ. γγ. Παλλ. *B. 11 ἐν τῇ κεφαλῇ D*B. διὰ τὸ A, ἀπὸ τοῦ D*B. 13 ὡς <τὸ> B. 14 μαθεῖν om. T. 15 <ἡ> Ἴρις B. 16 γίνηται Maab., γένηται TB. 18 φησὶ «βάσκ' ἴθι, οὔλε ὄνειρε» (8) B. καὶ—χαῖρε om. B.

b) <νῦν τὸν δλέθριον>. δηλοῖ <γάρ> ἡ λέξις καὶ τὸν προσηνῆ καὶ τὸν δλόκληρον, ὡς ἐν ᾽Οδυσσεΐα φησὶν «οὔλον ἄρτον ἐλών» (ρ 343), καὶ τὸν μαλακὸν ὡς τὸ «οὔλων τε ταπήτων» (Π 224)· δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τῶν τριχῶν δασύτητα
 5 ἢ διαστροφὴν, <ἔθεν «οὔλοκάρηνος» καὶ «οὔλας ἤκε κόμας» (ξ 231)>. οὔλον δὲ ὄνειρον οὐκ αὐτὸν δλέθριον ὄντα, ἀλλ' ἐπ' δλέθρῳ πεμπόμενον, ἢ οὔλον τὸν ὑγιῆ, ὥσπερ λέγεται οὐλή τραύματος. σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ ὑγίαινε· «οὔλε τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τε ὄλβια δοῖεν» (ω 403). AD*B
 10 (<. . .> nur in D).

ὅτι οὐ τὸν μαλακόν, ἀλλὰ τὸν δλέθριον· πέμπεται γὰρ ἐπ' ἀπίστῳ καὶ κακῷ. Ariston. (*A).

Γ 213. ἐπιτροχάδην ἀγόρευε] <συντόμως, ἐσπευσμένως>. Βραχυλόγοι γὰρ οἱ Λάκωνες αἰεὶ. δηλοῖ δὲ εὐφυέ-
 15 στερον ὡς ἀπὸ μὲν Μενελάου τὸν παρὰ τοῖς ῥήτορσι καλούμενον ἄνετον τρόπον, ἀπὸ δὲ ᾽Οδυσσεως τὸν σύντομον. ἐπ' ἐκείνου μὲν γὰρ εἶπε «παῦρα μὲν», ἐπὶ δὲ ᾽Οδυσσεως προσέθηκε τὸ «καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα», τουτέστι πυκνὰ καὶ πολλά. AD.

20 213. ἐπιτροχάδην] παρατρέχων καὶ τὰ καίρια μόνον λέγων. T.

214. παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως] οὐχ ὡς Λάκων· οὕτω γὰρ Δωριεῖς· ἀλλ' ὅτι ἀπορώτεροι οἱ νέοι καὶ τὸ ἀνθηρὸν διώκοντες. T.

25 ἐπιτροχάδην] παρατρέχων τὰ πολλὰ καὶ τὰ καίρια μόνον λέγων· οἱ γὰρ νέοι ἀπειρότεροι τοῦ τὰ πλείονα καὶ συμφέροντα λέγειν ὄντες τὸ ἀνθηρὸν μόνον καὶ χαρίεν διώκουσιν. B.

E 305. ἰσχίον] a) <τὸ πᾶν ὀστέον> κοτύλη τὸ κοῖλον

22 Der gelehrte kommentar TB polemisiert also gegen die populäre-vulgäre erklärung in AD. Derselbe gegensatz findet sich in den mythologischen scholien. (Vgl. d. auswahl aus den ἱστορίαι.) 28 E 305, Θ 13 u. 16: A enthält scholien beider gruppen, zu Θ 16 auch D.

1 νῦν τ. ὄλ. D, om. A; pro iis ὄνειρος ἀσαφής καὶ ὑπουλος, εἰ μὴ—οὔτω φησί (= schol. TB, qu. vid.) *B. γὰρ D, om. A, δέ *B. ἢ λέξις om. *B. 3 ἄρτον δ' οὔλον D. καὶ τ. μαλ. — ταπήτων om. *B. 4 δασύτητα ἢ om. D. 5 ἢ διαστροφὴν om. *B. ἔθεν—κόμας omm. A*B. 6 ὄνειρον <φησὶν> *B. ἀλλ' <ἂ τόν> D. 8 δέ <οὔλειν> ἢ λέξ. D. ὑγίαινε <ὡς ἐν ἐκείνῳ> D. 13 συντ. ἐστ. om. A. 15 ὡς om. D. ἐπὶ Μεν. μὲν D. 16 ἐπὶ δέ D. 28 τὸ πᾶν ὄστ. deest in A.

τοῦ ὀστέου, ἔνθα ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ ἐνστρέφεται. ΤΑ (< . . . > fehlt in A).

b) E 306. ἰσχίον] τὸ ὑπὸ τὴν ὀσφὺν ὀστέον, εἰς δ' ἐγκείται τὸ ἱερὸν ὀστέον, ὅπερ καὶ γλουτὸς καλεῖται καὶ κοτύλη παρὰ τὴν κοιλότητα. AD*B. 5

Θ 13. ἐς Τάρταρον ἠερόεντα] ἐναντίος [δὲ] Ὀλύμπῳ ὁ Τάρταρος «οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεται οὐδὲ ποτ' ὄμβρω» (ζ 43), ὁ δὲ Τάρταρος καὶ τετάρακται καὶ ψυχρὸς εἶναι δοκεῖ· καὶ γοῦν τὸ σφόδρα ῥιγοῦν ταρταρίζειν φασίν· καὶ ὁ μὲν ὅλος καταλάμπεται, ὁ δὲ ἠερόεις ἐστίν. ΤΒΑ. 10

Τάρταρον] τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ἐσκοτισμένον μέρος κατώτατον τοῦ Ἄιδου καὶ ἐν βαθυτάτῳ κείμενον τόπων. ἡ τὸν χαλεπὸν καὶ δυσχερῆ λέγει. ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐκτεταράχθαι καὶ συγκεχύσθαι τὰ ἐν αὐτῷ πάντα. οἱ δὲ τὸ ἀφώτιστον τῆς οἰκουμένης μέρος ἀπεδέξαντο. AD. 15

Θ 16. τόσσον ἔνερθ' Ἄιδεω] a) τοσοῦτόν φησι τὸν Τάρταρον ἀφεστάναι τοῦ Ἄιδου, ὅσον ὁ οὐρανὸς τῆς γῆς. διὰ δὲ τούτων σφαιροειδῆ τὸν κόσμον συνίστησι, κέντρον λόγον ἐπέχουσιν εἰσάγων τὴν γῆν καὶ τὰς ἀπ' αὐτῆς ἐκβαλλομένας εὐθείας εἰς ἑκάτερα τὰ πέρατα ἴσας λέγων 20 εἶναι. AD.

b) ὡς τὰ οὐράνια τρία διαστήματα ἔχει, ἄερα μέχρι νεφελῶν, εἶτα αἰθέρα μέχρι τῶν φαινομένων καὶ τῆς Διὸς ἀρχῆς, οὕτω καὶ ἀπὸ γῆς εἰς Ἄιδου, ἀπὸ δὲ Ἄιδου εἰς Τάρταρον. ΤΒΑΔ. δῆλον δέ, ὅτι οὐ σφαιροειδῆς ἡ γῆ κατὰ 25 τοῦτον τὸν λόγον, ἀλλὰ ἐπίπεδος. Τ. (δῆλον δέ, ὡς τὸ μέσον κέντρον ἐστὶν ἡ γῆ. Β. δῆλον δέ, ὡς οὕτω σφαιροειδῆς ἡ γῆ. D.)

22 ff. ὡς—Τάρταρον steht in A vor dem ersten der vorhin angeführten scholien zu Θ 13. Der in A fehlende schluß ist in T augenscheinlich unverfälscht erhalten, B und D suchen nach einem ausgleich mit der anderen überlieferung. — Vgl. Γ 213, s. 56.

3 ante τὸ ὑπὸ κτέ. lemmate omissio add. A ἰσχίον, *B ἰσχίον λέγε-
ται. 4 ὀστοῦν. 6 δέ add. A praecedente scholio quodam, quod ad
v. 16 pertinet (v. infr.), omm. TB. 7 ποτ(ε δέ) T. 8 ὁ δὲ Τάρτ.
T, Τάρταρος om. A, ὄστος B. 8 καὶ γοῦν AT, ὅθεν καὶ B. 10 ἠερο-
ειδῆς B. 11 Τάρταρος τὸ ὑπὸ κτέ. A, Τάρτ. in lemmate habet D.
18 τούτου D. 19 εἰσαγαγών A. 20 ἐμβαλλομένας A, 22 τὰ
om. T. τὰ οὐρ., ὡς φησι, τρία B omissio priore ὡς. 23 καὶ—
ἀρχῆς om. A. ἀρχῆς] hic finitur periodus secundum B. 24 ἀπὸ
<τῆς> γ. B. καὶ ἀφ' Ἄιδου D. εἰς <τὸν> B.

N 31. εύσκαρθμοι| εύσκάριστοι, ὅ ἐστιν εύκίνητοι, ταχέεις· σκαρθμός γάρ κατὰ διάλεκτον ὁ ποῦς. AD.

εὖ σκαίροντες ἢ εὖποδες· τινὲς δὲ καὶ τὸν δρόμον σκαρθμόν ὀνομάζουσιν, *ὅ ἐστι ταχέεις. TB.

5 σκαρθμός δὲ κατὰ διάλεκτον ὁ ποῦς. *B.

H 433. ἀμφιλύκη νύξ] τὸ καλούμενον λυκόφως, τὸ πρὸς ὄρθρον. τουτέστιν ὁ βαθύς ὄρθρος, παρὰ τὴν λύγην, ὅ ἐστι σκοτίαν, οἶονεὶ λυκόφως τι ὄν, τὸ μὴ καθαρὸν φῶς, ἀλλ' ἐτι σκοτῶδες. AD.

10 παρὰ τὴν λύγην, ὅ ἐστι σιάν· καὶ λυκόφως δὲ τὸ μεταξὺ σκότους καὶ φωτός. TB.

οἶονεὶ — σκοτῶδες alt. man. T.

τὸ πρὸς ὄρθρον βαθὺν λυκόφως, τὸ μὴ — σκοτῶδες (= A). *B.

15

II. Mehrere quellen in T.

A 13. a) πανταχόθεν τὸν οἶκτον πεποιήται, τῷ γῆρα, τῇ χηρώσει τῆς παιδός, τῇ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς παρόδῳ καὶ τῇ τῶν δώρων κομιδῇ. καὶ τὰ μὲν στέμματα κατέχει, τὰ δὲ δῶρα — χρυσὸς δὲ ταῦτα καὶ ἐσθῆς καὶ χιλκός ἦν — δι' οἰκετῶν προσῆγεν· καὶ τὰ μὲν τῶν θεῶν δείκνυσιν καὶ παραινεῖ ὡς θεοὺς τιμᾶν, τὰ δὲ δίδωσιν, ἵνα καὶ τὴν ἀπὸ τούτων ἀντιδέξῃται φιλοφροσύνην. TB.

b) ἵνα, εἰ μὲν θεοσεβῆς, τὰ στέμματα αἰδεσθῆ, εἰ δὲ φιλοχρήματος, τὰ δῶρα δέξῃται, εἰ δὲ μή, τὸ γῆρας οἰκτερίσῃ· πανταχόθεν δὲ τὸν ἔλεον θηράται. TB. (Vgl. *A.)

I 434. a) καὶ οὗτος (d. i. Phönix) ἀπὸ τοῦ καιροῦ τὸ προοίμιον δέχεται· οὐ γὰρ ὡς συμβουλευσὼν παρελήλυθεν, ἀλλ' ὡς διδούς ἀπόκρισιν πρὸς τὸ «Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι» (427). T.

1 N 31 und H 433 mögen als beispiele dafür dienen, daß *B öfter nachträge zu B aus AD bringt. 12 Nach entsprechenden fällen habe ich nicht gesucht; zahlreich sind sie sicher nicht.

2 ταχέεις <ὀκύποδες> D. 4 ὅ ἐστι T, ἔν' ἢ B. Fortasse lacuna extat: <καὶ εύσκαρθμούς τούτους, οἱ εὖ σκαίρουσιν> ὅ ἐστι ταχέεις. 7 παρὰ A, πρὸς D. 8 λυγόφως A. 10 ἡλύκη B. ὅ ἐστ. σκ. om. B. δέ om. T. 11 φωτός T, σιαῖς B.

b) συνείκει αὐτῷ ἀπ' ἀρχῆς, εἶτα ἐπάγει τὴν λιτὴν. τὸ δὲ «εἰ μὲν δὴ» ὡς παραδόξου τῆς <ἀπο>κρίσεως οὐσης· προσεδόκων γὰρ ὡς παρακληθεῖς μενεῖς· ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐκ τοῦ παρόντος ἔλαβε τὸ προοίμιον (225), οὕτω καὶ οὗτος. TB.

5

Σ 312. a) πιθανὴ ἡ οἰκονομία· εἰ γὰρ ἔφυγον εἰς τὴν πόλιν, ταῦτ' ἀν' τοῖς ἐν ἀρχῇ ἐγένετο, τειχίρεις οἱ Τρῶες καὶ πολιορκία· καὶ οὐδ' ἂν ὁ Ἔκτωρ ἀπόλετο κωλυόμενος ὑπὸ τῶν δημογερόντων προσελθεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς που λέγει «οἱ με θέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνησι νέεσσιν αὐτὸν ἰσχανάασκον ἐρητύοντό τε λαοί» (O 722/3). T.

10

b) ἡ ἐλπίς τοῦ δημοβορῆσαι οὐκ εἶα αὐτοὺς προνοῆσαι τὸ μέλλον καὶ ἡ τοῦ Ἐκτορος ὑπόσχεσις ἐπαγγελαμένου ὑποστήσεσθαι τὸν Ἀχιλλέα. πρὸς <δὲ> τὴν ὄλην ποίησιν οἰκονομικῶς διέθετο ταῦτα ὁ ποιητής· πεισθέντων γὰρ τῷ Πολυδάμαντι τῶν Τρώων ἐξαγώνιον ἂν κατέστη τὸ λοιπὸν μέρος τῆς Ἰλιάδος. T.

15

Λ 278. ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ . . . Ζεὺς εἶασεν . . . πανημέριον πολεμίζειν] a) εὖ τὸ μὴ τῷ τραύματι ἄχθεσθαι καίτοι σφόδρα ὀδυνώμενον, ἀλλ' ὅτι πανημέριος πολεμίζειν ἐκωλύθη. T.

20

b) οὐκ ἐπεργάζεται τὰ τοῦ τραύματος, ἀλλ' εὐπρεπῶς ἐνεδείξατο, ὅτι ὑπὸ τοῦ θεοῦ κωλυθεὶς ἀγωνίσασθαι δι' ὄλης ἡμέρας νῦν ἀναχωρεῖ. TB.

Σ 20. κεῖται Πάτροκλος] a) ἰκανῶς ἐτάχυνε τὸν κάγγελον ἐν ὅλοις δύο στίχοις· καὶ ἐν βραχεῖ πάντα ἐδήλωσε.

25

5 Dem einen kommentator (a) kommt es, wie A 13 und I 434 beweisen, vor allem darauf an, die befolgung der rhetorischen kunstregeln im Homer nachzuweisen, der andere (b) konstatiert nur gleichsam anhangsweise am schlusse seiner interpretation, daß Homer mit den gesetzen der rhetorik vertraut war. Vgl. auch die folgenden scholien. 17 ἡ ἐλπίς—Ἀχιλλέα (= Tb). πρὸς τε τὴν ὄλην ποίησιν πιθανὴν τὴν οἰκονομίαν διέθετο ὁ ποιητής. εἰ γὰρ ἔφυγον—προσελθεῖν (= Ta)· καὶ κατέστη ἂν ἐξαγώνιον τὸ λοιπὸν μέρος τῆς Ἰλιάδος (= Tb). B. (Vgl. schol. B, I 434, zu s. 59, z. 5).

2 κρίσεως TB, suppl. Wilamowitz. 3 γὰρ <φησίν,> B. ὥσπερ <δὲ> B. 5 Post οὗτος add. B οὐχ ὡς συμβουλευσων δὲ παρελήλυθεν—ἄμι = schol. Ta) h. a. l. pessime duobus scholiis in unum conversis; particula δέ (B) sensu caret, flagitatur γὰρ, quod legitimus in T. 7 ἂν add. Maab. 10 ἵεσαι pro μάχεσθαι T. 14 δέ Maab., τε B. 23 τοῦ om. B. 24 νῦν om. T. 25 τὸν B, τό T. 26 τέσσαρσι στίχοις B.

τὸν ἀποθανόντα, τοὺς ὑπερμαχομένους, τὸν κτείναντα. οὐκ ἐξήλωσαν δὲ τοῦτο οἱ τραγικοί, ἀλλὰ τοῖς λυπουμένοις μακρὰς ἐπάγουσι τὰς διηγήσεις τῶν συμφορῶν. TB.

b) προδοὺς ἴχνη τῆς συμφορᾶς τῷ δακρύῳ καὶ τῇ προσφωνήσει οὕτως ἐπὶ τὴν διήγησιν ἔρχεται· αἰφνίδιον γὰρ προσπεσόντα τοῖς ἀκούουσι τὰ δεινὰ ἐξίστησιν. TBA.

Λ 809. ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος] a) πιθανῶς τὸ μὴ εὐθὺς ἀπιέναι πρὸς Ἀχιλλέα. ἀνήρητο γὰρ <ἀν> ἢ ἐν μέσῳ διαθεσις καὶ ἡ τειχομαχία. T.

10 b) οἰκονομικῶς, ἵνα καὶ τῇ θεᾷ τοῦ τρωθέντος καὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ πλέον ὀρινηθῇ καὶ τῷ ἐσομένῳ πτόματι τοῦ τείχους. TB.

Ψ 206. Αἰθίοπων ἐς γαῖαν] πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἐνοχλούντων ψεύδεται. χθῆς γὰρ θεαταὶ ἦσαν τῆς μάχης καὶ 15 ἔωθεν φιλονεικοῦσι περὶ Ἔκτορος. TB.

ἄλλως:] χαρίεν ἐν παρέργῳ δεδήλωκεν, ὅτι ἀπηλλάγησαν οἱ θεοὶ τοῦ πολέμου καὶ ὥσπερ ἐκ τῆς φροντίδος κατέστησαν, πέρας ἔχόντων ἤθη τῶν περὶ τὴν Ἀχιλλέως βούλησιν. διὸ παρὰ τοῖς Αἰθίοψι φησι πανηγυρίζουσιν. TB.

20 M 278. τῶν δ' ὥστε νιφάδες] a) μικρῶ πρόσθεν ἐχρήσατο τῇ εἰκόνι «νιφάδες δ' ὡς ἐπιπτον ἔραζε, ἅς τ' ἄνεμος ζαῆς» (156). ἐκεῖ μὲν οὖν πρὸς τὴν πληξίν τὸν ἄνεμον ἔλαβε, πρὸς δὲ τὴν συνεχῆ φοράν νῦν καὶ πρὸς τὸ μὴ ἀποκρυσταλλοῦσθαι τὴν χιόνα. TBA.

25 b) ἔοικεν ἐρίσαι αὐτῷ ὁ ποιητὴς ἐπὶ τῇ παραβολῇ· εἶπε γὰρ «νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε» (156), νῦν δὲ ἐπεξεργάζεται τὴν εἰκόνα μεγαλοπρεπέστερον. T.

Σ 91/2. αἶ κε μὴ Ἔκτωρ πρῶτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυ-

12 Hier haben wir nicht die kennzeichen zur unterscheidung der beiden kommentare wie bei A 13 u. d. ff. Ich halte es jedoch für ausgeschlossen, daß diese beiden scholien demselben kommentar entstammen. Die gesonderte einföhrung durch πιθανῶς und οἰκονομικῶς erweckt nicht den eindruck, als ob ein scholion in zwei teile zerlegt wäre. Ebenso wenig läßt sich bei den scholien zu Ψ 206 mit bestimmtheit behaupten, welches von beiden welchem kommentare angehört. Dies ist eine folge der excerpiierung. 28 Bei den folgenden fällen zeigt das eine scholion keine spur einer rhetorischen oder ästhetischen erklärang.

2 οἱ om. T. 4 <τὰ> ἴχνη B. 8 ἄν add. Maaß. 13 In B hoc schol. ei qu. seq. adhaeret verbis ἢ τάχα insertis. 16 ἄλλως deest in B. 23 καὶ om. T. πρὸς om. B.

πεις ἀπὸ θυμὸν ὀλέσση] ἔδει πρότερος· δύο γὰρ εἰ-
σιν. TB.

ἀντὶ τοῦ πρότερος. *T.

ἐμφαντικῶς [δὲ] ἄγαν πάντα μὲν ὁμοῦ συνήγαγε τὰ κε-
φάλαια, οὐ μετ' ἄλλους δὲ ἐπιθυμεῖν φησι τῆς Ἐκτορος 5
ἀναιρέσεως, ἀλλὰ πρῶτον ἐκεῖνον ἀναιρεῖν. T (B, s. u.).

Λ 830. ὕδατι λιαρῶ] a) θερμῶ· πραύνει γὰρ τὰς ἀλ-
γηδόνας. T.

b) εἰκότως· τὸ γὰρ θερμὸν αἵματος ἀγωγόν, τὸ δὲ ψυ-
χρὸν ἐμποιεῖ φρίκην. T. 10

T 107. ψευστήσεις] a) ψεύσεις· ἄτοπον γὰρ λέγειν Διὶ
ψεύστης εἶς>'. T.

b) εἰκότως ψευδεσθαι αὐτόν φησιν ἐρεθίζουσα ἐπὶ τὸν
ἔρκον. TB.

c) ὕφ' ἐν Ἀρίσταρχος ἀντικειμένως τῷ ἀληθεύσεις· ἄτο- 15
πον γὰρ τὸ διαιεῖν «ψεύστης εἶς». T (4 M. K., vermutlich
Ariston.).

Ω 725. ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεσ] a) νέος ἐξεκόπτης τῆς
ζωῆς. TB.

b) ἀπὸ οἰκτροῦ [δὲ] ἤρξατο, τὴν ἐκκοπὴν τῆς ἡβης ὀδυ- 20
ρομένη· τοὺς γὰρ ἀποθανόντας ἐν γήρα τοῦναντίον καὶ εὐδαι-
μονίζομεν. TB.

c) νέος] οὕτως· Ζηγνόδοτος δὲ «νέον». T (Did.).

Ψ 245. τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν . . . πονέεσθαι] 25
a) μέγαν· «πολλὸς γὰρ τις ἔκειτο» (H 156). TB.

b) ἀντὶ τοῦ μέγα. T.

Λ 256. ἀνεμοτρεφές] a) στερεόν, ὑπὸ ἀνέμων γεγυμνα-
σμένον τὰς ἴνας· καὶ ἀλλαχοῦ «οἶον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνήρ
ἐριθηλὲς ἐλαίης . . . τὸ δὲ τε πνοιαὶ δονέουσιν» (P 53)· δῆλον
δὲ ἐξ ὧν καὶ τὸ κύμα «ἀνεμοτρεφές» φησὶν (O 625). T (στε- 30
ρεόν — ἴνας. B).

3 Dies scholion kann aus derselben quelle stammen wie das
vorige. Beim viermännerkommentar bieten bekanntlich A und *A oft
parallelscholien.

6 B sucht wieder nach einem ausgleich mit dem
vorigen scholion und bringt daher am schlusse die nach οὐ μετ' ἄλλους
sinnlosen worte ἀλλ' ἐκεῖνον προτέρου (statt ἀλλὰ πρ. ἐκ. ἀν.). 17 ψευ-
στήσεις] ὡς κρατήσεις *A (Herod.) nach Bekker; bei Dindorff fehlt das
scholion.

23 c) steht in T zwischen a) und b). 24 Von Ψ 245 ab
rein exegetische scholien ohne ästhetisch-rhetorische färbung.

20 δὲ om. T. τὴν—ὀδυρομένη om. T. 21 τοὺς γὰρ ἐν γήρα
θανόντας μάλλον εὐδαιμονίζομεν. B.

b) τὸ τρεφόμενον ὑπὸ ἀνέμων, ὃ ἐστὶν ἰσχυρόν· τὸ ἐναντίον δὲ ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς φυτοῦ· «ἐλθόντων τ' ἐξαπίνης ἀνεμος . . . βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνουσ' ἐπὶ γαίην» (P 57). ἡ «ἀνεμοτρεπές» τὸ ἀντιτασσόμενον καὶ ἀνέμοις ζῦλον διὰ στερωρότητα. T (B: ἡ «ἀνεμοτρεπές» — στερωρότητα (sic) im anschluss an das vorige scholion).

ὅτι διὰ τὸ ἀνεμοτρεπές βούλεται σημαίνειν τὸ εὐτονον. τὰ γὰρ ἐν εὐηνέμῳ χωρίῳ φυόμενα εὐτονα γίνεται παλλόμενα καὶ κραδαινόμενα. διὸ καὶ τὴν Ἀχιλλέως μελίαν Πηλείου ἐκ κορυφῆς λέγει τετμηῆσθαι (II 44). οἱ δὲ ἀπέδωκαν ἀνεμοτρεπές τὸ κοῦφον καὶ εὐκίνητον. ἡ στερεόν· τὰ γὰρ ἐν ἀνέμῳ πλέον γυμναζόμενα δένδρα στερεά. A.

Σ 505. ἡεροφώνων] a) ὧν ἡ φωνὴ μέχρι τοῦ ἐμφανοῦς ἰκνεῖται, ὃ ἐν ἄλλῳ εἶπε «φωνὴ δὲ οἱ αἰθέρ' ἴκανε» (O 686). TB*A.

b) τῶν ἀέρα φωνούντων — ἀήρ γὰρ πεπληγμένος ἐστὶν ἡ φωνή — ἡ ἔωθεν συγκαλούντων. T.

Σ 593. ἀλφεισ(βοιαί] a) τέλειαι, θρέμματα ἤδη δεξάμεναι παρὰ μνηστήρων. TB.

20 b) αἱ λαμπραὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν. T.

ἐντιμοὶ καὶ διὰ τὴν εὐμορφίαν βόας εὐρίσκουσαι ἔδνα· θρέμματα γὰρ τὸ παλαιὸν ἐδίδοτο πρὸ γάμων δῶρα. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ μέρους, ἐπειδὴ ἐντιμοὶ τὸ παλαιὸν οἱ βόας, ἀλφειν γὰρ τὸ εὐρίσκειν καὶ ἀλφῆ ἡ τιμὴ καὶ ἄλφα τὸ στοιχεῖον, ὅτι εὐρέθη πρὸ τῶν ἄλλων. AD.

T 281. ἵππους δ' εἰς ἀγέλην] a) «ἀγέλην» ἵππων φησὶ τὸ συναχθὲν πληθός· οὐ γὰρ ἀζεύκτων ἵππων ἀγέλην ἐπήγετο ὁ Ἀχιλλεύς. T.

b) οὐ φορβάδων ἵππων, ἀλλὰ πολεμιστηρίων, ὧν τοὺς ἡνιόχους ἀνεῖλεν. οὐ γὰρ δεδαμασμένους ἤδη μετὰ φορβάδων ἔβαλλον. T.

T 339. μνησάμενοι τὰ ἕκαστος] a) ὁμοίον ἐστὶ τῷ «Πάτροκλον πρόφασιν» (302). T.

10 ἀνεμοτρεπές κοῦφον (ohne τό) κτέ. bis zum schlusse noch einmal *A; vgl. D. 16 ἡ τὸν ἀέρα—φωνή im anschluss an das vorige scholion B. 31 «ἀγέλην» φησὶ τὸ συναχθὲν πληθὸς αὐτῶ· οὐ φορβάδων—ἀνεῖλεν (= Tb)· ἀζεύκτους δὲ ἵππους οὐκ εἶχεν· οὐ γὰρ—ἔβαλλον (= Tb). B.

14 ὃ ἐν ἄλλῳ T, καὶ ἐν ἄλλῳ *A, ὃ ἀλλαχοῦ B. 22 <τῶν> γάμων D. 24 ἀλφαίνειν γοῦν D.

b) ὁμοῖόν ἐστι τῷ «οἱ δὲ ἕκαστος . . . σπείσαντες» (I 656/7). T.

Γ 332. ἀτέοντα] a) ἀφροντιστοῦντα· Καλλιμάχος «Μουσεῶν κελίονος ἀνὴρ ἀτέει» (frg. 537 Schn.). T.

b) ἀφροντιστοῦντα, «ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀρτίζων» (166)· 5 ἢ φρενοβλαβοῦντα. T.

Δ 133. καὶ διπλός ἦν τετο θώρηξ] a) ὑπῆρχε διὰ τὴν συνάντησιν τοῦ χαλκοῦ θώρακος πρὸς τὸ ζῶμα. Τήλεφος γὰρ φησι τὸ ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἄχρι ὀμφαλοῦ στατὸν θώρακα καλεῖσθαι, τὸ δὲ ἀπὸ λαγόνων ἄχρι κνημῶν ζῶμα· περὶ δὲ 10 τὸ ἦτρον ἢ μίτρα, ἔσθθεν ἐριώδης, περὶ δὲ τὴν ἐπιφάνειαν χαλκῆ οὔσα πρὸς τὸ μὴ θλίβεσθαι τὴν γαστέρα ὑπὸ τοῦ θώρακος καὶ τοῦ ζώματος. διὸ τὴν συμβολὴν διπλὸν θώρακά φησιν. ἄνωθεν δὲ τῆς μίτρας καὶ τῆς συνδέσεως τοῦ ζώματος καὶ τοῦ θώρακος ζώνη ἐπέκειτο συσφιγγουσα τὰ 15 πάντα, ἣν ζωστήρα καλεῖ. TB.

b) Ἀὐτόχθων οὕτως· τὰ πρὸς ταῖς λαγῶσι μέρη τοῦ θώρακος διὰ τὸ μὴ συνδεδέσθαι ἀλλήλοις πτέρυγα καλεῖται· ταῦτα ἐπιτιθέμενα ἀλλήλοις καὶ σφιγγόμενα ὑπὸ τοῦ ζωστήρος διπλοῦν τὸν θώρακα ἐκείσε ἀπεργάζονται. ἔστιν οὖν ἐν 20 μὲν τῷ χρωτὶ ἢ μίτρα, μεθ' ἣν τὸ ζῶμα τὸ ἀπὸ κνημῶν ἀνωθεν ἄχρι λαγόνων, μεθ' ὃ δὲ θώραξ, ὡς εἴρηται, περὶ τὰς λαγῶνας διπλούμενος, ἄνωθεν δὲ ὁ ζωστήρ. TB.

Ω 54. κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει] a) καλῶς τὸ ἀναίσθητον γῆ παρείκασεν. T. 25

6 ἀτέοντα] a) ἀφροντιστοῦντα, φρενοβλαβοῦντα· καὶ ἀτίζω τὸ μωραίνω. b) οὕτως ἐν ἀπάσαις (nicht «χατέοντα». Ludwig). «ἀτέοντα» ἀφροντιστοῦντα. Καλλιμάχος κτέ. A. Das Didymosexcerpt umfaßt die worte οὕτ. ἐν ἀπ. «ἀτέοντα» ist lemma des neuen scholions. Wir sehen hieran, daß die beiden scholien in T wirklich voneinander zu trennen sind. B zieht sie wieder zu einem zusammen, mit unrecht. 24 Maaß hält a) und b), die in T voneinander nicht getrennt sind — auch in T werden bekanntlich oft mehrere scholien verschiedener herkunft aneinandergereiht — für ein scholion und fügt aus B ἢ ein. Mir scheint dies nach dem stil der beiden bestandteile unmöglich zu sein. Ich glaube nicht, daß kommentator a) nach dem lobenden urteil noch eine zweite interpretation für zulässig erklären konnte. Doch sei

3 Μουσαῖον A, Μουσῶν δέ B. 4 κενός TB, κείνος A. ἀτε-
λεῖ T, ἀτέει AB. 7 ὑπῆρχε om. B. διὰ τ. πρὸς τ. ζ. συνένδησεν
τοῦ χ. θ. B. 12 θλίβειν B. ὑπὸ—ζώματος om. B. 15 τὰ om.
B. 19 <δε> ἐπιτιθέμενα <μόνον> B. 20 ἔστιν B, διὰ T.

b) ὅτι ἀπὸ γῆς τὸ σῶμα, ὡς καὶ Ἐμπεδοκλῆς . . . καὶ Ἡράκλειτος «νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι». T.

c) βαρὺ καὶ γεῶδες τὸ σῶμα. T.

d) ἀντὶ τοῦ ἀναίσθητον. κέρηται δὲ τῷ εἰδικῷ ἀντὶ
5 τοῦ γενικοῦ. κωφὸν δὲ καὶ τὸ μὴ προϊέμενον φωνήν· «κω-
φὸν γὰρ βέλος» (Λ 390) καὶ κύματι κωφῷ (Ξ 16). T(B).
ἀντὶ — κωφῷ (= T d)). καλῶς δὲ τὸ κτέ. (= T a)).
ἢ ὅτι — σῶμα (= T b)) καὶ ὅτι βαρὺ καὶ γεῶδες (vgl. T c))
καὶ Ἐμπεδοκλῆς φησι «νέκυες κτέ. (= T b))». B.

10 Λ 140. ἀγγελίην ἐλθόντα] a) μετ' ὀνόματος εἰρηνικοῦ
ἦγοντα παρὰ τὸν τῶν ἀνθρώπων νόμον φονεύειν ἐπεχειρή-
σεν. TB.

b) ἀντὶ τοῦ εἰς πρεσβείαν. TAD.

c) δύο [δὲ] σημαίνει ἢ λέξεις παρὰ τῷ ποιητῇ, τὸ ἄγ-
15 γελμα, ὡς ἐν τῷ «ἀγγελίην εἶπομι περίφροσι Πηγελοπείη»
(ο 314), καὶ τὸν ἄγγελον ἦτοι τὸν πρέσβυν, ὡς ἐνταῦθα
«ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ». TAD*B.

X 146. τεῖχος αἰὲν ὑπὲρ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο]

a) ἐμφαντικώτατα κεῖνται αἱ προθέσεις, τοῦ μὲν ὑποδύναμι τὸ
20 τεῖχος σπουδάζοντος, τοῦ δὲ ἐξωθοῦντος αὐτόν· ὁ δὲ λόγος
ματὰ τὴν ὑπὸ τὸ τεῖχος ἀμαξιτὸν ἔτρεχον. T.

dem, wie ihm sei, jedenfalls haben wir hier drei scholien ver-
schiedener herkunft, wie ich glaube, vier. Excerpte dreier kommentare
finden sich auch an anderen stellen nebeneinander (s. d. folg.). Dem
einen der ästhetisch-rhetorischen kommentare, die A 13, I 434 usw.
vorliegen, gehört schol. a) an, dem andern kann c) entnommen sein.
Zu beachten ist, daß dies zwei parallelkommentare sind. Das ästhe-
tische und das exegetische scholion zu Σ 91/2 (s. 60f.) stehen im wider-
spruch miteinander. Daß indessen auch zwei rein exegetische kommen-
tare zu unterscheiden sind, beweisen, denke ich, die angeführten scholien
zur genüge (Λ 256, Σ 205 u. d. folg.). Daß zu Δ 133 (s. 63) zwei
quellen zitiert werden, sei nebenbei bemerkt.

10 Λ 140 a) schreibe ich dem kommentator b) von A 13 u. I 434
zu. 13 Daß die scholien TB oft mit AD wörtlich übereinstimmen,
ist oben erwähnt (s. 54 anm.); daß auch im falle der abweichung
mitunter T in einem zweiten scholion der redaktion AD folgt, scheinen
mir die scholien zu Z 397 (s. am schlusse des ἱστορίαί bezeichneten ab-
schnittes) zu beweisen. Dieser klasse gehört offenbar auch T c) zu Λ 140 an.

1 Lacunam extare suspicor. Cf. B. 5 τοῦ om. B. 14 δέ
TAD, om. *B. ἢ λέξ. π. τ. ποι. omm. D*B, pro iis ἀγγελία D.
16 πρεσβυν Maab., πρέσβιν codd. 17 ἀγγελίην—Ὀδυσῆϊ om. *B.

b) τὸ ἐξῆς κατ' ἀμαξίτον αἰὲν ἐσσεύοντο ὑπὲρ τείχεος'. δηλοῦσι δὲ αἱ προθέσεις τὸν μὲν ὑποδύναι τὸ τεῖχος σπουδάζοντα, τὸν δὲ ἐξωθοῦντα αὐτόν. T.

c) Ἀττικῶς πεπλεόνακε ταῖς προθέσει τὸ δυσέλικτον τοῦ δρόμου παριστάς. T.

X 97. πύργῳ ἐπι προύχοντι] a) παρὰ τὸ προέχον τοῦ πύργου, ὡς «νεῖατον ἀνδρεῶνα» (E 293) καὶ «νεῖαιραν . . . γαστέρα» (II 465). TB.

b) ὑπονοητέον τὴν οἰκοδομίαν κάτωθεν οὔσαν πλατεῖαν καταλήγειν εἰς στενόν. ἡ πύργον προύχοντα' τὸ τοῦ πύργου προέχον, ὡς «νεῖαιραν . . . γαστέρα»· ἐστὶ δὲ πλινθίῳ παραπλήσιον τοῦτο. T (B).

c) ἡ «ἐπί» ἀντὶ τῆς παρά, ὡς «ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες» (O 494). ὡς ἀνδριαντοπλάστης δὲ νῦν μὲν τοῦτον, ὕστερον δὲ ἐπὶ τῆς μελίας ἰδρύει τὸν Ἀχιλλέα (225). 15 T (B).

Σ 379. κόπτε δὲ δεσμούς] a) ἤλαυνε τοὺς ἥλους, ὥστε καταπεῖραι τὰ ὄτα. T (ähnl. B).

b) μείζων [δὲ] ἡ χάρις τοῦ καταλιπόντος ἡμιτελὲς τὸ ἔργον. TB.

c) ἤλαυνε, «δεσμούς» δὲ τὰς λαβάς· ἡ τοὺς ἥλους ἐνῆρην. T (B).

III. Polemik gegen Aristarch.

A 189. διάνδιχα μερμήριζεν] ὅτι δύο ἐμερίμνησεν οὐκ ἐναντία ἀλλήλοις, ὅπερ ἐκλαβῶν τις προσέθηκεν «ἦε χόλον παύσειεν» (192). A.

5 κατ' ἀμαξίτον] τὴν λεωφόρον· «ἦ περ ἀμαξαι ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὄρων» (κ 103). *T. βραχὺ [δὲ] διασταλτέον κτέ. *T. τὸ ἐξῆς—τείχεος (= T b)). βραχὺ δὲ διασταλτέον μετὰ τὸ «ὑπὲρ». ἐμφαντ. δὲ κ. αἱ πρ. (= T a)). δηλοῦσι—αὐτόν (= T b)). ἀμαξίτος δὲ ἡ λεωφόρος καὶ βασιλικὴ ὁδός. B. 16 Man kann vielleicht zweifeln, ob nicht a) und c) derselben quelle angehören; oder beginnt ein neues scholion mit ὡς ἀνδρ.? Das excerpt in B ist teilweise sinnlos, indem der schreiber nicht gemerkt hat, daß in b) zwei verschiedene ansichten einander gegenübergestellt werden: ὑπον. δὲ τὴν—στενόν (= T b), doch s. d. adn. cr.). προύχοντα δὲ τὸ προέχον τοῦ πύργου λέγει.

9 <δὲ> τὴν οἰκοδομήν B. 10 <καὶ> καταλ. B. 19 b) a schol. a) separaverunt Bekker. et Maaß.

θέλει [δὲ] εἰπεῖν, ὡς δύο ἐβουλεύσατο, ἀναστῆσαι ἐκείνους καὶ ἀνελεῖν Ἀγαμέμνονα ὅθεν περισσὸν φαίμεν (i. e. ἡμεῖς οἱ Ἀριστάρχειοι) τὸ «ἤε χόλον παύσειεν» (192, ἀθ. Ἄρ.). ἢ τὸ μὲν ἀναστῆσαι ἐκείνους καὶ ἀνελεῖν Ἀγαμέμνονα
 5 ἐν θετέον, τὸ δὲ «χόλον παύσειε» δεύτερον, ἢ καὶ ἄμεινον. ἢ γὰρ ὕβρις ἀνεζωπύρει, ἢ δὲ φρόνησις κατέστειλεν· τοῦτο δὲ ὑποφαίνει διὰ τοῦ «κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν. TB.

Γ 396/418. ἀθετοῦνται. πῶς γὰρ ἡ γραιῖα παλαιγενεῖς εἰκασμένη περικαλλέα δειρὴν εἶχε καὶ . . . στήθεα ἱμερόεντα;
 10 A (s. s. 29).

397. οὐδὲν ἄτοπον γυμνὴν φαίνεσθαι τὴν θεόν· Ἐλένη γὰρ ἤθελε γνωρισθῆται κρύπτεται δὲ τὰς Τρωάς. TB.

Θ 444. Διὸς ἀμφίς] πρὸς τὴν κάθεδρον, ὅτι ἐκατέρωθεν τοῦ Διὸς Ἦρα καὶ Ἀθηνᾶ. A.

15 χωρίς, οὐκ εἰς τὴν συνήθη ἔδραν· ἀλλαχοῦ γοῦν «πλησίαι αἶ γ' ἦσθην» (Δ 21)· ὅθεν φησὶν «οὐδ' εἶ κε τὰ νεῖατα πείραθ' ἴκηαι». TB.

X 199. ἀθετοῦνται στίχοι τρεῖς, ὅτι καὶ τῇ κατασκευῇ καὶ τῷ νοήματι εὐτελεῖς κτέ. A.

20 ὡς δ' ἐν ὀνείρω] τὸ ἄπρακτον θέλει δηλωῖσαι· ὡς γὰρ ἐκεῖνοι φαντασία καὶ οὐκ ἀληθεῖα εἰσίν, οὕτω καὶ οὗτοι οὐδὲν ἦνυσον, οὔτε οὗτος τὸ φεύγειν οὔτε οὗτος τὸ καταλαβεῖν· δοκοῦν γὰρ ἐκάτερον γενέσθαι οὐδέτερον γίνεσθαι. καλῶς δὲ καὶ ἐπὶ τὴν μετάφρασιν ἐλήλυθε «φεύγοντ(α)» «ἀλύξαι» «μάρψαι» «διώκειν». TB.

8 Besonders oft richtet sich die polemik gegen die athetesen. Vgl. z. b. noch Δ 55/6, 195, Η 295, Θ 108, Ω 6, 443 u. unt. Porph. 14 Vgl. Ariston. zu Δ 21.

1 δέ om. B. 2 sqq. φασὶ τὸν «ἤε χόλον», ἀλλ' οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τὸ μὲν ἐκ. ἀναστ. κ. ἀν. αὐτὸν ἐν θετ., τὸ δὲ «ἤε χόλ. π.» κτέ. B. 12 ἦλθε Γ. τὰς Τρωάσιν. B. 15 γοῦν om. B. πλησίον ἦσθην B. 21 ἐκεῖνα TB, corr. Maaß. 24sq. ἦλθε, τῷ ὑποφεύγειν ἀντιθεῖς τὸ «ἀλύξαι» καὶ τῷ «διώκειν» τὸ «μάρψαι». B.

D. Ἱστορίαι, Porphyrios, Heraklit.

I. Die sagengeschichtlichen Scholien.

N 302. Φλεγύας] Φλεγύαι Γυρτώνα κατοικοῦντες πα-
 ρανομώτατον καὶ ληστρικὸν διήγον βίον καὶ κατατρέγοντες
 τοὺς περιοίκους χαλεπῶς ἠδίκουν· Θηβαῖοι δὲ πλησιόχωροι 5
 ὄντες ἐδεδοίκεσαν καὶ μέχρι πολλοῦ, εἰ μὴ Ἄμφιον καὶ Ζήθως
 οἱ Διὸς καὶ Ἀντιόπης ἐτείχισαν τὰς Θήβας· εἶχε γὰρ Ἄμφιον
 λύραν παρὰ Μουσῶν αὐτῷ δεδομένην, δι' ἧς κατέθειλε καὶ
 τοὺς λίθους, ὥστε καὶ πρὸς τὴν τειχοδομίαν αὐτομάτους ἐπέρ-
 γασθαι. τούτων μὲν οὖν ζώντων οὐδὲν οἱ Φλεγύαι τοὺς Θη- 10
 βραίους ἠδύνατο διαθεῖναι· θανόντων δὲ αὐτῶν ἐπελυόντες
 σὺν Εὐρυμάχῳ τῷ βασιλεῖ τὰς Θήβας εἶλον. πλείονα δὲ τολ-
 μῶντες ἀδικήματα κατὰ Διὸς προαίρεσιν ὑπὸ Ἀπόλλωνος διε-
 φθάρησαν. οὗτοι δὲ ἐνέπρησαν καὶ τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν τοῦ
 Ἀπόλλωνος. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκῦδει. AD. 15

οἱ μὲν Γυρτωνίους, οἱ δὲ τοὺς ἐνοικοῦντας τὴν Δαυλιδα
 τῆς Φωκίδος, οὓς «μεγαλήτορας» οἰοεὶ δεινορέκτας φησὶ διὰ
 τὸ πεπορθηκέναι τὸν ἐν Πυθσὶ ναόν. καὶ Φερεκῦδης δὲ ἱστο-
 ρεῖ περὶ τῶν Φλεγυῶν· καὶ γὰρ αὐτὰς τὰς Θήβας ὑπ' Ἄμ-
 φίωνος καὶ Ζήθου διὰ τοῦτο τετειχίσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα 20
 τὰς Θήβας ὑπ' αὐτῶν αἰρεθῆναι Εὐρυμάχου βασιλεύοντος καὶ
 ἔρημον γενέσθαι τὴν πόλιν μέχρι τῆς Κάδμου ἀφίξεως· ἐπὶ
 πλείον δὲ περὶ αὐτῶν διείλεκται Ἐφορος ἀποδεικνύς ὅτι τὴν
 Δαυλιδα καὶ οὐ τὴν Γυρτώνα ὤκησαν· ὅθεν καὶ παρὰ Φω-
 κεῦσι τὸ ὑβρίζειν φλεγυᾶν λέγεσθαι· ἔστι δὲ ταῦτα ἐν τῇ 25
 τριακοστῇ τῇ Δημοφίλου. πάλαι δὲ διεφέροντο Φωκεῖς πρὸς

3 Im allgemeinen gilt der grundsatz: Die überlieferung TB ist gelehrt, die von AD*B will das für die allgemeine bildung geforderte bieten.

3 et 10 Φλεγύας D. 3 Γόρτυνα AD, Γυρτώνα O. Müller., Orchom. pg. 181, cf. T. 11 διαθεῖναι <κακόν> D. 13 <τοῦ> Διός D. 14 οὗτοι κτέ. usque ad finem om. D. 15 ὡς, ἱστορεῖ Φερεκῦδης D. 16 Γορτυνίους T (et B: Φλέγυας δὲ τοὺς Γορτυνίους). 17 Φ. οὐ μ. ὄντων ἰδεῖν ὀρέκτας, corr. Bekk. 20 post tet. om. Maaß. διὰ τὸ δεῶς τῶν Φλεγυῶν. 24 τὸν Γυρτόνα T.

Θεσσαλούς· διὸ καὶ τὰς Θερμοπύλας ᾤκησαν Φωκεῖς· εἰσο-
δον γὰρ ἔχουσιν ἀπὸ Θεσσαλίας. T.

B 212. Θερσίτη] Οἰνεὺς καὶ Ἄγριος ἀδελφοί, ὡς λέγει
ὁ ποιητὴς ἐν τῇ Ξ (117)· ἀλλ' ὁ μὲν Οἰνεὺς ἦν πατὴρ
5 Μελεάγρου, ὁ δὲ Ἄγριος Θερσίτου. μήτηρ δὲ Θερσίτου
Δῖα. AD.

Οἰνεὶ ἀμελήσαντι τῆς Ἀρτέμιδος θυσιῶν ἕνεκα ἡ θεὸς
ὀργισθεῖσα ἐπεμψε τῇ πόλει σὺν ἄγριον, ἐφ' ὃν ἦλθε στρα-
τεία τῶν ἀριστεῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ ἐλυμαίνετο τὴν γῶ-
10 ραν, ὡς φησὶν αὐτὸς ὁ ποιητὴς ἐν τῇ I (533). μεθ' ὧν ἦν
καὶ ὁ Θερσίτης, ὃς δειλοθεὶς κατέλειψε τὴν παραφυλακίην.
ἐφ' ἧς ἦν, καὶ ἀπῆλθεν ἐπὶ τινα τόπον ὑψηλὸν τὴν σωτηρίαν
θηρώμενος. ἀνειδιζόμενος δὲ ὑπὸ Μελεάγρου ἐδιώκετο καὶ
15 παρίστησιν. ἱστορεῖ Εὐφορίων. AD.

Φερεκύδης [δὲ] καὶ τοῦτον ἕνα τῶν ἐπὶ τὸν Καλυδώνιον
κάπρον στρατευσάντων φησὶν· ὑποδείσαντα δὲ καὶ τὴν τοῦ
συὸς ἐκκλίνοντα μάχην ὑπὸ Μελεάγρου κατακρημισθῆναι· διὸ
καὶ λελωβῆσθαι τὸ σῶμα. Ἄγριου δὲ καὶ Δίας τῆς Παρ-
20 θιάνονος αὐτὸν φασιν. εἰ δὲ συγγενῆς ἦν Διομήδους,
οὐκ ἂν αὐτὸν ἔπληξεν Ὀδυσσεύς· τὰς γὰρ ἰδιώτας
μόνον ἔτυπεν. εὖ δὲ καὶ οὐκ ἀπὸ πατρὸς αὐτὸν συνέστησεν,
οὐδ' ἀπὸ πατρίδος, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τρόπου μόνον καὶ τῆς μορ-
φῆς, ὧν χρεῖα τὰ νῦν. TB.

25 A 39. Σμινθεῦ] ἐπίθετον Ἀπόλλωνος· Σμίνθος γὰρ
τόπος τῆς Τρωάδος, ἐν ᾧ ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἀπὸ αἰτίας τῆσδε·
(es folgt die ἱστορία). AD.

A 5/6. ἱστορία. Διὸς βουλὴν οἱ μὲν τὴν εἰμαρμένην
ἀπέδοσαν, ἄλλοι δὲ ἐξεδέξαντο δρῶν ἱεράν μαντικὴν τοῦ Διὸς

2 Das zweite schol. T steht zu AD in beziehung (ἄλλως: Φλε-
γῆραι ἔθνος βίαιον περὶ τὴν Γυρτώνα, οἱ Θηβαίους ἐπιχειρήσαντες ὑπὸ
Ἀπόλλωνος κατεταρταρώθησαν). 3 Öfter findet sich in AD neben
der ἱστορία eine kurze notiz, wie sie durchaus in den rahmen eines
exegetischen kommentars paßt. 15 Vgl. Schwartz, De schol. Hom.
ad hist. fab. pertinentibus, Jahrb. f. Phil. suppl. XII, pg. 423. 25 Im
folgenden zwei belege dafür, wie die ἱστορία an die exegese an-
geknüpft wird.

4 ἐν τῇ Θ A. 8 στρατιὰ τῶν ἀριστεῶν D. 11 δηλωθεὶς A.
14 κρημνῶν D. 16 δέ om. B. 17 post φησὶν in T legitur: ἐκκλί-
νοντα τὴν τ. σ. μάχην. 24 νῦν χρεῖα. B. 25 ᾧ Σμίνθιε. ἔστι δὲ
ἐπίθ. D. 26 αἰτ. ταῖσδε D. 28 ἱστ. om. D.

ἐν Δωδωναίῳ ὄρει τῆς Θεσπρωτίας, ὡς αὐτὸς Ὅμηρος λέγει ἐν Ὀδυσσεΐᾳ «τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο ἐκ δρυὸς ὑφικόμειο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι» (ξ 327). ἄλλοι δὲ ἀπὸ ἱστορίας τινὸς εἶπον εἰρηκέναι τὸν Ὅμηρον. φασὶ γὰρ τὴν γῆν βαρουμένην ὑπ' ἀνθρώπων πολυπληθείας, μηδεμιᾶς ἀνθρώπων οὔσης εὐσεβείας, αἰτῆσαι τὸν Δία κουφισθῆναι τοῦ ἀγθους· τὸν δὲ Δία πρῶτον μὲν εὐθύς ποιῆσαι τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον, δι' οὗ πολλοὺς πάνυ ἀπώλεσεν. ὕστερον δὲ πάλιν... συμβούλῳ τῷ Μώμῳ χρησάμενος, ἦν Διὸς βουλὴν Ὅμηρός φησιν, ἐπειδὴ οἷός τε ἦν κεραυνοῖς ἢ κατακλιυμοῖς πάντας διαφθεῖραι. ὅπερ τοῦ Μώμου κωλύσαντας, ὑποθεμένου δὲ αὐτῷ τὴν Θέτιδος θνητογαμίαν καὶ θυγατέρος καλῆς γένναν, . . ., ἐξ ὧν ἀμφοτέρων πόλεμος Ἑλλησὶ τε καὶ βαρβάροις ἐγένετο· ἀφ' οὗ χρόνου συνέβη κουφισθῆναι τὴν γῆν πολλῶν ἀνκιρεθέντων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Στασίῳ τῷ τὰ Κύπρια πεποιηκῶτι εἰπόντι οὕτως·

«ἦν ἕτε μύρια φύλα κατὰ χθόνα πλαζόμεν' ἀνδρῶν»

. . . <ἐβάρυνε> βαθυστέρνου πλάτος αἴης·

Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε καὶ ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσι

σύνθετο κουφίσσαι . . . παμβώτορα γαῖαν

ῥιπίσσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο

ὄφρα κενώσσειεν θανάτῳ βάρος· οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ

ἤρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.»

3 ἐπακούσῃ D. 7 τόν om. A. 8 Et in hac et in ea, q. seq., periodo verbum finitum deest; suppl. e. g. <συνεστήσατο πόλεμον> (Eust. 20, 16) post πάλιν, ubi lacunam esse suspicor. 9 ἐχρήσατο D, neque vero ἐχρ. cum πάλιν coniungi potest. 10 φησιν] secundum D hic periodus finitur. ἐπειδὴ non intellego (del. Bekker., ut coniungantur πάλιν et οἷός τε ἦν), tamen dubito vocem corruptam putare, quia fabula vel carmen, in quo de colloquio Jovis Momique agebatur, ad nos non pervenit. 11 διαφθεῖρειν A. ὅπερ A, τοῦτο D. αὐτῷ <γνώμας δύο>, τὴν D. 12 θυγατρὸς καλὴν D. γέννησιν Eustathium secutus Barnes. post γένναν lacunam statui; suppl. e. g. <τῷ μὲν Πηλεΐ τὴν Θέτιν ἔδωκεν, ἀφ' ἧς ὁ Ἀχιλλεύς ἐγένετο, αὐτὸς δὲ τὴν Ἑλένην ἐγέννησεν> (cf. Eust. 20, 18 sqq.). 14 ἀφ' οὗ χρ. συν. A, οὕτω συμβῆναι D. 17 suppl. Barnes. 18 Initio versus suppl. ἐκπάγλως Schneidew. Philol. VI 591, ἐβάρυνε add. Boissonade. βαρυστ. codd., βαθυστ. Dind. 20 κουφίσσαι παμβ. γαίης ἁνῶν (= ἀνθρώπων) A, κουφίσσαι ἀνθρώπων παμβ. γαῖαν D (an Barnesius «οἰκοθεν»); viri docti suppl. vel βάρες vel ἀνδρῶν vel μερόπων. 21 ῥιπίσσαιτε A. 22 θανάτου A.

καὶ τὰ μὲν παρὰ τοῖς νεωτέροις ἱστορούμενα περὶ τῆς τοῦ Διὸς βουλῆς, ἐστὶ τὰδε. ἡμεῖς δὲ φάμεν κατὰ τὴν Ἀριστάρχου καὶ Ἀριστοφάνους δόξαν τῆς Θέτιδος εἶναι βουλήν, ἣν ἐν τοῖς ἐξῆς φησι λιτανεύουσαν τὸν Δία ἐκδικῆσαι τὴν τοῦ παιδὸς
5 ἀτιμίαν, καθάπερ ἐν τῷ προοιμίῳ. Α.

Γ 75. ἰππόβοτον] Ἴασος καὶ Πελασγὸς Τριόπα παῖδες τελευτήσαντος δὲ αὐτοῖς τοῦ πατρὸς διείλοντο τὴν βασιλείαν. λαχὼν δὲ Πελασγὸς μὲν τὰ πρὸς Ἐρασίῳ ποταμῶν ἐκτίσσε Λάρισσαν, Ἴασος δὲ τὰ πρὸς Ἰνάχῳ. τελευτησάντων δὲ αὐτῶν
10 ὁ νεώτατος ἀδελφὸς Ἀγῆνωρ ἐπεστράτευσε τῇ χώρᾳ πολλὴν ἵππον ἐπαγόμενος, ὅθεν ἐκλήθη ἰππόβοτον μὲν τὸ Ἄργος ἀπὸ τῆς Ἀγήνορος ἵππου, ἀπὸ δὲ Ἰάσου Ἴασον καὶ Πελασγικὸν ἀπὸ Πελασγοῦ. ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Ἀργολικοῖς. AD.

15 Ἑλλάνικὸς φησι *Φορωνέως γεγενῆσθαι παῖδας τρεῖς, οἵτινες μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς διενείμαντο τὴν Ἀργεῖαν. καὶ τὴν μὲν πρὸς Ἐρασίῳ τῷ ποταμῷ Πελασγὸς λαχὼν ἐκτίσσε τὴν νῦν καλουμένην Λάρισσαν, Ἴασος <δὲ> τὰ πρὸς Ἰνάχῳ. ἀναλωθείσης δὲ τῆς γῆς ὁ νεώτατος Ἀγῆνωρ
20 πολλὴν ἵππον ἐκτῆσατο. ὅθεν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὠνόμασται τριχῶς τὸ Ἄργος Ἴασον Ἄργος, Πελασγικὸν Ἄργος, ἰππόβοτον Ἄργος. T.

φησὶ δὲ Ἑλλάνικος παῖδας τρεῖς *Φορωνέως γενέσθαι, οἱ τοῦ πατρὸς θανόντος διενείμαντο τὴν Ἀργεῖαν καὶ
25 ἡ μὲν πρὸς Ἐρασίῳ τῷ ποταμῷ Πελασγῷ ἔλαχε τῇ καὶ τὴν ἐκεῖ Λάρισσαν κτίσαντι. Ἰάσῳ δὲ τὰ πρὸς Ἰνάχῳ. Ἀγῆνωρ δὲ ἀναλωθείσης τῆς γῆς τὴν πατρικὴν εἵληφεν ἵππον, ὅθεν ἐν ταύτῳ χρόνῳ ὠνομάσθη τὸ Ἄργος τριχῶς, Ἴασον, ὡς καὶ ἡ Ὀδυσσεΐα δηλοῖ, Πελασγικὸν καὶ ἰππόβοτον.
30 τινὲς δὲ μετὰ θάνατον τῶν δύο ἀδελφῶν ἐπιστρατεύσαι φάσι τὸν Ἀγῆνορα πολλὴν ἐπαγόμενον ἵππον, ἀφ' ἧς κληθῆναι τὸ Ἄργος ἰππόβοτον. τισὶ δὲ τῶν παλαιῶν

2 Ἀριστάρχειον Α. 5 καθάπερ καὶ τὰ κεφάλαια ἐν τ. πρ. κείται τῆς ποιήσεως. D. 7 δὲ om. D. 9, 19, 26 Ἰνάχῳ con. Wilamowitz., Ἴλιον Α, Ἦλιον TDEust. 10 ὁ om. D. 12 καὶ—Πελασγοῦ om. Α. 15 et 23 Φορωνέως T et Eust. falso, Τριόπα AD recte: Ed. Schwartz, Jahrb. f. Philol. suppl. XII pg. 442, coll. Paus. II 16, 1; 22, 1; schol. Eur. Or. 932. 18 δέ add. Maab.

ἀρέσκει Ἄργος ἱππόβοτον ἐνταῦθα τὴν Θεσσαλίαν νοεῖν.
Eust. pg. 292,1.

Z 397. Θήβη Ἰποπλακίη] Γράνικος, οἱ δὲ Ἄδραμυς, Πελασγὸς τὸ γένος, ἀφικετό ποτε ὑπὸ τὴν ἐν τῇ Κιλικίᾳ Ἰδὴν καὶ πόλιν κτίσας ἐκεῖσε ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἄδραμύτιον. γεννήσας δὲ θυγατέρα Θήβην τῷ ὀνόματι, παρὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ γάμου ἔθετο γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ τὸν ταύτης γάμον τῷ ἀριστεύσαντι. Ἡρακλῆς δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ φανείς ἔλαβε τὴν Θήβην γυναῖκα καὶ κτίσας πόλιν ὑπὸ τὸ Πλάκιον καλούμενον ὄρος τῆς Κιλικίας Πλακίαν Θήβην αὐτὴν ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐκάλεσεν. ἡ ἱστορία παρὰ Δικαιάρχῳ. AD. 5 10

Ἄδραμυς τις Πελασγὸς ἀφικόμενος εἰς τὴν Ἰδὴν τὴν ἐν Κιλικίᾳ κτίζει πόλιν Ἄδραμύτιον καλουμένην ἔχων δὲ θυγατέρα Θήβην ἔπαθλον δρόμου αὐτὴν ὥρισε τῷ βουλομένῳ. Ἡρακλῆς δὲ ταύτην λαβὼν ὑπὸ τὸ Πλάκιον τῆς Κιλικίας πόλιν κτίσας Θήβην αὐτὴν ὠνόμασεν. T. 15

ἄλλως: Ἐριθῆλας καὶ Λέβης οἱ Ἀστάκου ἀπαρχὰς εἰς Φοινίκην ἀπὸ Θήβης φέροντες ἐξώσθησαν καὶ οἰκήσαντες ἐκάλεσαν αὐτὴν καθ' ὁμωνυμίαν ὑπέρκειται δὲ αὐτῆς πλακῶδες ὄρος συνεχεῖς ἔχον πέτρας προσπιπτούσας ἀλλήλαις ἄλλοι δὲ οὔτοι παρὰ τοὺς Σύρους Κιλικίας ὑπὸ τὴν Ἰδὴν καὶ Πήδασον ὄντες. T. 20

Δικαιάρχος φησιν ἐνθάδε ἀπόσπασμά τι <τῶν> μετὰ τοῦ Κάδμου . . . οἰκῆσαι. Schol. Eur. Andr. 1.

2 Scholl. Γ 75 und Z 397 zeigen den wert der autorangabe am schluß der Ἱστορίαι in AD; s. Schwartz a. a. o. s. 441 f., von dem ich auch das zitat des schol. Eur. Andr. entnehme. Beachtung verdient, daß diesmal die «Ἱστορία» auch in T (s. d. erste schol.) eingang gefunden hat. Das zweite schol. in T gibt, wie man sieht, die ansicht Dikäarchs wieder. — Die Ἱστορίαι sind, wie erwähnt, auch in *B neben AD z. t. erhalten, in Ξ und O z. b., soweit ich sehe, siebenmal: Ξ 226, 255, 295, 319, 323, O 229, 256.

3 Ἀτράμους AD; post Ἀτρ. add. Ἀτράμυτος D; de T v. infra. 4 Λυκία AD, corr. Schwartz l. l. 5 ἐκεῖσε A, ἐνταῦθα D. Ἀτραμύτειον D et (secundum Maaß.) A. 6 τὸ ὄνομα D. περὶ τ. ἂ. D. 10 Λυκίας A. 12 Ἄνδραμυς et Ἀνδραμυστία T. Ἀδράμυστις ὁ Π. B. 17 ἀλλ' ἐριθῆλας T, corr. Maaß, qui hinc alterum scholium incipit. 18 ἐκάλεσαν Maaß., ἔκτισαν T. 22 Ἄδρ.—λαβὼν (= T a)) καὶ τὴν πόλιν Ἰπόπλακον Θήβην ὠνόμασεν, ὅτι ὑπέρκειται αὐτῆς—πέτρας (= T b)). B.

II. Porphyrios.

K 252/3. ἡ συναγωγή τῶν ζητουμένων γέγονε μὲν ἴδιαι
καὶ παρ' ἄλλοις· ἡμεῖς δὲ τὰ προβλήματα λαμβάνοντες παρὰ
τῶν ἐζητητότων τὰς λύσεις ἐπικρίνομεν, ἃς ἐκεῖνοι ὑπέταξαν
5 ταῖς προβλήμασι, καὶ τινὰς μὲν τούτων ἐγκρίνομεν, τινὰς δὲ
παραιτούμεθα, τὰς δ' αὐτοὶ ἐξευρίσκομεν, τὰς δὲ πειρώμεθα
διορθοῦν καὶ ἐξεργάζεσθαι, ὥσπερ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἔσται
δῆλον. αὐτίκα τῶν παλαιῶν ζητημάτων ὠμολόγηται εἶναι τὸ
τοιούτο, ἐν οἷς φησιν «ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρῳγγηκε δὲ
10 πλέω νύξ τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.»
πῶς γάρ, εἰ αἱ δύο μοῖραι ἐξήκουσιν αὐταῖ τε καὶ ἔτι τούτων
πλέον, ἢ τριτάτη μοῖρα λέλειπται, ἀλλ' οὐχὶ τῆς τρίτης μόριον;
κτέ. *B.

T 79/82. . . . Ἀρίσταρχος οὖν ᾠήθη παραίτησιν εἶναι
15 τὸν λόγον, ὡς διὰ τὸ τετρωῆσθαι τοῦ Ἀγαμέμνονος συγχωρεῖν
ἀξιοῦντος, εἰ καθήμενος λέγει. καὶ φησὶ· διὰ τοῦτο ἐνέθηκε
τὸ «αὐτόθεν ἐξ ἔδρης οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς» (77). ἄτο-
πος δὲ ἡ παραίτησις· οὐ γὰρ τὸν πόδα, ἀλλὰ τὴν χεῖρα τέτρω-
ται, καὶ τὴν χεῖρα δὲ οὕτως ἔρρωτο, ὥστε ὀλίγον ὕστερον
20 αὐτὸς τὸν κάπρον ἀποσφάττει. εἰάν προσκείμενος δὲ ὁ στίχος
ἦ ὁ «αὐτόθεν ἐξ ἔδρης», ἀκουσόμεθα ἐκ τοῦ τῶν ἀριστέων
συνεδρίου, ὥστ' ἐν ἐκείνοις ὄντα λέγειν αὐτὸν καὶ οὐκ ἐν μέσῳ
τῷ πλήθει. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν, ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, καὶ
αὐτὸς συγκαταθέμενος, ὅτι ἔστηκεν ὁ Ἀγαμέμνων, παραιτεῖ-
25 ται, φησὶ, τὸν ὑποβολέα ὡς ἂν ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου λέγειν
μέλλον' ἐμοῦ γὰρ φησιν ἀκούσατε καὶ μηδεὶς μοι ὑποβαλλέτω,
ἴν' εἶπω· χαλεπὸν γὰρ τὸ ὑποβαλλόντων ἀκούειν τῷ ἐπιστή-
μονι τοῦ λέγειν· καὶ πῶς γὰρ ἂν τις ἐν πολλῷ ὁμάδῳ ἀκούσαι
τοῦ ὑποβάλλοντος ἦ ὁ ἀκούσας εἶποι; ὥστε καὶ λιγὺν ὄντα
30 δημηγόρον καὶ δύναμιν ἔχοντα τοῦ αὐτοσχεδιάζειν βλάπτεσθαι

13 Es folgt eine sehr ausführliche Behandlung mit besprechung der ansichten des Metrodor, Chrysipp, Aristoteles usw. 14 Schrader (S. 233) nimmt an, daß ein zitat aus Dion. Sid. vorliegt, indem er Apollon. v. ὑββάλλειν vergleicht.

14 οὖν om. V (ζητ. Vat.). εἶναι B, ἔχειν V. 16 λέγει V.
19 μικρὸν ὕ. αὐτ. ἀπ. τ. κ. V. 20 κἂν προσκείμενον τῷ στίχῳ ἦν B,
κἂν supra εἰάν scr. V². 21 ὁ αὐτ. pro τὸ αὐτ. scripsi. 23 τῷ om.
V. 24 παραιτεῖσθαι corr. Bekk. 29 εἶπη V.

ἐμποδιζόμενον τῷ ἐξ ὑποβολῆς λέγειν ἐν πολλῷ θορύβῳ. εἶχε δ' ἂν τινα λόγον ἢ ἐξήγησις, εἰ ἐγίνωσκεν Ὅμηρος τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς δημηγορίας, λέγω δὲ τὸ ἐξ ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς ὑποβαλλόμενον. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Κοτυαεὺς φησι λέγων· χαλῶς ἔχει τὸ ἐστῶτος τοῦ δημηγοροῦντος ἀκούειν 5 καὶ μὴ ὑποκρούειν αὐτὸν καὶ ἐμποδίζειν — τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ὑββάλλειν — χαλεπὸν γὰρ καὶ τῷ πάνυ δεινῷ ἐν ταραχῇ εἰπεῖν. τὸ γὰρ «χαλεπὸν ἐπιστάμενόν περ ἐόντα» κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν πλεονάζει τὸ ἐόντα· ἐκείνοις γὰρ ἦν σύνηθες λέγειν «μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένη» (Soph. Ai. 588) ἀντὶ τοῦ μὴ 10 προδοῦς, καὶ «παίζεις ἔχων ἀντὶ τοῦ διαπαίζεις, καὶ ἐνταῦθα «χαλεπὸν γὰρ ἐπιστάμενόν περ ἐόντα» ἀντὶ τοῦ τὸν ἐπιστάμενον θορυβεῖσθαι χαλεπόν, ὡς καὶ τοῦ ἐπιστήμονος ῥήτορος ἐν θορύβῳ χαλεπῶς δημηγοροῦντος. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δύνασθαι τινα οὕτως ἀποδιδόναι τὴν διάνοιαν· ἐκκλησίας ἀθροισθείσης 15 ὁ Ἀγαμέμνων παύει προσημαζόμενος τὸν θόρυβον λέγων, ὡς ἡ ἐκκλησία οὐ πρὸς αὐτοὺς ἔχει τὴν ἀπότασιν, οὐδὲ δεῖ νῦν ὑποκρούειν ζητοῦντας μαθεῖν, τίνος ἕνεκα συνεληλύθασιν· χαλεπὸν γὰρ θορυβεῖν τὸν ἐπιστάμενον τὰ ὄντα. τίνα δὲ ἦν τὰ ὄντα, πάντες που ἐγίνωσκον, ὅτι ἐμήνισαν πρὸς ἀλλήλους 20 Ἀχιλλεὺς καὶ Ἀγαμέμνων καὶ ὅτι νῦν κατηλλάγησαν καὶ ὅτι ἡ σύνοδος διὰ τοῦτο. [τὸ οὖν «ἐπιστάμενόν περ ἐόντα» τὰ ὄντα λέγει καὶ ἐνεστῶτα τὸν καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπίστασθαι, ὡς ἔφη που· «ὅς ἤδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα (A 70).] χαλεπὸν οὖν καὶ δεινὸν πράγμα ἐστι τὸ ἐπιστάμενον τὰ ὄντα καὶ ἐνεστηκότα θορυβεῖν πυνθανόμενον ὡς ἀγνοοῦντα ἢ ζητοῦντα περὶ ὧν οἶδεν ἀκούειν. καὶ ὅτι τοῦτο νοεῖ, δῆλον δι' ὧν ἐπάγει «Πηλεΐδη μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες» (T 83/4). λέγει γὰρ ὅτι ἡ ἀπότασις μοι τοῦ λόγου πρὸς 30 τὸν Ἀχιλλεῖα ἐστίν, οὐ πρὸς ὑμᾶς τοὺς εἰδότας, δι' αὐτὸ συνεληλύθαμεν. ἔστιν οὖν ὁ νοῦς· μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες, ὑποκρούοντες, διὰ τί συνεληλύθαμεν· ἐπίστασθε γὰρ τὰ πάντα,

5 φησι καλ. ἔχειν. V. 6 συμβαίνει pro σημαίνει V. 7 τῷ (ε τὸ corr. V 1) πάνυ δεινόν V. 8 τὸ γὰρ—14 δημηγοροῦντος om. V. 11 παίζ. ἔχων] διαπαίζων ἔχεις conl. Kammer. 15 καὶ pro τινα V. 18 μαθεῖν om. V. 22 τὸ—24 ἐόντα om. V, del. Schrader., Kammerum sec. 25 πράγμα ἐστι om. V. 26 καὶ pro ὡς B. 28 οἷς pro δι' ὧν. V. 29 Ἀργείων V. 30 μὲν pro μοι B. 32 ἀκούοντες pro ὑποκρ. conl. Vill. 33 τὰ ante πάντα om V.

καὶ ὁ λόγος μοι τὰ νῦν οὐ πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ἔχει τὴν ἀπότασιν· χαλεπὸν γὰρ τοὺς εἰδότες τὴν αἰτίαν τῆς συνόδου ὡς μὴ εἰδότες θορυβεῖν καὶ διὰ τοῦτο ἐμποδίζεον καὶ τῷ λέγοντι καὶ τῷ ἀκούοντι, πρὸς ὃν ὁ λόγος ὁ παρῶν 5 ἔστηκε. πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι προοίμια ἐπιγράφεται πρὸς τοὺς θορύβους. *B.

Τ 79. καλῶς ἔχει τοῦ ἐστῶτος καὶ δημηγοροῦντος ἀκούειν καὶ μὴ ὑποκρούειν μηδὲ ἐμποδίζειν. τοῦτο γὰρ διγλοῖ τὸ «ὕββάλλειν». χαλεπὸν γὰρ καὶ τῷ πάνυ δεινῷ ἐν παραγῆ 10 εἰπεῖν. τοῦτο ἀγνοήσας Ἀρίσταρχος καὶ αἰηθεῖς παραίτησίν τινα ἐκ τοῦ Ἀγαμέμνονος γίνεσθαι, παρενέβηκε τὸν «αὐτόβι ἐξ ἔδρης». πρῶτον μὲν οὖν, τί ἂν καθέζοιτο τὸν ἀρχῶνα τετρωμένος; ἔπειτα οὕτως ἔρρωσται, ὥστε ὀλίγον ὕστερον (252) κᾶπρον ἀποσφάττειν. οὕτως ὁ Κοτσιαεύς. A.

15 A 42. πῶς [δὲ] Ἑλλησιν ἐπαρᾶται τοῖς ἐπευφημήσασι δοθῆναι αὐτῷ τὴν θυγατέρα καὶ μὴ μᾶλλον Ἀγαμέμνονι; φαιμέν οὖν, ὅτι, εἰ ἀπέθανεν ὁ Ἀγαμέμνων, ἀνεκζήτητος ἂν ἔμεινεν ἡ αἰτία τοῦ λοιμοῦ, ἢ πλεόντων ἐπὶ τὴν πατρίδα τῶν Ἑλλήνων ἀναπόδοτος ἐγένετο ἡ Χρυσήϊς· ἢ ὅτι αὐτοὶ Θήβας 20 πορθήσαντες ἐξέδοντο αὐτὴν Ἀγαμέμνονι· καὶ ὅτι ἀποθανόντων μὲν Ἀγαμέμνων ἄλυπος ἦν, ζῶν δὲ καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκει βλέπων ἀπολλυμένους τοὺς ὄχλους· καὶ ὅτι συμπεριλαμβάνεται καὶ αὐτὸς τοῖς Δαναοῖς· καὶ ὅτι πᾶσιν ἀρᾶται, διότι μὴ πάντες ἐπέσχον τὴν τοῦ βασιλέως ὕβριν· καὶ ὅτι ὡς βάρβαρος ὁ 25 Χρῦσης πᾶσιν Ἑλλησιν ἐχθρὸς ἦν. B (T).

ἀπρεπὲς δοκεῖ κατὰ μὲν τοῦ ὑβρίσαντος Ἀγαμέμνονος μὴ ἀρᾶσθαι, ἀλλὰ κατὰ τῶν εὐφημησάντων Ἑλλήνων. λύεται δὲ ἐκ τῆς λέξεως, ὅτι ἐν τοῖς Δαναοῖς περιέχεται Ἀγαμέμνων· 30 ἐκ δὲ τοῦ προσώπου, ὅτι βάρβαρος καὶ πᾶσιν ἐχθρὸς· ἐκ δὲ τοῦ καιροῦ, ὅτι τὸν μὲν συνέφερον αὐτῷ σφίζεσθαι, τῶν δὲ νοστησάντων καὶ ἀπολαβεῖν ἂν τὴν θυγατέρα. *B.

7 Dies zum Vergleich mit dem vorigen. 15 Im folgenden excerpte aus Porphyrios. Sie finden sich in AD*B und TB. So haben wir in *B öfter nebeneinander mehrere scholien, fragmente und excerpte.

1 μου pro μοι V. ἡμᾶς V. τὸν om. V. 5 δὲ om. V. 15 δὲ inser. B. εὐφημήσασι B. 16 καὶ—Ἀγ. om. B. 17 ὅτι om. T. ὁ om. T. ἂν om. T. 19 ἐγ. B, ἔμεινεν T. ἢ ὅτι—ἐχθρὸς ἦν B; ἄλλως τε Ἑλλησιν ἀρᾶται, ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ πορθ. Θηβ. ἀπέδωκαν <αὐτὴν> Ἀγαμέμνονι· εἰ δὲ προσθείης . . . ὅτι βάρβαρος ὁ Χρῦσης καὶ πᾶσιν ἐχθρὸς. T (αὐτὴν add. et lac. stat. Maaß).

A 52. πῶς, φησίν, ὁ ποιητῆς ἐναντία ἑαυτῷ λέγει; προειπὼν γὰρ «αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεύχε κύνεσσιν» (A 4) νῦν ἐπάγει «αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί». ἐροῦμεν δέ, ὅτι ὁ λοιμὸς ἤρξε τὴν μῆνιν, ἢ μῆνις δὲ τὰς μετὰ ταῦτα μάχας· καὶ οἱ ἐν ταύταις πίπτοντες ἐλώρια κυνῶν ἐγίνοντο, 5 οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ φθειρόμενοι ἐκαίοντο. *BAD.

Γ 19. ἐζήτηται, πῶς Ἀλέξανδρος προκαλεῖται τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων δειλὸς ὢν τὰ πάντα καὶ οὐδὲ ὀπλίτης, ἀλλὰ τοξότης. λύσις· ἔνιοι μὲν οὖν φασιν ἀλαζονεύεσθαι αὐτὸν τὰ ἀδύνατα, φοβεῖσθαι δὲ τὰ τυχόντα, οἱ δέ, ὅτι συγ- 10 κεκλεισμένοι ὑπὸ Ἀχιλλέως οἱ Τρῶες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους οὐκ ἤδειςαν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ὅτι κωμωδεῖν ἐπανηρημένος ὁ ποιητῆς καὶ σχῆμα τῆς ὀπλίσεως καὶ θάρσος ἀλλότριον τῶν ὅπλων αὐτῷ προστέθεικεν, ἵν' ἐκ τοῦ μέλλοντος φόβου μεῖζονα προσοφήσῃ τὸν γέλωτα. *BA. 15

Κ 12. πῶς, φησίν, Ἀγαμέμνων ἐντὸς τοῦ τείχους ὑπάρχων ἐθαύμαζε τὰ πυρά, τὴν ἀρχὴν μὴδὲ βλέπων αὐτὰ διὰ τοῦ τείχους; καὶ ῥητέον, ὅτι ὡς βασιλεὺς ὑψηλοτάτην εἶχε σκηνήν, ἵν' εὐχερῶς θεωρεῖν πάντα δύνηται. AD.

ἀδύνατον, φασίν, ἐν τῇ σκηνῇ ὄντα κατιδεῖν εἰς τὸ πεδίου. 20 ῥητέον οὖν, ὅτι ἰδεῖν καὶ ἀθρῆσαι λέγομεν καὶ τὸ τῇ διανοίᾳ σκέψασθαι. ἐγχωρεῖ δὲ καὶ οὕτως ἔχειν τὴν σκηνήν, ὡς δύνασθαι ἀπιδεῖν· ἔθος γὰρ τοῖς βασιλεῦσι τοιαῦτα κατασκευάζειν, ἀφ' ὧν περιόψονται. *B.

ἢ ὅτι ἐφ' ὕψους ἢ σκηνῇ ἢ βασιλικῇ ἢ ὅτι οἱ Τρῶες 25 «ἐπὶ θρωσμηῶ πεδίοιο» (K 160). ἔνιοι δὲ τὸ «ἀθρῆσειεν» ἐπὶ τοῦ νοῦ ἀκούουσιν, ἀλλὰ προσέθηκεν ἂν τὸ φρεσίν, ὡς ἐκεῖ «ἄφρα ἰδωμαι ἐνὶ φρεσίν ἠδὲ δαιίω» καὶ «ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν» (α 115). TB.

19 Schol. AD von Schrader infolge vergleichs mit den folgenden nicht unter die Porphyriosfragmente aufgenommen; ein beispiel, daß man nicht immer bei scheinbaren Porphyriosfragmenten den unverfälschten Porphyrios auch nur im excerpt vor sich hat.

1 φασίν D. λέγει om. B. 2 εἰπὼν γὰρ πρῶτον B, πρ. γ. εἰπ. D. 3 καίοντο om. A, θαμ. omm. AD. 4 δὲ om. D, οὖν B pro δέ. 6 ἀπὸ A. 7 <ὁ> Ἀλ. A. προεκαλεῖτο πάντας τ. ἀ. A. 9 λύσις om. A. 12 καὶ ἐμοὶ μὲν A. 13 θράσος A. 16 <ὁ> Ἀγ. D. 18 ὑψηλὴν D. 19 δύν. π. θεωρ. D. 25 ἢ βασ. σκ. D. 26 δὲ om. T. 27 ἐκεῖ B, τὸ T. ἠδὲ—φρεσίν om. B.

- Z 359 (= ζητ. Vat. γ') κορυθαίολος] οὐκ οἶδ' ὅθεν τῶν γραμματικῶν τινες τὸ αἰόλον ἐπὶ τοῦ ποιήλου παρ' Ὀμήρῳ ἀκούειν ἀξιοῦσιν· οὕτω γοῦν τὸ «αἰολόπων» (Γ 185) ἀποδιδόσκει καὶ τὸ «πόδας αἰόλος ἵππος» (Τ 404) καὶ τὸ «αἰόλον ἕφιν» (Μ 208). οὐκ ἔστι δὲ οὕτως, ἀλλὰ σημαίνει τὸν ταχύν, γενόμενον ἀπὸ τῆς ἀέλλης, ἣτις ἀπὸ τοῦ ἄειν καὶ τοῦ εἰλεῖν πεποιήται, ὡς αὐτὸς ἐξηγήσατο εἰπὼν· «ὄνπερ ἄελλαι γεμέριαι εἰλέωσι» (Β 293/4), τουτέστιν εἰλώσιν. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ βορέου ἔφη· «εἴλει γὰρ βορέης ἄνεμος» (τ 200). ἡ μὲν οὖν ἄελλα ἀπὸ τοῦ ἄειν καὶ εἰλεῖν πεποιήται, ἡ δὲ θύελλα ἀπὸ τοῦ θύειν καὶ εἰλεῖν, θύειν δὲ τὸ σφοδρῶς καὶ ἀκαθέκτως ὀρμαίνεσθαι δίκην μαινομένων· «ἦ γὰρ ὁ γ' ὀλοῆσι φρεσὶ θύει» (Α 342) καὶ «θύνε διὰ προμάχων» (Ε 250), ὅθεν καὶ Θυάδες αἱ Βάκχαι. ὡς οὖν «ἀελλόπος» Ἴρις λέγεται (Θ 409), ἣν μεταλαβὼν «ποδὴν» προσηγόρευσε (Β 786), οὕτως τὸν ποδὴν ἵππον μεταλαμβάνων «πόδας αἰόλος ἵππος» ἔφη καὶ ὥσπερ εἰπὼν «ἀργιπόδας κύνας» (Ω 211) κατὰ περίληψιν ἀλλαγῆς ἔφη «καὶ κύνας ἀργούς» (Α 50), οὕτω τοὺς πόδας αἰόλους ἵππους κατὰ περίληψιν αἰολοπόλους εἶπε. καὶ «αἰόλαι» οὖν «εὐλαί» (Χ 509) ἀπὸ τοῦ ταχέως, εἰλεῖσθαι εἴρηγται καὶ «σφῆκες μέσον αἰόλαι» (Μ 167) αἱ κατὰ μέσον συνεχῶς κινούμεναι καὶ εἰλούμεναι. καὶ κορυθαίολος οὖν ὁ συνεχῶς κινῶν τὴν κόρυθα, ὁ μεταποιῶν ἐπὶ τοῦ Ἄρεως ἔφη· «Ἴσος Ἐνυαλίῳ κορυθαίῳ» (Χ 132). λύσεις δ' ἐντεῦθεν καὶ τὸ «ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰδομένοιο ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα αἰόλλη» (υ 25/7). δηλοῖ οὖν τὸ εἰλεῖν καὶ συνεχῶς στρέφειν. ἐκ δὲ τοῦ «κορυθαίῳ» λύσεις τὸ «Δωριέες τε τριχάϊκες» (τ 177), οἱ συνεχῶς τὰς τρίχας διὰ τὸ δραστικὸν κινῶντες· «καρηκομῶντες» γὰρ εἴρηγται 30 οἱ Ἄχαιοί. *B.

1 Z 359 als beispiel eines grammatischen ζήτημα.

- 1 τὸ αἰόλ. οὐκ οἶδ' ὅδ. τ. γρ. τιν. ἐπὶ Vat. 4 τὸ om. B, πόδας om. V. 5 οὕτως om. V. 6 καὶ εἰλεῖν om. τοῦ V. 7 εἰλ. (ut semper) V. 8 ἦτοι pro τουτέστιν V. 9 βορρᾶ V. 10 πεποιήται om. V. 11 καὶ ἀκαθ. om. V. 12 καὶ—προμάχων om. V. 13 ἀελλόπους V. 14 <ἦ> Ἴρις V. 15 -ηγόρευεν V. 16 εἶπε V. 17 ὡς V. 18 παράληψιν B. 19 μετὰ παράληψιν B, κατὰ τὴν παράλ. V, corr. Schrader. 20 εἰλ. ταχ. λέγονται V. 21 οἱ . . . -μενοι καὶ -μενοι. V. 22 ἔφη V. 23 Ἄρεος V. 24 δ' post λύσεις om. V. 25 ἐμπλείων V, ἀμπλείην B. 26 οὖν om. B. 29 γὰρ et οἱ Ἄχ. om. V.

Polemik gegen Aristarchs athetesen:

O 212/7. ἀθετοῦνται οἱ ἕξ· πρὸς τί γὰρ ἡ ἀπειλή; ἀλλὰ φαμεν, ὡς εὐπρεπῶς ἐκστῆναι θέλει. εἰ δὲ ἤκουσεν, ὡς ἀλώσεται Ἥλιος, πῶς νῦν ἀπιστεῖ; ἀλλὰ καὶ Ἀγαμέμνων «ἀλλὰ μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσειται» (Δ 169), καίτοι εἰδὼς παρὰ 5 Κάλχαντος. ἄλλως τε δεῖ ἀντεπαχθῆναι τῷ «ἀλλ' ἦτοι νῦν μὲν κε» (211). [εὐσχήμονα δὲ τὴν ἀπαλλαγὴν ὀρίζεται ἐπανατείνων τὴν ὀργὴν εἰς ὕστερον, ὡς καὶ Ἀχιλλεύς (A 300)· «τῶν δ' ἄλλων, ἃ μοί ἐστι.»] TB.

O 449/51. ἀθετοῦνται οἱ τρεῖς. οἱ μὲν γὰρ ἐπίκουροι 10 δεόντως ἀν λέγοντο χαρίζεσθαι Ἔκτορι, ὡς Πάνδαρος «ἠγεύμην Τρώεσσι φέρων χάριν Ἐκτορι δίω» (E 211). ἀνοίξειςιν δὲ φησιν ὁ Ἀρίσταρχος ἐπὶ πολίτου τὸ «Τρώεσσι χαριζόμενος». καὶ διὰ τὴν πληγὴν ἀθετητέος ὁ στίχος. πῶς γὰρ ἠνίοχος 15 ὢν ὀπισθεν βάλλεται «αὐχένη γὰρ οἱ ὀπισθεν» (451); ἄτοπον γὰρ ἐστὶ τὸ ἀπεστραμμένους εἶναι τοὺς δίφρους· ἐπρηνίσθησαν γὰρ ἀν οἱ παραιβάται μόνον κινηθέντων τῶν ἵππων εἰς τὴν πτέρναν ἐστῶτες τοῦ δίφρου. ποία τε χρεῖα τοῦτον πονεῖσθαι περὶ τοὺς ταρασσομένους τῶν πολεμίων; ὄθεν ὑπονοεῖ ὁ Ἀρίσταρχος μετενηχθῆναι τοὺς στίχους, ῥητέον δὲ πρὸς ταῦτα, 20 ὅτι χαρίζεται Ἐκτορι ἴσως καὶ αὐτὸς ὡς ἐπίκουρος· Δαρδάνιος γὰρ ἦν· φησὶ γοῦν περὶ Εὐφόρβου τοῦ ἀδελφοῦ Πολυδάμαντος «Δάρδανος ἀνὴρ Πανδοίδης» (H 807). ἐπίκουρος <οὔν> ἦν· καθ' Ὁμηρον γοῦν ἄλλη ἐστὶν ἡ Τροία καὶ ἡ Δαρδανία. πῶς δὲ οὐκ εἰκὸς ἐπαινεῖν αὐτὸν τῆς προθυμίας, ὅπου μόνος ἐπι- 25

1 Die kritik an den athetesen ist sehr alt. Kallistratos (schol. A 424, s. s. 14), Demetrios Ixion (ὁ Ἰξίων ἐν τῷ πρὸς τοὺς ἠθετημένους «Ἀτρεΐδα» προφέρεται δυϊκῶς, schol. A zu Z 437) und Pios (M 175) schrieben dagegen. Somit ist keineswegs immer Porphyrios als quelle anzunehmen, wenn in den exegetischen scholien gegen eine athetese opponiert wird (vgl. s. 66, schol. Γ 396, X 199, u. anm.).

2 ἀδ. <δὲ> T. 6 τὸ pro τῷ T. 7 δὲ om. T. εὐσχῆμονα—ἐστὶ ante ἀθετοῦνται κτέ. ponit T; equidem haec a Porphyrio aliena esse crediderim. 12 γάρ. φέρ. T. 13 τε pro δέ T. ἐπὶ Κλείτου B. 14 ὁ στίχος om. T. 15 ὀπισθεν codd. αὐχ.—ὀπισθεν om. B. 16 γὰρ ἐστὶ B, γρ<άφουσιν> αἰ Ἀριστάρχου T. 17 ἀν om. T. 18 τοῦ δ. ἐστ. B. ποία—στίχους om. B. 20 πρὸς ταῦτα om. B. 21 <τῷ> Ἐκτ. B. καὶ αὐ. ἴσ. B. ὡς Δαρδάνιος· φησὶ T. 22 φησὶ—ἐπίκουρος ἦν om. B. 23 οὔν inserui; Schraderus ante ἐπίκουρος ἦν lacunam extare suspicatus est. 24 οὔν pro γοῦν T. καὶ <ἄλλη> ἢ Δαρδ. B.

βαίνων τῷ δίφρῳ δίχα παραιβάτου πολεμεῖ ὡς Ἀυτομέδων· «ὄπιθεν» δὲ βάλλεται ἴσως στραφεῖς· ποικίλη γὰρ ἡ κίνησις τοῦ πολέμου, ὡς καὶ αὐτός πού φησιν· «ἤμην ὄτω στρεφθέντι μετὰφρυνα γυμνωθεῖη» (M 428). TB.

5

III. Heraklit.

A 399. Σκοπῶμεν οὖν, εἴπερ ἐν τούτοις τοῖς ἔπεσιν ἡ κατὰ Διὸς ἐπιβουλή τῶν στοιχείων ἐστὶν ἀπαρίθμησις καὶ φυσικωτέρας ἀπτεται θεωρίας. φασι τοίνυν οἱ δοκιμώτατοι <φιλόσοφοι> ταῦτα περὶ τῆς διαμονῆς τῶν ὄλων· ἕως μὲν <ἄν>
 10 ἀφιλόνεικος ἄρμονία τὰ τέτταρα στοιχεῖα διακρατῆ, μηδενὸς ἐξαιρέτως ὑπερδυναστεύοντος, ἀλλ' ἐκάστου κατ' ἐμμέλειαν ἣν εἴληχε τάξιν οἰκονομοῦντος, ἀκινήτως ἕκαστα μενεῖν· εἰ δ' ἐπικρατήσῃ τι ἐν αὐτῶν καὶ τυραννήσαν εἰς πλείω φεράν παρέλθοι, τὰ λοιπὰ συγχυθέντα τῇ τοῦ κρατοῦντος ἰσχύϊ μετ'
 15 ἀνάγκης ὑπεῖξιν. πυρὸς μὲν οὖν αἰφνιδίως <ἐκ>ζέσαντος ἀπάντων ἐσεσθαι κοινὴν ἐκπύρωσιν, εἰ δ' ἀφροῦν ὕδωρ ἐκραγείη, κατακλυσμηὶ τὸν κόσμον ἀπολείσθαι. διὰ τούτων τοίνυν τῶν ἐπῶν μέλλουσάν τινα ταραχὴν ἐν τοῖς ὄλοις Ὅμηρος ὑποσημαίνει· Ζεὺς γὰρ, ἡ δυνατωτάτη φύσις, ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπι-
 20 βουλευέται στοιχείων, Ἡρας μὲν τοῦ ἀέρος, Ποσειδῶνος δέ, τῆς ὑγρᾶς φύσεως, Ἀθηνᾶς δέ, τῆς γῆς, ἐπει<δῆ> δημιουργός ἐστιν ἀπάντων καὶ θεὸς <Εργάνη>. ταῦτα δὲ τὰ στοιχεῖα πρῶτον μὲν συγγενῆ διὰ τὴν ἐν ἀλλήλοις ἀνάκρασιν, εἶτα συγχύσεως παρὰ μικρὸν αὐτοῖς γενομένης εὐρέθη βοηθὸς ἡ
 25 πρόνοια. Θέτιν δ' αὐτὴν εὐλόγως ὠνόμασεν· αὕτη γὰρ ὑπέστη

4 Das folgende hat Schrader mit recht Porphyrios abgesprochen.

1 παραβάτου T. Pro ultima parte inde a πῶς δὲ οὐκ εἰκὸς in B haec extant: εἰκὸς δὲ αὐτὸν ἐπαινεῖν, ὅπου μόνος ἄνευ παραιβάτου πολεμεῖ· διὸ καὶ βάλλεται ἴσως στραφεῖς· ποικίλη γὰρ ἐστὶν ἡ μάχη. 6 λοιπὸν οὖν σκοπ. H(eracl.) XXV. ἐν—ἔπεσιν add. B. 9 φιλ. om. B. διαμονῆς om. in lac. B. ἄν om. B. 13 ἐπικρατήσῃ ἐν τῶν αὐτῶν B, ἐπικρατήσαι (in uno cod. κρατῆσαν) τι τῶν ἐν αὐτοῖς H; ἐν propter τὰ λοιπὰ necessarium videtur; suspicor ἐν ap. H esse ἐν et τῶν supra αὐτοῖς scriptum fuisse; de τῶν αὐτῶν (B) cf. infra τῶν ἀπάντων. 15 ὑπεῖξει B. ἐκ- om. B. 16 ἀφροῦν B. 17 ἀπολείσθαι B. τοίνυν] οὖν B. 19 ὄλων B. 21 -δῆ om. B. 22 ἐστι <τῶν> ἀπ. B. Ἐργάνη om. B. δῆ] μὲν B. 24 αὐτῶν γινομ. B. 25 ὑπεστήσατο B.

τὴν τῶν ὄλων εὐκαιρον ἀπόθεσιν, ἐν τοῖς ἰδίοις νόμοις ἰδρύ-
 σασα τὰ στοιχεῖα. σύμμαχος δ' αὐτῇ γέγονεν ἢ βριαρὰ καὶ
 πολύχειρ δύναμις· τὰ γὰρ τηλικαῦτα τῶν πραγμάτων νοσή-
 σαντα πῶς <ἂν> ἄλλως δύναίτο πλήν μετὰ μεγάλης βίας
 ἀναρρωσθῆναι; καὶ τὸ μὲν ἄφυκτον ἔγκλημα περὶ τῶν Διὸς 5
 ἀσεβῶν δεσμῶν οὕτω φυσικὴν ἀλληγορίας ἔχει θεωρίαν. *B.

A 50. [τῆς δεκάτης δὲ ἡμέρας γεγενῆσθαι φανερὸν
 (scil. φασίν) τὸ νοσῶδες, εὐλόγως·] κατ' αὐτὸν δὲ τὸν ποιη-
 τὴν τὸ θεώρημα εὐλογον. τῇ δεκάτῃ φαίνεται τὸ νοσῶδες 10
 τοῦ ἀέρος ἐν ταύτῃ πάντως καθισταμένου, ὥσπερ καὶ αὐτὸς
 ὁ ποιητὴς δεδήλωκεν. ἢ Ἥρα, φησίν, ἐπὶ φρεσὶ θῆκε τῷ
 Ἀχιλλεῖ. Ἀχιλλεὺς γὰρ Χείρωνος ὄν μαθητὴς καὶ τὴν ἰατρι-
 κὴν σαφῶς ἐπιστάμενος ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀέρος ἐπέγνω
 γινόμενον τὸ κακόν. τὸ γὰρ τῆς Ἥρας ὄνομα παρὰ τὸν ἀέρα
 πεποιήται, ἐπεὶ τίνος ἕνεκα Νέστορ ἢ Ὀδυσσεὺς ἢ Μενέλαος 15
 οὐδενὸς ἔλαττον τῶν Ἑλλήνων φροντίζοντες οὐ ζητοῦσι τὸ
 αἴτιον τῆς νόσου; AD.

E. I 223—51.

20

223. νεῦσ' Αἴας Φοίνικι] οὐχ ἵνα εἴπῃ, ἀλλ' εἰ καιρὸς
 ἐστίν. Ὀδυσσεὺς γὰρ προσκεπτόμενος, τί δεῖ λέγειν, τὸν

7 Abgesehen von den zum großen teile wörtlichen excerpten in
 *B sind die Heraklitfragmente sehr spärlich. Vgl. mit diesem scholion
 Herakl. k. 14/5. 20 Die Porphyriosscholien zu 223 und 226, einige
 für die erklärung unnötige scholien des Aristonikos (zu 224, 241, 246)
 und Herodian (230, 240) sowie die meisten der für uns überflüssigen
 wörterklärungen der klasse AD lasse ich fort (z. b. 228. ἐπηράτου]
 ἐπεράστου, καλῆς, ἡδείας. D. 230. ἐν δοίῃ] ἐν διαταγμαῶ, ἐν διχοστασίᾳ.
 AD. 232. αὐλιν ἔθεντο] τὸν αὐλισμὸν ἐποίησαν, ἐστρατοπεδεύσαντο. *A.);
 die letzteren finden sich meist nur in D. Schlechtere und parallele
 fassungen anderer handschriften sind durch einklammerung des betr.
 signums am schlusse des maßgeblichen scholions angedeutet.

4 ἂν add. Mehler. 6 φυσικῆς B. 7 Praecedit schol. Por-
 phyrilianum. δεκάτῃ δὲ ἡμέρα φαν. γενέσθαι. D. 8 εὐλόγως om. D.
 δὲ ante τὸν om. D. 9 εὐλογον D (vox Heraclitea: κατ' ἄμφω δ' ἢ
 πρόφασίς ἐστίν εὐλογος, cap. XIV), δεῖ λύειν A; τῆς—εὐλόγως compilatori
 tribuo. τῇ δεκ.—νοσῶδες om D. 10 ὥσπερ—δεδήλωκεν om. D.
 11 ἢ Ἥρα—Ἀχιλλεῖ om. A. 12 ἰατρ. <τέχνην> A. 13 σαφ.
 ἐπ. D, σοφός A. τῆς τ. ἀ. κατ. D. ἐπέγνω—κακόν D, μαθὼν A.
 15 ἕνεκεν D. 16 τὸ αἴτιον κτέ. D. ἀλλ' ἢ ὁ Ἀχιλλεὺς A. 22 ἔσται T.

καιρὸν οὐχ ὄρα. συνεῖς δὲ ταῦτα Ὀδυσσεὺς αὐτὸς λέγειν ἄρχεται, οὐχ ὑπὸ βασιτανίας τοῦ Φοίνικος τὸν λόγον προαπαίζων, ἀλλὰ τὸ δυσχερὲς ἐφ' ἑαυτὸν φέρων· οἶδε γὰρ δυνησόμενος ἀντιτάξασθαι Ἀχιλλεῖ. ἴσως δὲ οὐδὲ ἐπιτήδειον εἶναι τὸν Φοίνικα ἐλογίζετο ἄρχεσθαι τοῦ λόγου, ὅπως μὴ ὡς οἰκίῳ ἀπιστήσας Ἀχιλλεὺς ἀναστείλῃ καὶ τὸν αὐτῶν λόγον. Λῖας δὲ οὐ λέγει· βραδὺς γὰρ ἐστί καὶ μεμφίμορος. TBD[AD].

225. χαῖρ' Ἀχιλλεῦ] πρὸς τὸ διαχέαι τὸ σκυθρωπὸν αὐτοῦ ὃν ἦν σκεφάμενος λόγον ἀφῆκε καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἔλαβε τὸ προοίμιον, ὡς τὸ «ὦ γέρον, οὐχ ἐκάς οὗτος ἀνὴρ . . . ὃς λαὸν ἤγειρα . . . μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον» (β. 40/50). TBD.

οὐκ ἐπιδευεῖς] οὐκ ἐνδεεῖς ἐσμεν. D.

οὐκ ἐπιδεύει] «οὐκ ἐπιδεύῃ δαιτὸς» ὡς τὸ «ἀποικομένου» 15 Ὀδυσῆος δεύῃ» (α 253)· τὸ γὰρ ἕτερον ὑβριστικόν. TD.

ἐπιδεύει] ὅτι προστιθέασί <τινες> τὸ σ «οὐκ ἐπιδεύεις», κακῶς. οὗτοι δὲ καὶ τὸ ἐξῆς περισπῶσιν «ἤμεν ἐνὶ κλισίῃ», ἢ ἡ «ἤμεν» ἐτυγχάνομεν. Ἀρίσταρχος δὲ χωρὶς τοῦ σ. A [T].

τὸ ἐξῆς ἐστί «δαιτὸς μὲν εἴσης οὐκ ἐπιδεύει· ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν (228), ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα». 20 ἐκεῖνα γὰρ μεταξύ τέθειται «ἤμεν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν». οὕτως Ἡρωδιανός. A.

226. ἤμεν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος] λεληθότως ἐστίμα- 25 νεν, ὡς ἐξ αὐτοῦ ἐπέμφθησαν, οὐ διαρρήδην, ὅπως μὴ τραχὺς γένηται Ἀχιλλεὺς· καλῶς δὲ τὰ περὶ τὴν ἐστίασιν ὅμοια τῆ παρ' ἐκείνῳ λέγει, ἐν ἣ οὐδεμίαν ἐώρα φιλοτιμίαν, τὴν δὲ σωτηριάν ἐν Ἀχιλλεῖ κείσθαι μόνῳ φησί· τοῦτο γὰρ φησιν ἔχομεν αἰτοῦντες, ὃ ἐξ ἄλλου λαβεῖν οὐ δυνάμεθα. TBD.

ὅτι διὰ φιλίαν ἠνέσχοντο τῆς παρ' αὐτῷ ξενίας. TB.

30 228. εἰς δύο στάσεις διεῖλε τὸν λόγον, εἰς τὴν παρορμητικὴν, τραγωδῆσας τὰς συμφορὰς καὶ εἰς τὸ καλὸν καὶ

18 Ariston. + Did. nach Lehrs.

1 σύννοος δὲ ὦν B. 2 προαρπ. omm. TD, τῶν τ. Φ. λόγων D.
 5 sic Maabius pro ἄρχειν. 8 διαχεῖν D. 11 ἄγειρα D. μητρὶ
 δ' ἐμῆ μνηστῆρες TB. μητέρι μοι ἐπ. D (ut in Odyssea). οὐκ
 ἐπιδεύεις δαιτὸς in lemmate, postea om. D. ἐπιδευεῖς T, ἐπιδεύῃ, Wila-
 mowitz. 15 δεύει T. 16 τινὲς add. Lehrs. 19 ἐπιδεύεις A:
 cf. schol., q. praec. 27 φησίν] λέγει B. 29 ab eo, q. praec., se-
 iunxit Maab. 30 εἰς τὴν παρ.] εἰς omm. TD. 31 καὶ εἰς τὸ καλ.]
 καὶ omm. TD, εἰς om. T.

ἀναγκαῖον καὶ συμφέρον ποιήσας τὴν παρόρμησιν καὶ εἰς τὴν ἀλλοιωτικὴν, ἧς μέρος τὸ ὑπαλλακτικόν· ἀντὶ γὰρ Ἀγαμέμνωνος τὴν στρατιὰν ἔλαβεν. TBD.

230. ἐν δοιῇ] ἐν δισταγμῷ, ἐν διχοστασίᾳ. AD.

δοιῇ] παρὰ τὸ δέω τὸ διαχωρίζω, δαή καὶ δαή· ἐξ οὗ 5
καὶ τὸ «δοάσσατο θυμῷ» ἀντὶ τοῦ τῶν δύο τὸ ἐν ἐξελέξατο. B[*T].

σαωσέμεν ἢ ἀπολέσθαι νῆας] τὸ πρῶτον κεφάλαιον τὸν κίνδυνον τῶν νεῶν περιέχει, ὃ καὶ τῷ Ἀχιλλεῖ *εἰλογίζετο πᾶν δέος*· ὅθεν καὶ πολλάκις ἐπὶ τοῦτο καταφέρεται «ἐγγυς γὰρ 10
νηῶν καὶ τείχεος αὐλιν ἔθεντο» (232)· «ἀλλ' ἐν νηυσὶ—πεσέσθαι» (235)· «στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα» (241). TD[B].

τεχνικῶς ἐξαίρει, δεικνύς ὡς ἐπὶ τηλικούτοις τὴν χάριν 15
τίσουσιν Ἑλληνας. TBD.

231. εἰ μὴ σύ γε δύσειαι ἀλκὴν] ὡς νῦν ἐκδεδυμένου αὐτὴν δυσωπεῖ· «ἐν δ' Ἀχιλλεὺς Τρῶεσσι θόρον φρεσὶν εἰμένους ἀλκὴν» (Υ' 381). τὴν δὲ πάντων σωτηρίαν εἰς αὐτὸν ἀνάγει, ἦν ἂν μᾶλλον ἀπάντων ὁ φιλότιμος ἔλοιτο. TD[B].

232. ἐγγυς γὰρ νηῶν] ἔνθεν ἢ διήγησις· τῷ δὲ τόπῳ 20
τὸν κίνδυνον ἠύξησεν. *TB.

ὃ περιέμενον Ἀχιλλεὺς, «τοὺς δὲ κατὰ πρυμνάς». *T[B].
αὐλιν ἔθεντο] ὡς ἐπὶ ἀγρίων, ἴσως ὑποφαίνων ὅτι ὁ ποιμὴν Πάρις ἀριστεύει. T.

δι' ὧν [δὲ] οἱ οἰκίται μείζονα τὴν χρεῖαν ποιοῦνται, τὴν 25
προθυμίαν αὐξοῦσι τῶν ἐπικούρων. TB.

233. τηλέκλειτοι] ὄνειδίζει, ὅτι καὶ ἀδικοῦσιν αὐτοῖς παραμένουσιν οἱ σύμμαχοι, ὃ δὲ Ἀχιλλεὺς τῆς Ἑλλήνων συμμαχίας ἀπέστη, καὶ διὰ λόγους μόνον. TBD.

235. φασὶ . . . ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέσθαι] ὅτι ἐπὶ 30
τῶν Τρώων ἐστὶν ἐμπεσοῦνται ταῖς ναυσίν, ἐνσεῖσουσιν. *A.

ἀλλ' ἐμπεσεῖσθε ταῖς ναυσὶ διώκοντες ἡμᾶς' (scil. φασὶν οἱ Ἀχαιοί). A.

1 συμφέρον] συντόν D. 3 στρατεῖαν B. 9 ἐλογ.—δέος tur-
bata' Maabius. 11 αὐλιν—πεσέσθαι om., add. <καὶ> D. 13 In
B extant τὸ πρῶτ.—περιέχει. 14 a praec. separavit Maab. 16 ἐκ-
δεδυμένον δυσ. D. 17 ἐν—Τρῶεσσι om. T. 19 ἂν om. D, ἴνα
T, corr. Wilamowitz (ἴνα πεισθῆναι ὡς φιλ. ἔλ. B). 19 ὃ om. D.
22 et 25 aliud scholium incipere vidit Maab. 27 αὐτ. <τοῖς Τρω-
σίν> D. 29 λόγων TB, λόγον D, λόγους Maab. μένων B.

236. Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων] θεραπεύων τὸν Ἀχιλλέα φησίν, ὅτι μνήσαντος αὐτοῦ καὶ τὸ θεῖον τοῖς ὑβρίσασιν αὐτὸν συνωργίσθη. TDB.

ἐνδέξια] Ἀρίσταρχος ὑφ' ἐν μέρος λόγου τὸ «ἐνδέξια», 5 ἐπὶ τὴν δε συλλαβὴν τὴν ὀξεῖαν ποιῶν· ὁ δὲ Ἀσκαλωνίτης κατὰ παρολκὴν παραλαμβάνει τὴν «ἐν» πρόθεσιν, ὥστε εἶναι δεξιά σήματα φαίνων. ἄμεινον δὲ τὸ πρότερον. A.

τὸ [δὲ] «σφί» δίχα τοῦ ν. TD.

237. Ἐκτωρ δὲ] ὀνομάζων αὐτὸν κινεῖ τὸν Ἀχιλλέα. 10 τὸ δὲ «μαίνεται» καὶ «λύσσα» δηλοῖ εὐχερῶς κρατηθῆσθαι τὸν ἀπροαιρέτως κινδυνεύοντα. TBD.

βλεμαίνων] βρέμω, βρεμαίνω, βλεμαίνω, ὡς κρίβανος, κλίβανος. TD.

βλεμαίνων] διὰ τοῦ βλέμματος αὐτοῦ [τὴν] προθυμίαν 15 ἐπιδεικνύμενος. D.

238. πίσυρος Δί] αὐτὸς γὰρ φησι «γιγνώσκω δ' ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς κῦδος» (Θ 175 + 141). *T.

οὐδέ τι τίει ἀνέρας οὐδὲ θεούς] εὐτελεῖζει, φησίν, οὐ μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ θεούς· τῇ δὲ ὑπερβολῇ τὸ μέγεθος 20 τῆς ὑπερηφανίας αὐτοῦ ἐδήλωσεν. A.

239. ἀνέρας, οὐδὲ θεούς] βραχὺ διασταλτέον εἰς τὸ «ἀνέρας», ἵνα μεῖζων ἔμφασις γένηται. *T[*A].

λύσσα δέδυκεν] τὸ ἐναντίον· αὐτὸς γὰρ αὐτὴν ἐνδέδεται. 25 πολλὴ δὲ ἡ τοῦ θράσους ἔμφασις, ἐρεθισμὸς τε ἰκανὸς ὁ τῶν ἐχθρῶν ἔπαινος. TBD[A].

«λύσσα» [δὲ] παρὰ τὸ λύειν τὸν νοῦν. TDA.

241. στεῦται] διορίζεται· στάσιν γὰρ ψυχῆς σημαίνει ἢ λέξις. A.

ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα] οὐκ ἀγαπᾶν αὐτὸν φησιν, εἰ 30 μόνον ἐμπρήσειε τὰς ναῦς, ἀλλὰ καὶ τὰ κόρυμβα ἀποκόψαι θέλειν, ὥσπερ τρόπαια τῆς κατὰ τῶν Ἑλλήνων νίκης ἀναθεῖναι σπεύδοντα· ταῦτα δὲ πάντα κινήτικα. BTB.

2 μην. αὐτ. om. B. 3 αὐτ. (<Ἑλλησι> B. 8 adhaeret alteri schol. TD ad h. v. adscripto, separ. Maaß. 12 βλεμαίνω D. 12 κλίβανος T. 14 αὐτοῦ D, corr. Bekk. τὴν om. Bekk. 22 (βρ.—ἐπὶ τ. ἀ. *A.) 24 τοῦ om. D. τε T, δέ BD(A). 31 τρόπαιον TD. κατὰ om. D.

ἵνα γοῦν καὶ αὐχῆ ὡς <ἐκ> τηλικούτων βυσάμενος καὶ τὸν πολέμιον μεγάλης ἐλπίδος ἀποκόψη· καὶ ἄλλως δὲ τὰ ἄκρα ἀποκόπτει Ἐκτωρ διὰ τὸ ἔχειν θεοὺς ἐντετυπωμένους, ὅπως μὴ κατακαέντες ὑπὸ τοῦ πυρὸς ὀργισθῶσιν αὐτῷ. TD.

242. ἐμπρήσειν] Ἀρίσταρχος ἐμπλήσειν. *A.

αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός] σημειοῦνται τινες <ὅτι> ἀντὶ τοῦ μαλεροῦ πυρί. A.

243. ὀρινομένους] δίκην σφηκῶν. *T.

ἀτυζομένους (Variante f. ὀρ.)] ἐκπεπληγμένους, τετρα-
γμένους. D.

244 f. δεῖδοικα κατὰ φρένα, μὴ οἱ ἀπειλάς ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἶη κτέ.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ «δέδοικα» καὶ τὸ «μὴ». *T.

διασταλτέον βραχὺ <ἐπὶ> «φρένα» καὶ «θεοί». *A.

247. ἄνα] ἀνάστηθι. ἀποκοπή ὁ τρόπος D.

καὶ ὀψέ περ] καλῶς τὸ «ὀψέ». εἰ γὰρ καὶ δύο γεγόνασιν τῆς μάχης ἡμέραι, ἀλλ' οὖν γε τοῖς κεκακωμένοις ὁ τῆς δυστυχίας χρόνος, κἂν ἐπ' ὀλίγον γένηται, πολὺς εἶναι δοκεῖ. καὶ τοῦ χρόνου ἡ αὔξησης ἔνδειξις ἐστὶν ὡς ἱκανῶς ποινηθέντων Ἑλλήνων. τάχα δὲ καὶ τοιοῦτός ἐστιν ὁ λόγος· εἰ μέλλεις ποτὲ ἀμύνειν, νῦν ἄμυνον. συνάδει δὲ καὶ τὸ ἐξῆς, ὅτι εἰ μὴ νῦν ἐπαμύνη, οὐχ εὐρήσεις οὐδαμοῦ τὴν τοῦ κακοῦ ἴασιν. BTD.

υἱᾶς Ἀχαιῶν] οὐκ Ἀγαμέμνονά φησι· τοῦτο γὰρ κατακρύπτει διὰ τὸ μὴ αἴφνης παροξῆναι αὐτόν. B[*T].

249 f. αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται] τὸ «οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω» (A 343) ἐντέχνως αὐτῷ προβάλλεται· τοῦτο γὰρ περὶ Ἀγαμέμνονος ἔλεγε τοῖς κήρυξιν. B.

1 Vgl. Porph. z. st.: διὰ τί [δὲ] πρῶτον ἀποκόπτει (φησί... ἀποκόπτειν D), εἰδ' οὕτως τὸ πῦρ ἐμβάλλει (-ειν D); ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ἀκροστολιῶν ἦσαν ἀγάλματα καὶ εἰκόνες <τῶν D> θεῶν· ἐκκλινῶν <οὖν D> τὴν θεοχολώσιαν (τ. τ. θεῶν ὀργήν D) τοῦτο ποιεῖ. AD.

1 a praec. sep. Maaß. τηλικούτων TD, corr. et suppl. Wilam. 2 ἀποκόψη] <προσαλεῖται τὸν Ἀχιλλέα> inser. Barnes. δὲ <δὴ> D. 3 ἀποκόπτειν D. 7 add. Lehrs. 12 «ἡμῖν δέ» ante ἀπὸ omisi, quod haec lemmatis loco habenda puto. 13 μὴ <πως> T, corr. Maaß. 14 ἐπὶ addidi. 17 <αἶ> ἡμ. τ. μάχ. TD. 18 ὀλ. <χρόνον> D. 19 ἡ τ. χρ. δὲ αὔξ. B. 20 πονηθ. TD. 21 ποτὲ] ὀψέ TD. δὲ omm. TD. 22 ὅτι νῦν μὴ ἐπαμύνας TD. οὐδ. τὴν omm. TD. 24 ad Δαναοῖσιν, 251, partim adscr. *T.

οὐδέ τι μῆχος βεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὔρειν] οὐδεμία ἔσται μηχανὴ τοῦ κακοῦ βεχθέντος θεραπείαν εὔρειν. Πρὸς τὸ παρὸν δὲ ἡ γνώμη· τινὰ γὰρ τῶν κακῶν ἰάσεως τυγχάνει. TBAD.

5 τὸ [δὲ] «οὐδέ τι μῆχος ἔσται» οὐδεμία ἔσται μηχανὴ βεχθέντος τοῦ κακοῦ τούτου· καὶ <γὰρ> νηθῶν ἐμπρησθεισῶν οὐκ ἔστι μηχανὴν εὔρειν. καὶ <ἀλλαγῶ φησιν> «ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν» (ι 295). B.

10 ἐπὶ τὸ «μῆχος» βραχὺ διασταλτέον· σαφέστερον γὰρ οὕτω παρίσταται. A.

252. πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεΐδης] τοῦτο δεύτερον κεφάλαιον, εἰς ἐπιείκειαν καὶ πραότητα προκαλούμενον. τὸ δὲ στασιαστικὸν θέλων ὀνειδίξειν οὔτε τοῖς ῥήμασιν ἀνακεκαλυμμένως χρῆται οὔτε ἐξ ἰδίου προσώπου τὴν ἐπιτίμησιν ποιεῖ, ἀλλ' ἐν ἠθιοποῦιά ἐξ ἀπόντων προσώπων ταύτην εἰσήγαγεν. ἔστιν οὖν ἀνεπαχθῆς ὡς οὐκ ἰδίας ὑποθήκας εἰσάγων, ἀλλ' ὑπομιμνήσκων τοῦ πατρὸς· καὶ ὁ Νέστωρ ὁμοίως πρὸς Πάτροκλον (Λ 785). TBD.

20 ἐφ' ἕτερον [δὲ] κεφάλαιον ἔρχεται, ὡς καὶ αὐτῷ συμφέρον καὶ ὠφέλιμον τὸ μὴ παριδεῖν τὸν νῦν καιρόν. B.

20 Die drei scholien der sonderüberlieferung in B sind dort zu einem vereinigt in der reihenfolge 1) τὸ οὐδέ + 3) ἐφ' ἕτερον + 2) τὸ δὲ οὐδέ. Daß es sich nicht um ein unmittelbares excerpt aus den andern scholien handelt, sondern um eine parallele überlieferung (vgl. das oben über T ausgeführte) beweist das zitat am schlusse von 2). Wie oft in B derartige vorkommt, ist mir z. z. nicht bekannt.

1 οὐδεμίαν D. 2 ἔστι TD. μῆχ. om. D. 3 ἔτυχεν A.
5 Verba «οὐδέ—ἔσται» olim pro lemmate legebantur. 6 γὰρ add. Bekk. 7 ἄλλ. φησί addidi. 13 οὐδέ D. ἀνακεκαλυμμένους D.
16 ὡς—Πάτροκλον om. D.

ANHANG

I. Aus den Genfer scholien zu Φ.

214. ἔντεχνος εὐρεῖν πρέποντας ποταμῶν λόγους μεταξύ ὀργῆς καὶ περὶ ἀπολείας ἀνδρῶν ἐλέους. G.

215. ἀφήρηται τι αὐτοῦ τοῦ φρονήματος, ὡς οὐ δι' 5 ἀνδρείαν πάντα ποιῶντος καὶ κατορθοῦντος. G.

217. ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας] ἀπὸ τῶν ἐμῶν ρείθρων ἐλάσας· τοῦτο λέγει ἐνεδρεύων, ὅπως ἐναλόμενος πρὸς τὸ ἐξελάσαι τοὺς Τρῶας εἰς τὸ πεδῖον διαφθοαρῆ. ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς οὐ 10 συνεισήλατο. G.

τὸν τρόπον παραιτεῖται, οὐ κωλύσων τὸν φόνον, (ἀλλ') ἐν ἧ κατὰ <τὸ> πεδῖον. G.

259. χερσὶ μάκελλαν ἔχων] Ἡλιόδωρος γράφει «χερσὶ δίκελλαν ἔχων». G.

262. φθανέει δέ τε] Λυσανίας γράφει «φθανέει», καὶ 15 Δοῦρις. G.

282. a) ἐρχθέντα] πνιγέντα. G.

ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῶ] ἐν τῷ ὕδατι ἀποπνιγέντα. D. παρὰ τὸ ἔρσαι· κυρίως τὸ ἐν ὕδατι ἀπολέσθαι. T.

b) φιλῶς· παρὰ τὸ εἶργω εἶρχθην παθητικὸν <καὶ> εἶρχθεις. 20 Ἀττικοὶ δὲ τὸ εἶρχθην· δασύνουσιν. G.

φιλωτέον δέ· ἔστι γὰρ παρὰ τὸ εἶργω. Ἀττικοὶ δὲ δασύνουσιν. TB (vgl. *A).

c) ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ] ὅτι ἐν τισιν «*ἐρχθέντες ἐν* 25 μεγάλῳ». G.

d) Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης «ἐρχθέντα» δασείως· ἀπὸ γὰρ τῆς ἔρσης. Κράτης «εἰλθέντ' ἐν μεγάλῳ»· ἴλλειν γὰρ φησιν εἶναι <τὸ εἶργειν, ὥστε> τὴν κωλύσεως δίκην ἐξούλης?

3 ἔντεχνον G, corr., ut ceteras corruptelas omnes, Nicole. 4 περὶ παραπελίας ἀνδρῶν λ. G. 8 ἐναλόμενος G. 11 ab eo, q. praec., seiunxit Nic. 13 ἡδροδοῦρις G. γὰρ pro γράφει G. 15/6 Ex alio contextu removit Nic., quem videas. 17 ἐρχθ. G. in textu. 20 et 21 εἶρχθη G. 24 ἐν om. Nic.; an ἐρχθέντ' ἐν μεγ. 27 ἰαλεῖν G. quae seq., prorsus turbata sunt. 28 post εἶναι lac. in textu, expl. Nic. post ἐξ οὐλῆς (sic) trad. εἰάν τις ἐξημάτων ἀντὶ δικανικῆς ὁ ποί, quae post alterum ἐξ οὐλῆς transpos. et emendare studuit Nic.

καλεῖσθαι, καὶ παρατίθεται Σόλωνος ἐν νεά(τω) ἄ(ξ)ονι ἑξουσίης· ἐάν τις ἐξίλιγγ ὦν ἂν τις δίκη νικήσῃ, οὗ ἂν ἄξιον ἴ, (καὶ) τῷ δημοσίῳ ὀφλανεῖ καὶ τῷ ἰδιώτῃ, ἐκατέρωθεν· ὁ (δὲ) Σοφοκλῆς ἐν Δαιδάλῳ· «εἰλήσμεν σε ἀγαλκεύτῳ πέδῃ». G.

5 ἐν τῇ Μασσαλιωτικῇ «εἰρχθέντα». T.

e) Ἀριστόνικος, ὅτι «εἰρχθέντα» ἀποπιγέντα· καὶ ἐν ἄλλοις· «ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε» (Z 348). G.

f) Ἀλεξίων ὁ χωλός φησι· δεῖ γράφειν «ἐρθέντα» χωρὶς τοῦ χ· οὐ γὰρ παρὰ τὸ εἰρχθῆναι, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἔρσαι, ὅ
10 ἔστι πνῆξι· ὅθεν καὶ ἐν ἄλλοις φησὶν ὁ ποιητής· «ὄν βρά τ' ἔναυλος <ἀπόερση>» (Φ 283) καὶ ἐν ἄλλοις· «μῆ μιν ἀπόέρσειε μέγας ποταμός» (Φ 329), ἐπεὶ οὖν ἐπὶ τῶν δύο τόπων χωρὶς τοῦ χ, κἀνθάδε γράφωμεν «ἐρθέντα». ἔνιοι δασύνουσι «ἐρθέντα» παρὰ <τὴν ἔρσην, τουτέστι> τὴν δρόσον. G.

15 II. Ein Eratosthenesfragment.

Σ 486. Πληιάδας] ζ' ἀστέρες εἰσὶ κείμενοι ἐπὶ τῇ οὐρᾷ τοῦ Ταύρου, μᾶλλον δὲ ἐπὶ τοῦ διχοτομήματος αὐτοῦ· ὁ γὰρ Ταῦρος σῶος οὐκ ἀνηστέρισται, ἀλλ' ἕως τῶν ἰσχυίων. αὗται δὲ εἰσὶν Ἄτλαντος καὶ Πληϊόνης θυγατέρες, ὧν τὰ ὀνόματα
20 Μαῖα Ταυγέτη, Κελαινῶ, Μερόπη, Ἥλέκτρα, Στερόπη, Ἄλκυονη. Ἄτλας δὲ εἰς τῶν Γιγάντων μίγεις Πληϊόνῃ τῇ Ὠκεανοῦ ἔσχε θυγατέρας ζ', αἱ τὴν παρθενεῖαν ἀγαπήσασαι συνεκυνήγουν τῇ Ἀρτέμιδι. θεασάμενος δὲ Ὠρίων ἠράσθη καὶ ἐδίωκεν αὐτάς μιγῆναι βουλόμενος. αἱ δὲ περικατάληπτοι
25 γενόμεναι θεοῖς ἠῤῥάντο μεταβαλεῖν τὴν φύσιν· Ζεὺς δὲ ἐλεήσας αὐτάς [καὶ διὰ τῶν ἄρκτων] κατηστέρισεν. ὠνομάσθησαν δὲ Πληϊάδες ἀπὸ Πληϊόνης τῆς μητρὸς αὐτῶν. [φασὶ δὲ Ἥλέκ-

3 εἰς δημόσιον G. ὀφλανῆ et ἐκάτερος G. 4 ἐλλημονήσω τὸν δ' ἔα χαλκευτῷ G. 8 cum eo, q. praec. coniung. G. 8 γράφειν γάρ G. 13 γράφομεν G. 17 μᾶλλον—αὐτοῦ om. D. 26 καί—

ἄρκτ. A, <πελειάδας ἐποίησε> καὶ δι' αὐτῶν ἄστρον κατηστέρισεν (corrīg. κατεστήριξεν?) D; lectio D et Eustathio 1155, 55 et Ven. A confirmari videtur, ubi καὶ lacunam indicat; tamen cum non a columbis, sed a matre nominatae dicantur et inde duplex metamorphosis superflua fiat, haec verba ab Eratosthene abiudicaverim, neque vero καὶ δι' κτέ. ab iis separari debent; ceterum cf. infra ἐκείνας δὲ ὁ Z. ἐλεήσας κατηστέρισεν. ἔλ. αὐτ. καὶ διὰ τῶν ἄστρον κατεστήριξεν Robert. 27 φασὶ κτέ. non Eratosthenis sunt.

τραν οὐ βουλομένην τὴν Ἰλίου πόρῳησιν θεάσασθαι διὰ τὸ κτίσμα εἶναι τῶν ἀπογόνων καταλιπεῖν τὸν τόπον, οὐ κατηστέριστο· διόπερ οὔσας πρότερον ζ' γενέσθαι ς'. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς κυκλικοῖς].

Υάδας] οἱ ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ Ταύρου ζ' ἀστέρες 5
κειμένοι. καλοῦνται δὲ Υάδες ἦτοι διὰ τὴν πρὸς τὸ Υ' στοιχειὸν ὁμοιότητα, ἢ ἐπεὶ αἵτιοι ὄμβρων καὶ ὑετῶν καθίστανται.

Ζεὺς ἐκ τοῦ μηροῦ γεννηθέντα Διόνυσον ταῖς Δωδωνίσι νύμφαις τρέφειν ἔδωκεν, Ἀμβροσίᾳ, Κορωνίδι, Εὐδῶρῃ, Διώνῃ, Φαισύλῃ, Πολιζοῖ, <Φαισοῖ>. αὗται θρέψασαι τὸν Διόνυσον 10
περιήεσαν σὺν αὐτῷ, τὴν εὐρεθεῖσαν ἀμπελον ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις χαριζόμεναι. Λυκοῦργος δὲ μέχρι τῆς θαλάσσης συνεδίωξε τὸν Διόνυσον· ἐκείνας δὲ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας κατηστέρισεν. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδει.

τὰς μὲν κατηστερισμένας ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ Ταύρου 15
Υάδας φασὶν εἰρησθαι, τὰς δὲ ἐπὶ τοῦ ἡμιτόμου πλευρᾶς Πληιάδας καλεῖσθαι. Ἄτλαντος γὰρ τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ Αἰθρας τῆς Ὠκεανοῦ, καθὰ φησι Μουσαῖος, θυγατέρες δώδεκα καὶ υἱὸς Υας. τοῦτον ἐν Λιβύῃ κυνηγετοῦντα ὄφις κτείνει· καὶ αἱ μὲν ε' τὸν ἀδελφὸν θρηνοῦσαι ἀπόλλυνται διὰ λύπην, ἅς 20
δι' οἶκτον καταστερίσας Ζεὺς Υάδας ἐπωνόμασεν ἐπωνυμία τοῦ ἀδελφοῦ. αἱ δὲ ζ' βραδέως μὲν πλείους δὲ ἀποθανοῦσαι Πληιάδες εἰρηνται. Φερεκύδης δέ, καθὰ προεῖρηται, τὰς Υάδας Δωδωνίδας νύμφας φησὶν εἶναι καὶ Διονύσου τροφούς, ἅς παρακαταθέσθαι τὸν Διόνυσον Ἰνσοῖ διὰ τὸν Ἥρας φόβον, 25
καθ' ὃν καιρὸν αὐτὰς καὶ Λυκοῦργος ἐδίωξεν. τῶν δὲ Πληιάδων οὔσων ἑπτὰ πάνυ ἀμαυρὸς ὁ ἕβδομος ἀστήρ ἐστίν. ὡς μὲν Ἄρατος ἐν τῷ πρὸς Θεόπροπον ἐπικηδείῳ φησὶν Τροίας πορθουμένης τὴν Δαρδάνου μητέρα Ἠλέκτραν μίαν οὔσαν τῶν Πληιάδων φυγεῖν τε τὴν τῶν ἀδελφῶν σύνοδον καὶ τὰς κόμας 30
λύσσασαν ἐνίοτε κομήτην ἀστέρα φαίνεσθαι. φησὶ δὲ καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀτλαντικῶν τὰς μὲν ς' θεοῖς

5 τοὺς . . . ἀστέρας κειμένους D. 10 Φαισύλη Rob. coll. Hesiodo et Hyg., Αἰσύλη codd. Φαισοῖ add. Rob. C. Muellerrum sec.
17 Ἄτλαντα A, Ἀτλαντι D. αἰθέρας A; Αἰθρα τῇ D. 18 Τίμαιος AD, Μουσαῖος Rob. Catast. pg. 12, coll. Hygin. 62, 21 et schol. German. pg. 75, 10. 20 διὰ λύπην ἅς Wilam., τὰς δὲ λοιπὰς AD.
22 αἱ δὲ πλείους ζ' βραδέως μὲν πλὴν ἀποθ. AD, corr. Wilam.
23 καθὰπερ εἶρ. D. 25 αἶς D. Ἰνσοῖ D. 26 καὶ αὐτὰς D.

συνελθεῖν, Ταυγέτην Δί, ὧν γενέσθαι Λακεδαίμονα, Μαΐαν
 Δί, ἀφ' ὧν Ἐρμῆς, Ἥλεκτραν Δί, ὧν Δάρδανος, Ἀλκυόνην
 Ποσειδῶνι, ὧν Ἰριεύς, Στερόπην Ἄρει, ὧν Οἰνόμαος· Κελαινώ
 Ποσειδῶνι καὶ αὐτὴν συγγενέσθαι, ὧν Λύκος, Μερόπην δὲ
 5 Σισύφῳ θνητῷ ὄντι, ὧν Γλαυκίος· διὸ καὶ ἀμαυρὰν εἶναι. AD.

2 Ἀλκυόνην—Μερόπην D, A prorsus turbata.

NACHTRÄGE

Zu s. 69, z. 10. Ich glaube die stelle jetzt zu verstehen. Zu πάντας vgl. vorher πολλούς; ich erkläre: <er erregte> wiederum <einen krieg>, da er durch blitze oder eine sintflut alle hätte vernichten können. Vgl. Ovid Met. I 253 ff.

Zu s. 78, z. 6 anm.: Edd. soc. phil. Bonn. sodales.

Römers soeben erschienenenes buch über Aristarchs athetesen habe ich nicht mehr verwerten können. Es ist mir erst vor ganz kurzer zeit, während des druckes der letzten hälfte, zu gesicht gekommen, so daß ich das werk auch noch nicht habe durcharbeiten können. Römer sucht, soviel ich sehe, die bisher üblichen ansichten über unsere überlieferung auf den kopf zu stellen, die unter Aristarchs namen gehenden angaben vielfach als unaristarchisch, die anonym überlieferten 'besseren' als aristarchisch nachzuweisen. Ich kann also noch nicht entscheiden, ob meine gegen seinen denselben standpunkt vertretenden aufsatz im Rh. Mus. 1911 gerichteten bemerkungen (s. 18 u. 34 unt. d. text) durch die ausführlichere beweissführung widerlegt werden. Eingehen muß ich hier auf Römers gegen Lehrs vorgebrachte behauptung (s. 2), daß jede auswahl unwissenschaftlich sei. Daß trotz der nicht zu vermeidenden subjektivität eine auswahl aus einem umfangreichen stoffe häufig genügt, dem leser eine richtige vorstellung von dem gegenstande zu geben, bedarf keines beweises.

- s. 41, z. 5 lies τοῦ ἐναντίου.
 „ 52, „ 2 „ πιδανῶς, ἀντι.
 „ 66, „ 12 „ γνωρισθῆναι.
 „ 67, „ 4 „ μέχρη.
 „ 69, „ 13 „ ἐξ.
 „ 86, „ 8 „ ἐρδέντα.

Übersicht über die behandelten stellen.

Schol. zu	Schol. zu	Schol. zu	Schol. zu
A I s. 3	A 299 s. 7	B 179 s. 23	Γ 364 s. 21
3 „ 39	365 „ 32	192 „ 19	395 „ 29
5/6 „ 68	374 „ 23	196 „ 51	396/418 „ 66
13 „ 58	381 „ 3	203 „ 20	423 „ 29
24 „ 6	396 „ 26	212 „ 68	
29/31 „ 30	399 „ 78	226 „ 28	Δ 46 „ 21
39 „ 68	400 „ 7	231 „ 30	55/6 „ 31
42 „ 74	404 „ 28	318/9 „ 29	66 „ 41
44 „ 20	424 „ 14 u. 23	397 „ 23	88 „ 28
50 „ 79	464 „ 23	435 „ 13	133 „ 63
52 „ 75	474 „ 31	484 „ 7	235 „ 35
62 „ 46	484 „ 23	498 „ 40	282 „ 49
63 „ 31 anm.	493 „ 35 u. 40	502 „ 7	339 „ 7
68 „ 23	530 „ 4	507 „ 7	345/6 „ 33
80 „ 4	567 „ 10	571 „ 39	456 „ 38
83 „ 6	611 „ 23	579 „ 12	
93 „ 22		641 „ 39	E 132 „ 12
97 „ 13	B 6 „ 55	665 „ 14 u. 23	146 „ 6
136 „ 40	23 „ 46	668/9 „ 31	147 „ 20
139 „ 31	36 „ 6	673/5 „ 20	278 „ 36 u. 46
159 „ 28	48 „ 25	686 „ 31 anm.	anm.
168 „ 36 u. 53	52 „ 46	744 „ 26	293 „ 9
189 „ 65	53 „ 8, 11	809 „ 21	297 „ 46
192 „ 31	u. 51	816 „ 26	305 „ 56
193 „ 44	55 „ 8	852 „ 26	638 „ 5
194/5 „ 32	60/70 „ 28	862 „ 26	661/2 „ 23
198 „ 4	76 „ 8		703 „ 49
200 „ 55	107 „ 23	Γ 13 „ 52	892 „ 27
204 „ 44	111 „ 15 u. 38	18 „ 36	905 „ 27
208/9 „ 32	125 „ 13	19 „ 75	
211 „ 44	130 „ 32	42 „ 52	Z 5/6 „ 54
217 „ 46	133 „ 13	45 „ 51	96 „ 21
234/40 „ 45	135 „ 23	75 „ 70	112 „ 6
249 „ 4	143 „ 30	144 „ 25	123 „ 25
258 „ 3	144 „ 5	213 „ 56	148 „ 12
271 „ 4	156/69 „ 9	230 „ 25	277 „ 21
294 „ 40	160 „ 19	239 „ 49	348 „ 40
295 „ 31	161 „ 9 anm	334/5 „ 29	359 „ 76
298 „ 3	176/8 „ 19	348 „ 54	397 „ 71

Schol. zu	Schol. zu	Schol. zu	Schol. zu
Z 437 s. 77 anm.	K 397/9 s. 16 u. 35 424/5 „ 46	N 302 s. 67 358 „ 12 u. 38 449 „ 6 u. 50 anm.	Π 432 s. 7 467 „ 14 u. 18 666 „ 8 668 „ 8 688 „ 9 807 „ 20 812 „ 20 828 „ 20
H 9/10 „ 25 64 „ 39 133 „ 21 anm. 135 „ 37 171 „ 47 238 „ 51 330 „ 51 433 „ 20 u. 58 443 „ 11 u. 32 451 „ 9 452 „ 12 482 „ 9 anm.	Λ 4 „ 11 46 „ 26 97 „ 33 103 „ 12 104 „ 39 123 „ 7 135 „ 12 140 „ 64 144 „ 54 147 „ 20 160 „ 41 166 „ 13 u. 45 186 „ 52 222 „ 7 256 „ 61 278 „ 59 409 „ 54 439 „ 20 441 „ 24 450 „ 24 454 „ 40 480 „ 42 528 „ 5 548 „ 32 553 „ 22 754 „ 22 809 „ 60 830 „ 61	Ξ 118 „ 21 anm. u. 50 anm. 119 s. 50 135 „ 23 anm. 208 „ 6 227 „ 52 231 „ 52 241 „ 42 261 „ 52 263 „ 52 278 „ 52 279 „ 52 281 „ 53 285 „ 23 anm. 330 „ 48 397 „ 12 418 „ 50 anm. 437 „ 45 440 „ 50 499 „ 5 u. 19 500 „ 19	Π 134/6 „ 27 153 „ 8 171 „ 9 172 „ 30 201 „ 41 anm. 456 „ 8 595 „ 8 Σ 10/1 „ 11 20 „ 59 39 „ 27 91/2 „ 60 142 „ 37 174 „ 21 182 „ 12 207 „ 17 247 „ 5 312 „ 59 379 „ 65 483 „ 32 486 „ 86 505 „ 62 593 „ 62
Θ 13 „ 57 16 „ 57 19 „ 21 62 „ 24 65 „ 24 137 „ 49 206/7 „ 24 349 „ 37 378 „ 4 444 „ 66 470 „ 5 503 „ 6 535/7 „ 19 u. 35	M 44 „ 22 115 „ 21 231 „ 4 278 „ 60 348 „ 6 365 „ 5 368 „ 6 435 „ 13	O 33 „ 11 56 „ 21 anm. 71 „ 21 212 „ 77 449 „ 77 467 „ 9 anm. 495 „ 20	T 14 „ 5 41 „ 11 70 „ 22 79/82 „ 72 ff. 86 „ 11 anm. 107 „ 61 116 „ 37 281 „ 62 339 „ 62 365/8 „ 17 386 „ 17 388 „ 27 407 „ 32
I 14 „ 28 128 „ 38 215 „ 50 222 „ 14 223/51 „ 79 ff. 434 „ 58 464 „ 17 657 „ 12 682 „ 33	N 2 „ 16 28 „ 23 29 „ 12 u. 42 31 „ 58 71 „ 50 191 „ 16 246 „ 7 u. 12	Π 89 „ 9 anm. 92 „ 21 anm. 93/6 „ 9 97/100 „ 30 222 „ 26	
K 1 „ 4 12 „ 75 53 „ 13 u. 16 124 „ 16 240 „ 19 252/3 „ 72 253 „ 34 291 „ 49 306 „ 53			

Schol. zu	Schol. zu	Schol. zu	Schol. zu
Υ 62 „ s. 50	Φ 279 „ 35	245 „ 61	347 „ 49
188 „ 11	282 „ 85	365 „ 25	395 „ 51
269/72 „ 27	535 „ 50	461 „ 6 u. 37	423 „ 34
308 „ 3		604 „ 3	514 „ 33
331 „ 3	X 97 „ 65		557 „ 37
332 „ 63	146 „ 64	Ω 28 „ 50	640 „ 37
	199 „ 66	30 „ 12	725 „ 22 anm.
Φ 110 „ 53 anm.	281 „ 51	54 „ 63	u. 61
130 „ 11 u. 30		71/3 „ 3	
214 „ 85	Ψ 81 „ 11	81 „ 50	Υ 71 „ 10
215 „ 85	88 „ 3	82 „ 3	δ 727 „ 12 anm.
217 „ 85	135 „ 21	292 „ 50	ε 247/8 „ 10
259 „ 85	198 „ 50	304 „ 33	σ 282 „ 10
262 „ 85	206 „ 60	331/2 „ 24	ψ 295 „ 32

INHALTSVERZEICHNIS

A. Die textkritik der Alexandriner.	
I. Quellenmaterial der Alexandriner	3
II. Zenodot	4
III. Aristophanes	10
IV. Aristarch	12
Athetese oder auslassung von versen bei den Alexandrinern	27
B. Der viermännerkommentar.	
I. Der Excerptor	35
II. Didymos	36
III. Aristonikos	38
IV. Herodian	40
V. Nikanor	44
VI. Randscholien und textscholien in A	49
VII. Der viermännerkommentar in BT	51
C. Exegetische scholien.	
I. TBA gegen AD*B	54
II. Doppelüberlieferung in T	58
III. Polemik gegen Aristarch	65
D.	
I. Die <i>ἰστορίαι</i>	67
II. Porphyrios	72
III. Heraklit	78
E. Textkritische und exegetische scholien zu I 223—251	
79	
Anhang:	
I. Aus den Genfer scholien zu Φ	85
II. Ein Eratosthenesfragment (Σ 486)	86
Nachträge	
88	

A. Marcus und E. Webers Verlag, Bonn.

Das Jenseits im Mythos der Hellenen

Untersuchungen über antiken Jenseitsglauben

von

PROF. DR. L. RADERMACHER

VIII und 152 Seiten. 1903. 3 Mark

Die Untersuchung beschäftigt sich zunächst mit der Komposition der antiken Nekyien und zeigt, daß das elfte Buch der Odyssee trotz der disparaten Elemente, aus denen es sich zusammensetzt, dem antiken Leser keinen Anstoß bieten konnte, weil naive Jenseitsdichtung überhaupt mit den verschiedenen Vorstellungen sehr frei schaltete. Das sechste Buch der Äneis ist anders, und es wird versucht, die Geschlossenheit seiner Grundanschauung in einem bestimmten, strittigen Falle zu erweisen. Der zweite Teil verfolgt das Motiv der Fahrt ins Jenseits, und zieht, um den Kern antiker Sagen zu gewinnen, mehrfach moderne Märchen heran. Der dritte Teil wendet sich der Frage zu, inwieweit der immer mehr erstarkende Glaube an einen unterirdischen Hades Elemente aus anderen Vorstellungskreisen an sich riß, und behandelt im Zusammenhang damit auch einzelne Figuren der Unterweltsdämologie. Vier Exkurse, Orestes und die Tragödie – Zur alttestamentlichen Simsonlegende – Vom Kampf mit dem Tode – Grenzwasser der Unterwelt, machen den Schluß.

A. Marcus und E. Weber's Verlag in Bonn.

ARX ATHENARVM
A PAVSANIA DESCRIPTA

IN VSVM SCHOLARVM

EDIDERVNT

OTTO JAHN

ET

ADOLFVS MICHAELIS

EDITIO TERTIA ACTIS ARCIS ET FASCICVLO
TABVLARVM AVCTA

PREIS MIT ATLAS 10 MARK

Die philosophische Auffassung des Mitleids

Eine historisch-kritische Studie

von

Dr. K. von Orelli

Pfarrer in Sissach

Das Werk bietet im ersten Teil eine historische Übersicht über die psychologische Erklärung und ethische Wertung des Mitleids bei den philosophischen Denkern von der Antike bis zur Gegenwart. Der zweite Teil gibt eine kritische Zusammenfassung in systematischer Form. Die Geschichte des Mitleids im philosophischen Denken enthält in ihren einzelnen Perioden manche Momente, die für den Psychologen wie für den Ethiker von großem Interesse sein dürften.

TABVLAE IN VSVM SCHOLARVM

EDITAE SVB CVRA

IOHANNIS LIETZMANN

Erschienen sind:

1. SPECIMINA CODICVM GRAECORVM VATICANORVM collegerunt PIVS FRANCHI DE CAVALIERI et IOHANNES LIETZMANN. 1910. XVI S. 50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M., Vorzugsexemplare in Pergament 12 M.
2. PAPYRI GRAECAE BEROLINENSES collegit WILHELM SCHVBART. 1911. XXXIV S. 50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M., Vorzugsexemplare in Pergament 12 M.
3. SPECIMINA CODICVM LATINORVM VATICANORVM collegerunt FRANCISCVS EHRLE S. J. et PAVLVS LIEBAERT. XXXIV S. 1911. 50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M. Vorzugsexemplare in Pergament 12 M.
4. INSCRIPTIONES LATINAE collegit ERNESTVS DIEHL. 1912. XXXIX S., 50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M., Vorzugsexemplare in Pergament 12 M.
5. HANDSCHRIFTEN DER REFORMATIONSZEIT ausgewählt von Georg MENTZ. XXXVIII S., 50 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 6 M., in Pergament 12 M.
6. ANTIKE PORTRÄTS bearbeitet von RICHARD DELBRÜCK. 70 S. (mit 41 Abbild.). 62 Tafeln in Lichtdruck. In Leinenband 12 M., in Pergament 20 M.

- 44/46 *Menar tri reliquiae nuper repertae* hrsg. v. Dr. Siegfried Sudhaus. 65 S. 1,80 M., gbd. 2,20 M.
- 47/49 *Lateinische altkirchliche Poesie* ausgewählt von Prof. D. Hans Lietzmann. 64 S. 1,50 M.
- 50/51 *Urkunden zur Geschichte des Bauernkrieges und der Wiedertäufer* hrsg. v. Prof. Dr. H. Böhmer. 36 S. 0,80 M.
- 52/53 *Frühbyzantinische Kirchenpoesie I: Anonyme hymnen des V—VI. Jahrhunderts* ediert von Dr. Paul Maas. 32 S. 0,80 M.
- 54 *Kleinere geistliche Gedichte des XII. Jahrhunderts* hrsg. v. Albert Leitzmann. 30 S. 0,80 M.
- 55 *Meister Eckharts Buch der göttlichen Tröstung und von dem edlen Menschen (Liber Benedictus)* hrsg. v. Philipp Strauch. 51 S. 1,20 M.
- 56 *Pompeianische Wandinschriften und verwandtes* ausgewählt von Prof. Dr. Ernst Diehl. 60 S. 1,80 M.
- 57 *Altitalische Inschriften* hrsg. v. H. Jacobsohn. 32 S. 0,80 M.
- 58 *Altjüdische liturgische Gebete* hrsg. v. Prof. D. W. Staerk. 32 S. 1,00 M.
- 59 *Des Mišnatraktat Berakoth in vokalisiertem Text* hrsg. v. Prof. D. W. Staerk. 16 S. 0,60 M.
- 60 *Edward Youngs Gedanken über die Originalwerke* in einem Schreiben an Samuel Richardson übersetzt von H. E. v. Teubern hrsg. v. Kurt Jahn. 46 S. 1,20 M.
- 61 *Liturgische Texte VI: Die Klementinische liturgie aus den Constitutiones apostolorum VIII mit anhängen* hrsg. v. Prof. D. Hans Lietzmann. 32 S. 0,80 M.
- 62 *Vulgärlateinische Inschriften* hrsg. v. Prof. Dr. Ernst Diehl. 180 S. 4,50 M., gbd. 5 M.
- 63 *Goethes erste Weimarer Gedichtsammlung mit varianten* hrsg. v. Albert Leitzmann. 35 S. 0,80 M., gbd. 1,20 M.
- 64 *Die Oden Salomos aus dem syrischen* übersetzt mit anmerkungen von A. Ungnad und W. Staerk. 40 S. 0,80 M.
- 65 *Aus der antiken Schule. Sammlung griechischer texte auf papyrus holztafeln ostraka* ausgewählt und erklärt von Dr. Erich Ziebarth. 23 S. 0,60 M.
- 66 *Aristophanes Frösche mit ausgewählten antiken scholien* hrsg. v. Dr. Wilhelm Süss. 90 S. Brosch. 2 M., geb. 2,40 M.
- 67 *Dietrich Schernbergs Spiel* von Frau Jutten hrsg. v. Prof. Dr. Edward Schröder. 56 S. 1,20 M.
- 68 *Lateinische Sacralinschriften* ausgewählt von Dr. Franz Richter. 45 S. 0,90 M.
- 69 *Poetarum veterum Romanorum reliquiae* selegit Ernestus Diehl. 165 S. Brosch. 2,50 M., geb. 3.— M.
- 70 *Liturgische Texte VII: Die Preußische Agende im auszug* hrsg. v. Hans Lietzmann. 42 S. Brosch. 0,80, geb. 1.— M.
- 71 *Cicero pro Milone* mit dem commentar des *Asconius* und den *Scholia Bobiensia* hrsg. v. Dr. Paul Wessner. Brosch. 1,60 M., geb. 2.— M.
- 72 *Die Vitae Vergilianae und ihre antiken quellen* hrsg. v. Prof. Dr. Ernst Diehl. 60 S. 1,50 M.
- 73 *Die Quellen von Schillers und Goethes Balladen* zusammengestellt von Albert Leitzmann. 51 S. 3 Abbildungen. Brosch. 1,20 M., geb. 1,50 M.
- 74 *Andreas Karlstadt von abtuhung der bilder und das keyn bedtler vnther den christen seyn sollen 1522 und die Wittenberger beutelordnung* hrsg. v. Hans Lietzmann. 32 S. 0,80 M.
- 75 *Liturgische Texte VIII: Die Sächsische Agende im auszug* hrsg. v. Hans Lietzmann. 36 S. Brosch. 0,80 M., geb. 1.— M.
- 76 *Auswahl aus Abraham a. S. Clara* hrsg. v. Prof. Dr. Karl Bertsche. 47 S. 1.— M.
- 77 *Hippocratis de aere aquis locis* mit der alten lateinischen übersetzung hrsg. v. G. Gundermann. 50 S. 1,20 M.
- 78 *Rabbinische Wundergeschichten* des neutestamentlichen zeitalters in vokalisiertem text mit sprachlichen und sachlichen anmerkungen von Lic. Paul Fiebig. 28 S. 1.— M.
- 79 *Antike Wundergeschichten* zum studium der wunder des Neuen Testaments zusammengest. von Lic. Paul Fiebig. 27 S. 0,80 M.
- 80 *Vergil Aeneis II* mit dem commentar des Servius hrsg. v. Ernst Diehl. 131 S. Brosch. 2.— M., geb. 2,50 M.

- 81 *Anti-Xenien* in auswahl hrsg. v. Dr. Wolfgang Stammer. 68 S. Brosch. 1,40 M., geb. 1,80 M.
- 82 *Apollonius Dyscolus* De pronomibus pars generalis edidit Dr. Paulus Maas. 44 S. 1,— M.
- 83 *Origenes, Eustathius v. Antiochien, Gregor v. Nyssa* über die Hexe von Endor hrsg. v. Erich Klostermann. 70 S. 1,60 M.
- 84 *Aus einem griechischen Zauberpapyrus* hrsg. und erklärt v. Richard Wünsch. 31 S. 0,70 M.
- 85 *Die geltenden Papstwahlgesetze* hrsg. v. Friedrich Giese. 56 S. 1,20 M.
- 86 *Alle Einblattdrucke* hrsg. v. Otto Clemen. 77 S. 1,50 M.
- 87 *Unterricht der Visitatoren an die pfarrherrn im kurfürstentum zu Sachsen* hrsg. v. Hans Lietzmann. 48 S. 1,— M.
- 88 *Bughagens Braunschweiger Kirchenordnung* hrsg. v. Hans Lietzmann. 152 S. 2,40 M.
- 89 *Euripides Medea* mit scholien hrsg. v. Ernst Diehl. 116 S. Brosch. 2,60 M., geb. 3,— M.
- 90 *Die Quellen von Schillers Wilhelm Tell* zusammengestellt von Albert Leitzmann. 47 S. Brosch. 1,20 M., geb. 1,50 M.
- 91 *Scholastische Texte I: Zum Gottesbeweis d. Thomas v. Aquin* zusammengestellt v. E. Krebs. 64 S. 1,50 M.
- 92 *Mittelhochdeutsche Novellen I: Die heidin* hrsg. v. L. Pfannmüller. 51 S. 1,20 M.
- 93 *Schillers Anthologie-Gedichte* kritisch hrsg. v. W. Stammer. 71 S. Brosch. 1,50 M., geb. 1,80 M.
- 94 *Alle und neue aramäische Papyri* übersetzt und erklärt von W. Staerk. 73 S. 1,— M.
- 95 *Mittelhochdeutsche Novellen II: Rittertreue. Schlegel* hrsg v. L. Pfannmüller. 63 S. 1,50 M.
- 96 *Der Franckforter („eyn deutsch theologia“)* hrsg. v. W. Uhl. 64 S. 1,60 M.
- 97 *Diodors Römische Annalen bis 302 v. Chr. samt dem ineditum vatican* hrsg. v. A. B. Drachmann. 72 S. 1,80 M.
- 98 *Musaïos, Hero u. Leondros* m. ausgew. varianten u. scholien hrsg. v. Arthur Ludwig. 54 S. 1,50 M.
- 99 *Authentische Berichte über Luthers letzte Lebensstunden* hrsg. v. Dr. J. Strieder. 42 S. 1,20 M.
- 100 *Goethes Römische Elegien* n. d. ältesten Reinschrift hrsg. v. Albert Leitzmann.
- 101 *Frühneuhochdeutsches Glossar* von Alfred Götze. VIII. 136 S. 3,40 M., geb. 3,80 M.
- 102 *Die Generalsynodal-Ordnung* hrsg. v. D. Alfred Uckeley. 20 S. 0,50 M.
- 103 *Die Kirchengemeinde- u. Synodalordnung f. d. Prov. Preußen, Brandenburg usw.* hrsg. v. D. Alfred Uckeley. 36 S. 0,90 M.
- 104 *Die rheinisch-westfäl. Kirchenordnung* hrsg. v. A. Uckeley.
- 105 *Mystische Texte aus dem Islam. Drei gedichte des Arabi 1240.* Aus d. Arab. übers. u. erläutert v. M. Horten. 18 S. 0,50 M.
- 106 *Das niederdeutsche Neue Testament* nach Emsers übersetzung, Rostock 1530 hrsg. v. E. Weissbrodt. 32 S. 0,80 M.
- 107 *Herders Shakespeare-Aufsatz* in dreifacher gestalt mit ann. hrsg. v. F. Zinkernagel. 41 S. 1,— M.
- 108 *Konstantins Kreuzvision* in ausgew. texten vorgelegt v. J. B. Aufhäuser. 26 S. 0,60 M.
- 109 *Luthers Kleiner Katechismus* der deutsche text in seiner geschichtlichen entwicklung v. J. Meyer. 32 S. 0,80 M.
- 110 *Historische attische Inschriften* ausgewählt u. erklärt von E. Nachmanson.
- 111 *Ausgewählte Iliasscholien* hrsg. v. W. Deecke. 2,40 M.
- 112 *Supplementum Euripideum* hrsg. v. H. v. Arnim. 2 M.
- 113 *Supplementum Sophocleum* hrsg. v. E. Diehl.

cp 7. 6. 67

PA
4035
A2
1912

Deecke, Wilhelm (ed.)
Auswahl aus den Ilias-
scholien zur Einführung in
die antike Homerphilologie

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

